

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

СЛОВНИК ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Близько 15000 слів

За редакцією С. Я. Єрмоленко

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... *Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частина). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піді, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частка). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частина). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносурядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частка). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... *Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частина). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... *Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частина). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піді, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частина). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносурядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частка). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

А

А¹, невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике а*. Як назва звука вжив. у ч. р. *Голосний а*. *Ненаголошений а*.

А² — АЛЕ. Сполучники *а* і *але* збігаються в протиставному значенні. Є багато на світі учених людей, *а* поетів мало (Коцюбинський). *Вже пізно, а спати не хочеться*. *Але* вносить додатковий відтінок обмеження, категоричності. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *а* не ввечері. Лікарі рекомендували йому працювати зранку, *але* не ввечері. Протиставне *а* вживається в реченні, де є заперечення і ствердження. *Не ідеї визначають суспільно-економічне становище людей, а суспільно-економічне становище людей визначає їх ідеї*. Більшому виразненню протиставлення служить введення в речення вставного слова *навіпаки*. *Не свідомість людей визначає їх буття, а, навіпаки, їх суспільне буття визначає їх свідомість*. Максимальність протиставлення виражається складною формою сполучення *не тільки не..., а, навіпаки...* Командир, відзначений Ясногорською, *не тільки не викликав у Маковея неприязні, а, навіпаки, після свого успіху він ще більше виріс в очах телефоніста* (Гончар).

Коли в реченні відсутнє заперечення, сполучник *а* значенням наближається до *і*. *Недавно з шахти викачали воду, а вже іде вугілля на-гора*. При відсутності протиставлення в змісті речення сполучник *а* своїм значенням відходить від сполучника *але*, вказуючи на послідовність чи наступність подій. *Він ступав попереду, а за*

ним ступав подорожній. Ще менший відтінок протиставлення має сполучник *а* в складносуриядних реченнях, у яких вказується на роздільність дій чи фактів. *Ну, жніть ж, дітоньки, а я піду, зварю вам киселиці на полудень* (Лесь Українка). **АБАКАН**. 1. род. -а. Назва міста. *Вулиці Абакана*. 2. род. -у. Назва ріки. *Береги Абакану*.

АБИ, спол. з відт. розм. "Уживається в складнопідрядних реченнях, приєднуючи: 1) підрядні умови. Синоніми коли б лише, тільки б, *Отак тепер не знає, де дітись, Титарівна... Хоч у воду, Аби до Микити...* (Шевченко); 2) підрядні мети. Синоніми щоб, для того щоб. *Я Нептуну Півкони грошей в руку суну, Аби на морі шторм утих* (Котляревський); 3) підрядні способу дії. Синонім щоб. *Держімося разом, близько стін, так, аби не могли нас оточити* (Франко); 4) підрядні з'ясувальні. Синонім щоб. *Роби так, аби наслідки твоєї діяльності сприяли збереженню життя на планеті* (З журналу). **Написання**. 1. Як спол. з частками -но, -то пишеться через дефіс: *аби-но, аби-то*; з іншими словами — окремо: *аби де* (спол. і присл.), *аби кудись* (спол. і присл.), *аби тільки* (спол. і частка). 2. Як морфема, що бере участь у творенні складних прислівників та неозначених займенників, пишеться разом: *абиде, абиколи, абихто* (*аби до кого, аби з ким, аби на кому, аби на кім*), *абичий* (*аби з чийм, аби на чиему, аби на чийм, аби з чиею, аби на чийй*), *абищо* (*аби до чого, аби з чим, аби*

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитіза* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -він

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [не а́ншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалісти́чний, антиколо́ніальний, антикрі́посницький, антиматеріалісти́чний, антиміліта́ристський, антимонархі́чний, антимора́льний, антимонархі́чний, антинаро́дний, антинавуко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антраці́тний запах. Антраці́тний ко́лір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антраці́тове ву́гілья. Антраці́това пі́ч.*

АНТРАША́, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граці́озне антраша́.*

АНТРЕПРЕНЕ́РСЬКИЙ [не антрепре́нерський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефо́нного апарата. Ремонт дої́льного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІЩО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІЩО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, аніяко́ї, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, аніякого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на що́, рідше про що́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимонархичний, антинародний, антинауковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Антраці́тний. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША́, невідм., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *кім*)

АНІЩО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чім*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *якім*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *кім*)

АНІЩО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чім*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *якім*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *кім*)

АНІЩО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чім*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *якім*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Антрацитний. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на чо́, рідше про чо́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний ко́лір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове ву́гілья. Антрацитова пі́ч.*

АНТРАША, невід., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доїльного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНІВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитіза* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Антрацитний. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на чо́, рідше про чо́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, невід., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на що́, рідше про що́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -він

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний ко́лір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове ву́гілья. Антрацитова пі́ч.*

АНТРАША́, невідм., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша́.*

АНТРЕПРЕНЕ́РСЬКИЙ [не антрепре́нерський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доїльного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, аніяко́ї, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, аніякого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на чо́, рідше про чо́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, невід., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, аніяко́ї, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, аніякого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинавуковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -він

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацітний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *кім*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чім*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *якім*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитіза* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *анти́теза* живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацітний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *анти́теза* живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, аніяко́ї, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, аніякого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *анти́теза* живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацітний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, аніяко́ї, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, аніякого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. **Керування**: чо́го, на чо́, рідше про чо́. **Анотація** видання. **Анотація** на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *анти́теза* живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацітний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доільного апарата*. 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *кім*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чім*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *якім*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНІВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антигігієна* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Антрацитний. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація* видання. *Анотація* на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза*, *антира́кета*, *антиалкого́льний*, *антиво́єнний*,

антигрома́дський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосніцький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах*. *Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля*. *Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата*. *Ремонт доїльного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -він

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитіза* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація* видання. *Анотація* на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША́, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, *рідше* *одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮ́С, -у [*не* аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доїльного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиці «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТІЗА — **АНТИТІЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитіза* вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. *Антрацитний*. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на чо́, рідше про чо́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинавуковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -він

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША́, невід., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -він

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антинародний, антинауко́вий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, анія́кого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не а́ннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не ано́нім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинаву́ковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не антоні́мія*]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША́, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не антрепрене́рський*]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮ́С, -у [*не аншлю́с*]

АПАРА́Т. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація* видання. *Анотація* на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинаву́ковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, *рідше* одн. антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮ́С, -у [*не* аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація* видання. *Анотація* на книжку.

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосніцький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антиміонархичний, антинародний, антинавуковий, антисанітарний, антисептичний, антифашистський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* антоні́мія]

АНТРАЦІТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацітний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* одн. антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРІШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); ж. анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; с. анія́ке, анія́кого; мн. анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, ор. -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. К е р у в а н н я: чо́го, на чо́, рідше про чо́. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинаву́ковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, мн. -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, мн. -віни, -вйн

АНТИТЕ́ЗА — **АНТИТЕ́ЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, мн. -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, мн. -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИ́ТНИЙ — **АНТРАЦИ́ТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антраці́тний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний ко́лір.*

Антраці́товий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове ву́гілья. Антрацитова пі́ч.*

АНТРАША, невід., с. Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСО́ЛІ, -лей, рідше одн. антресо́ль, -і, ор. -ллю

АНШЛЮ́С, -у [не аншлю́с]

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доїльного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед ані після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено ані часу, ані місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, анікого (ані до ко́го), анікому, аніким (ані з кі́м), ані на ко́му (ані на кі́м)

АНІЩО, анічо́го (ані до чо́го), анічо́му, анічи́м (ані з чи́м), ані на чо́му (ані на чи́м)

АНІЯКИЙ, аніякого, ані з я́ким, ані на я́кому (ані на я́кім); *ж.* анія́ка, анія́кої, ані з я́кою, ані на я́кій; *с.* анія́ке, анія́кого; *мн.* анія́кі, анія́ких

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [не а́ннали]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [не ано́нім]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування:* чо́го, на чо́, рідше *про чо́*. *Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *анти́теза, антира́кета, антиалкого́льний, антиво́єнний,*

антигрома́дський, антидержавний, антиімперіалістичний, антиколоніальний, антикріпосні́цький, антиматеріалістичний, антимілітаристський, антимонархічний, антиморальний, антимародний, антинаву́ковий, антисаніта́рний, антисепти́чний, антифаши́стський.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Євро́па*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дю́рінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -він

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки анти́теза вжив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на анти́тезі.*

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла́, -і́л

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [не антоні́мія]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням. **Антрацитний**. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір.*

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч.*

АНТРАША, *невідм., с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граціозне антраша.*

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [не антрепрене́рський]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше одн.* антресо́ль, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [не аншлю́с]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата.* 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

здебільшого в заперечних конструкціях при однорідних членах речення, а також у складносурядних реченнях. Кома ставиться перед *ані* після першого однорідного. В поезиї «Каменярі», як і слід у алегорії, не означено *ані* часу, *ані* місця... (Франко). 2. част. Уживається як заперечна частка, з підсиленням. Кома не ставиться. *Сіяло сонце: в небесах Ані хмариночки* (Шевченко). *Не сказав ані слова.*

АНІДЕ, присл.

АНІЖ, спол.

АНІЗАЩО, присл.

АНІ МУР-МУР

АНІТРІШКИ і **АНІТРОШКИ**

АНІХТО, *анікого* (*ані* до *кого*), *анікому*, *аніким* (*ані* з *ким*), *ані на кому* (*ані* на *ким*)

АНІШО, *анічого* (*ані* до *чого*), *анічому*, *анічим* (*ані* з *чим*), *ані на чому* (*ані* на *чим*)

АНІЯКИЙ, *аніякого*, *ані* з *яким*, *ані* на *якому* (*ані* на *яким*); *ж.* *аніяка*, *аніякої*, *ані* з *якою*, *ані* на *якій*; *с.* *аніяке*, *аніякого*; *мн.* *аніякі*, *аніяких*

АНКЛАВ, -у і **ЕНКЛАВ**

АННА див. **ГАННА**

АННАЛІ, -ів [*не* *аннали*]

АННІБАЛОВА (**АННІБАЛІВСЬКА**) **КЛЯТВА**. Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНОДНО-ПРОМЕНЕВИЙ

АНОМАЛІЯ, -ї, *ор.* -єю

АНОНІМ, -а [*не* *анонім*]

АНОНС, -а. Попереднє оголошення про наступні театральні вистави, спектаклі, кінофільми та ін. (не оголошення взагалі, не заклик, не лозунг).

АНОТАЦІЯ. *Керування: чо-го, на що, рідше про що. Анотація видання. Анотація на книжку.*

АНТЕННО-ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНИЙ

АНТЕННО-ЩОГЛОВИЙ

АНТИ... Префікс, що означає протилежність, протидію, ворожість чому-небудь. Пишеться разом із загальними іменниками і прикметниками: *антигігієна*, *антиракета*, *антиалкогольний*, *антивоєнний*,

антигромадський, *антидержавний*, *антиімперіалістичний*, *антиколоніальний*, *антикріпосницький*, *антиматеріалістичний*, *антимілітаристський*, *антимонархічний*, *антиморальний*, *антинародний*, *антинауковий*, *антисанітарний*, *антисептичний*, *антифашистський*.

З власними назвами пишеться через дефіс: *анти-Європа*. У складі найменувань пишеться з великої літери: *Анти-Дюрінг*.

АНТИПОД, -а, *мн.* -и, -ів

АНТИРЕЧОВИНА, -вини, *мн.* -віни, -вйн

АНТИТЕЗА — **АНТИТЕЗИС**. Збігаються у знач. «заперечення тези» (в логіці і філософії).

Тільки *антитеза* живив. у знач. «протилежність, протиставлення; стилістичний прийом, що полягає у зіставленні протилежних образів і понять». *Твір побудований на антитезі*.

АНТИТІЛО, -а, *мн.* -тіла, -іл

АНТИФЕРМЕНТ, -у, *мн.* -и, -ів

АНТОНІВ ВОГОНЬ (**ОГОНЬ**).

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

АНТОНІМІЯ [*не* *антонімія*]

АНТРАЦИТНИЙ — **АНТРАЦИТОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Антрацитний. Властивий антрацитові, подібний до антрациту. *Антрацитний запах. Антрацитний колір*.

Антрацитовий. Який містить чи використовує антрацит. *Антрацитове вугілля. Антрацитова піч*.

АНТРАША, *невідм.*, *с.* Легкий стрибок у балетному танці зі швидким схрещуванням ніг у повітрі. *Граційозне антраша*.

АНТРЕПРЕНЕРСЬКИЙ [*не* *антрепренерський*]

АНТРЕСОЛІ, -лей, *рідше* *одн.* *антресоль*, -і, *ор.* -ллю

АНШЛЮС, -у [*не* *аншлюс*]

АПАРАТ. 1. *род.* -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доільного апарата*. 2. *род.* -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

АПАРА́Т. 1. род. -а. Одиничний прилад, пристрій. *Підійшов до телефонного апарата. Ремонт доїльного апарата.* 2. род. -у. Сукупність органів, що обслуговують яку-не-

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЕСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внесок** (*вклад*) *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад**, -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внесок**, -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛÉЙКА і УКЛÉЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДА́Р, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТÓК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТÓЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИ́ВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛА́СТІ, -éй, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛÉСТИТИ *див.* **УЛÉСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМÉРТИ *див.* **УМÉРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЕСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внесок** (*вклад*) *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад**, -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внесок**, -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДАР,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТОК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТОЦЬКИЙ

ВЛАДИМИР — ВОЛОДИМИР

Владимир, -а. Назва міста.

Володимир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЄСТИТИ *див.* **УЛЄСТИТИ**

ВЛІВО і УЛІВО, *присл.*

ВЛІТКУ і УЛІТКУ, *присл.*

ВЛУЧНИЙ

ВМЕРТИ *див.* **УМЕРТИ**

ВМИКАТИ (УМИКАТИ) —

ВКЛЮЧАТИ. Розрізняються значенням.

Вмика́ти. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКАЧ, -á, *ор.* -éм

ВМІСНЕ (УМІСНЕ) і ВМІСНО (УМІСНО), *присл.*

ВМИТЬ (УМИТЬ) — В МИТЬ (У МИТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТÓК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТÓЦЬКИЙ

ВЛАДИМИР — ВОЛОДИМИР

Владімир, -а. Назва міста.

Володімир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІВО і УЛІВО, *присл.*

ВЛІТКУ і УЛІТКУ, *присл.*

ВЛУЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКАТИ (УМИКАТИ) —

ВКЛЮЧАТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙСНЕ (УМЙСНЕ) і ВМЙСНО (УМЙСНО), *присл.*

ВМИТЬ (УМИТЬ) — В МИТЬ (У МИТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОП'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОП'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**
ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДА́Р, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИ́МИР — ВОЛОДИ́МИР

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИ́ВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛА́СТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЕ́СТИТИ *див.* **УЛЕ́СТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЕ́РТИ *див.* **УМЕ́РТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмика́ти. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В ми́ть, *ім. з прийм.* *В ми́ть таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з **рос. уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол.*, ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, *присл.*

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей

ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: *вклад* *вжив.* *рідко.* *Внёсок (вклад) у розвиток літератури.*

Тільки *вклад, -у* *вжив.* у знач. «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки *внёсок, -ску.* Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям і **ВЛАДАР,** -я́, *ор.* -ём, *мн.* -і́, -ів́, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТОК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТОЦЬКИЙ

ВЛАДИМИР — ВОЛОДИМИР

Владимир, -а. Назва міста.

Володимир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЄСТИТИ *див.* **УЛЄСТИТИ**

ВЛІВО і УЛІВО, *присл.*

ВЛІТКУ і УЛІТКУ, *присл.*

ВЛУЧНИЙ

ВМЕРТИ *див.* **УМЕРТИ**

ВМИКАТИ (УМИКАТИ) —

ВКЛЮЧАТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включати. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКАЧ, -á, *ор.* -ём

ВМІСНЕ (УМІСНЕ) і ВМІСНО (УМІСНО), *присл.*

ВМИТЬ (УМИТЬ) — В МИТЬ (У МИТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТР УТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол.*, ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé. **В трéте, числ. з прийм.** Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, *присл.*

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТР УТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРАСТІ див. УТРАСТІ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втне-тé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втрéте.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в трéте село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА,
присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА,
присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ,
присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чо-мусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літе-ри. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРАСТІ див. УТРАСТІ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей

ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: *вклад* *вжив.* *рідко.* *Внёсок (вклад) у розвиток літератури.*

Тільки *вклад, -у* *вжив.* у знач. «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки *внёсок, -ску.* Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол.*, ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé. **В трéте, числ. з прийм.** Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, *присл., розм., рідко.*

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, *присл.*

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, накл. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРАСТІ див. УТРАСТІ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЕСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внесок** (*вклад*) *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад**, -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внесок**, -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці,

род. мн. -док

ВКЛÉЙКА і УКЛÉЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДА́Р, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм,

мн. -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТÓК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТÓЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИ́ВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛА́СТІ, -éй, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛÉСТИТИ *див.* **УЛÉСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМÉРТИ *див.* **УМÉРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол.*, ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé. **В трéте, числ. з прийм.** Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРАСТІ див. УТРАСТІ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьо́х, присл. Подорожувати втрьо́х.

В трьо́х, числ. з прийм. У трьо́х кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей

ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглега́сник, вугледобувний, вугледроба́рка, вуглезаба́чувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекаванта́жувач, вуглеочи́сний і вуглеочисний, вуглеперекида́льний, вуглепідійма́льний, вуглеподі́бний, вуглепостача́ння, вуглепромисло́вий, вуглері́зка, вуглерозві́дник, вуглескла́д, вуглесос.*

ВУГЛЕ́ЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛЯ́Р, -а, ор. -ém, кл. ф. -я́ре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугро́вий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколі́йка, вузькоко́лиций, вузькоко́бий, вузькоря́дний, вузькоспеці́альний, вузькофаховий, вузькоко́бий.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**
ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*
В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втрéте.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в трéте село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей

ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В ми́ть, *ім. з прийм.* *В ми́ть таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втне-тé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чо-мусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літе-ри. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і

вудки, вудок і вудок, але дві вудки
ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою. *Він вкінці згодився.*

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втне-тé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втрéте.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в трéте село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чо-мусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літе-ри. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекислотжувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав.

вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

ДОПІЗНА, присл.

ДОПЛАТНИЙ

ДО ПНЯ

ДО ПОБАЧЕННЯ

ДОПОВІДАЧ, -а, ор. -ём і ДОПО-

ВІДАЧ, -а, ор. -ем

ДОПОВІДНИЙ, -а, -е

ДОПОВІДЬ, -і, ор. -ддю, род. мн.

-дей

ДОПОКИ, присл., спол.

ДОПОМІЖНИЙ і ДОПОМІЖНИЙ

ДО ПОРІ

ДОПРИЗОВНИЙ і ДОПРИЗОВНИЙ

ДОПРИЗОВНИК, -а і ДОПРИ-

ЗОВНИК, -а

ДОПУСКАТИ — ПРИПУСКАТИ

Допускати. 1. Дозволяти комусь

брати участь у чомусь або мати до-

ступ кудись. Допускати до екзаме-

нів. Допускати в архів. 2. К е р у -

в а н н я: що. Робити що-небудь,

примирюватися з чимсь. Допус-

кати помилки. Допускати брак.

Припускати. Вважати за ймовірне,

можливе що-небудь. Припускати

думку.

ДОПУСКНИЙ

ДОПУСТИМИЙ — ДОПУСТОВИЙ.

Розрізняються значенням.

Допустимий. Можливий, дозволен-

ний. Допустимий саріант.

Допустовий, грам. Який виражає

припущення, не взяту до уваги

умову, перешкоду. Допустове під-

рядне речення. Допустовий сполуч-

ник.

ДО ПУТТЯ

ДОП'ЯСТИ і ДОПНУТИ, -пну́,

-пнєш, -пнемó, -пнетé, розм.

ДО РАНКУ

ДОРЕФОРМЕННИЙ

ДО РЕЧІ

ДО РЕШТИ

ДОРОБОК, -бку

ДОРОГОВКАЗ, -у

ДОРОЖИТИ, -жужу́, -жіш, -жимó,

-житé

ДОРОЖНИЙ, -я, -е

ДОРОЖНЬО-МОСТОВИЙ

ДОРОЖЧИЙ

ДОСВІД — ДОСЛІД. Розрізня-

ються значенням.

Досвід, -у. Сукупність знань, на-

вичок, здобутих у житті, випробу-

ваних практикою. Життєвий дос-
від. Передавати досвід.

Дослід, -у. Експеримент; відтво-
рення якого-небудь явища в штуч-
но створених умовах. Проводити
дослід. Дослід з хімії.

ДОСВІДЧЕНИЙ — ОСВІЧЕНИЙ.

Розрізняються значенням.

Досвідчений. Який має велике знан-
ня в якійсь галузі, великий життє-
вий досвід. Досвідчений лектор.
Досвідчена вчителька.

Освічений. Який має освіту, здо-
був глибокі знання. Освічена лю-
дина.

ДОСЕРЕДИНИ — ДО СЕРЕДИНИ

Досередини, присл. Заглянути до-
середини.

До середини, ім. з прийм. Дійшов
до середини сцени.

ДОСИТА, присл.

ДОСЛІДИТИ, -іджужу́, -ідіш, -іді-
мó, -ідитé

ДОСЛІДНИЙ — ДОСЛІДНИЦЬ-
КИЙ

Дослідний. Який стосується дослі-
ду, пов'язаний з ним. Дослідне гос-
подарство. Дослідний інститут.

Дослідницький. Який стосується
дослідника, належить йому. Дослід-
ницьке мислення. Дослідницька гру-
па.

ДОСЛІДНИК

ДОСЛІДНО-ВИРОБНИЧИЙ

ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬ-

КИЙ

ДОСЛІДНО-НАУКОВИЙ

ДО СМАКУ

ДО СМЕРТІ

ДО СНАГИ

ДОСТАТНІЙ, -я, -е

ДОСТАТНЬО, присл.

ДОСТЕМЕННИЙ, розм.

ДОСТОП'ЯТНИЙ

ДОСТÓТУ, присл.

ДОСТРОКОВИЙ

ДОСУХА, присл.

ДОСХОЧУ, присл.

ДОСЯГТИ див. ДОМОГТИСЯ

ДОСЬЄ, невідм., с. Об'ємне досьє.

ДОТЕПЕР, присл.

ДОТЛА, присл.

ДО ТОГО

ДО ТОГО Ж

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей

ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь

ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

ДОПІЗНА, присл.

ДОПЛАТНИЙ

ДО ПНЯ

ДО ПОБАЧЕННЯ

ДОПОВІДАЧ, -а́, ор. -ём і ДОПО-

ВІДАЧ, -а, ор. -ем

ДОПОВІДНИЙ, -а́, -е́

ДОПОВІДЬ, -і, ор. -ддю, род. мн. -дей

ДОПО́КИ, присл., спол.

ДОПОМІЖНИЙ і ДОПОМІЖНИЙ

ДО ПОРІ

ДОПРИЗОВНИЙ і ДОПРИЗОВНИЙ

ДОПРИЗОВНИК, -а́ і ДОПРИ-

ЗОВНИК, -а

ДОПУСКАТИ — ПРИПУСКАТИ

Допускати. 1. Дозволяти комусь брати участь у чомусь або мати доступ кудись. *Допускати до екзаменів. Допускати в архів.* 2. Керування: що. Робити що-небудь, примирюватися з чимсь. *Допускати помилки. Допускати брак.*

Припускати. Вважати за ймовірне, можливе що-небудь. *Припускати думку.*

ДОПУСКНИЙ

ДОПУСТИМИЙ — ДОПУСТОВИЙ.

Розрізняються значенням.

Допустимий. Можливий, дозволений. *Допустимий саріант.*

Допустовий, грам. Який виражає припущення, не взяту до уваги умову, перешкоду. *Допустове підрядне речення. Допустовий сполучник.*

ДО ПУТТЯ

ДОП'ЯСТИ і ДОПНУТИ, -пну́,

-пнє́ш, -пнемо́, -пнетé, розм.

ДО РАНКУ

ДОРЕФОРМЕННИЙ

ДО РЕЧІ

ДО РЕШТИ

ДОРО́БОК, -бку

ДОРОГОВКА́З, -у

ДОРОЖИТИ, -жу́, -жі́ш, -жимо́, -житé

ДОРО́ЖНИЙ, -я, -е

ДОРО́ЖНЬО-МОСТОВИЙ

ДОРО́ЖЧИЙ

ДО́СВІД — ДО́СЛІД. Розрізняються значенням.

До́свід, -у. Сукупність знань, навичок, здобутих у житті, випробу-

ваних практикою. *Життєвий досвід. Передавати досвід.*

До́слід, -у. Експеримент; відтворення якого-небудь явища в штучно створених умовах. *Проводити дослід. Дослід з хімії.*

ДО́СВІДЧЕНИЙ — ОСВІ́ЧЕНИЙ. Розрізняються значенням.

Досвідчений. Який має велике знання в якійсь галузі, великий життєвий досвід. *Досвідчений лектор. Досвідчена вчителька.*

Осві́чений. Який має освіту, здобув глибокі знання. *Освічена людина.*

ДО́СЕРЕ́ДИНИ — ДО́ СЕРЕ́ДИНИ. Досерєдини, присл. *Заглянути досерєдини.*

До серєдини, ім. з прийм. Дійшов до серєдини сцени.

ДО́СИ́ТА, присл.

ДО́СЛІ́ДИТИ, -іджу́, -іді́ш, -ідімо́, -ідіте́

ДО́СЛІ́ДНИЙ — ДО́СЛІ́ДНИ́ЦЬКИЙ

До́слідний. Який стосується досліду, пов'язаний з ним. *Дослідне господарство. Дослідний інститут.* Дослідницький. Який стосується дослідника, належить йому. *Дослідницьке мислення. Дослідницька група.*

ДО́СЛІ́ДНИК

ДО́СЛІ́ДНО-ВИРО́БНИ́ЧИЙ

ДО́СЛІ́ДНО-КОНСТРУ́КТОРСЬКИЙ

ДО́СЛІ́ДНО-НАУ́КОВИЙ

ДО СМА́КУ

ДО СМЕ́РТІ

ДО СНА́ГИ

ДОСТА́ТНІЙ, -я, -е

ДОСТА́ТНЬО, присл.

ДОСТЕ́МЕННИЙ, розм.

ДОСТО́ПАМ'Я́ТНИЙ

ДОСТО́ТУ, присл.

ДО́СТРОКОВИЙ

ДО́СУХА, присл.

ДО́СХО́ЧУ, присл.

ДО́СЯ́ГТИ *див. ДОМО́ГТИ́СЯ*

ДО́СЬЄ, *невідм., с. Об'ємне досьє.*

ДО́ТЕПЕ́Р, присл.

ДО́ТЛА, присл.

ДО́ТО́ГО

ДО́ТО́ГО Ж

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, *спол.*, ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втне-тé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.*

2. *розм.* Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. *розм.* Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втрéте.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в трéте село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА,
присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА,
присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ,
присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе са-ней.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чо-мусь [не вмішатися]

ВТРЯСТИ див. УТРЯСТИ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьох, присл. Подорожувати втрьох.

В трьох, числ. з прийм. У трьох кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літе-ри. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглегазник, вугледобувний, вугледробарка, вуглезабагачувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекавантажувач, вуглеочисний і вуглеочисний, вуглеперекидальний, вуглепідіймальний, вуглеподібний, вуглепостачання, вуглепромисловий, вуглерізка, вуглерозвідник, вуглесклад, вуглесос.*

ВУГЛÉЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛÉЯР, -á, ор. -ém, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугровий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугровий. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і

вудки, вудок і вудок, але дві вудки
ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколіяка, вузькоколіцій, вузькокобій, вузькорядний, вузькоспеціальний, вузькофаховий, вузькоцільний.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

ДОПІЗНА, присл.

ДОПЛАТНИЙ

ДО ПНЯ

ДО ПОБАЧЕННЯ

ДОПОВІДАЧ, -а́, ор. -ём і ДОПО-

ВІДАЧ, -а, ор. -ем

ДОПОВІДНИЙ, -а́, -е́

ДОПОВІДЬ, -і, ор. -ддю, род. мн. -дей

ДОПО́КИ, присл., спол.

ДОПОМІЖНИЙ і ДОПОМІЖНИЙ

ДО ПОРІ

ДОПРИЗОВНИЙ і ДОПРИЗОВНИЙ

ДОПРИЗОВНИК, -а́ і ДОПРИ-

ЗОВНИК, -а

ДОПУСКАТИ — ПРИПУСКАТИ

Допускати. 1. Дозволяти комусь брати участь у чомусь або мати доступ кудись. *Допускати до екзаменів. Допускати в архів.* 2. Керування: що. Робити що-небудь, примирюватися з чимсь. *Допускати помилки. Допускати брак.*

Припускати. Вважати за ймовірне, можливе що-небудь. *Припускати думку.*

ДОПУСКНИЙ

ДОПУСТИМИЙ — ДОПУСТОВИЙ.

Розрізняються значенням.

Допустимий. Можливий, дозволений. *Допустимий саріант.*

Допустовий, грам. Який виражає припущення, не взяту до уваги умову, перешкоду. *Допустове підрядне речення. Допустовий сполучник.*

ДО ПУТТЯ

ДОП'ЯСТИ і ДОПНУТИ, -пну́,

-пнє́ш, -пнемо́, -пнетé, розм.

ДО РАНКУ

ДОРЕФОРМЕННИЙ

ДО РЕЧІ

ДО РЕШТИ

ДОРО́БОК, -бку

ДОРОГОВКА́З, -у

ДОРОЖИТИ, -жу́, -жі́ш, -жимо́, -житé

ДОРО́ЖНИЙ, -я, -е

ДОРО́ЖНЬО-МОСТОВИЙ

ДОРО́ЖЧИЙ

ДО́СВІД — ДО́СЛІД. Розрізняються значенням.

До́свід, -у. Сукупність знань, навичок, здобутих у житті, випробу-

ваних практикою. *Життєвий досвід. Передавати досвід.*

До́слід, -у. Експеримент; відтворення якого-небудь явища в штучно створених умовах. *Проводити дослід. Дослід з хімії.*

ДО́СВІДЧЕНИЙ — ОСВІ́ЧЕНИЙ. Розрізняються значенням.

Досвідчений. Який має велике знання в якійсь галузі, великий життєвий досвід. *Досвідчений лектор. Досвідчена вчителька.*

Осві́чений. Який має освіту, здобув глибокі знання. *Освічена людина.*

ДО́СЕРЕ́ДИНИ — ДО́ СЕРЕ́ДИНИ. Досерєдини, присл. *Заглянути досерєдини.*

До серєдини, ім. з прийм. Дійшов до серєдини сцени.

ДО́СИ́ТА, присл.

ДО́СЛІ́ДИТИ, -іджу́, -іді́ш, -ідімо́, -ідіте́

ДО́СЛІ́ДНИЙ — ДО́СЛІ́ДНИ́ЦЬКИЙ

До́слідний. Який стосується дослід, пов'язаний з ним. *Дослідне господарство. Дослідний інститут.* Дослідницький. Який стосується дослідника, належить йому. *Дослідницьке мислення. Дослідницька група.*

ДО́СЛІ́ДНИК

ДО́СЛІ́ДНО-ВИРО́БНИ́ЧИЙ

ДО́СЛІ́ДНО-КОНСТРУ́КТОРСЬКИЙ

ДО́СЛІ́ДНО-НАУ́КОВИЙ

ДО́ СМА́КУ

ДО́ СМЕ́РТІ

ДО́ СНА́ГИ

ДО́СТА́ТНІЙ, -я, -е

ДО́СТА́ТНЬО, присл.

ДО́СТЕМЕ́ННИЙ, розм.

ДО́СТОПА́М'ЯТНИЙ

ДО́СТО́ТУ, присл.

ДО́СТРО́КОВИЙ

ДО́СУ́ХА, присл.

ДО́СХО́ЧУ, присл.

ДО́СЯ́ГТИ *див. ДОМО́ГТИ́СЯ*

ДО́СЬЄ́, *невідм., с. Об'ємне досьє.*

ДО́ТЕПЕ́Р, присл.

ДО́ТЛА, присл.

ДО́ ТО́ГО

ДО́ ТО́ГО Ж

у дію, в практику. *Впроваджувати передові методи праці.*

ВТІМ (УТІМ) — В ТІМ (У ТІМ)
Втім, спол., ужив. разом із спол. а у знач. «проте, однак». *А втім, вони самі добре це знають.*

В тім, займ з прийм. В тім селі. ВТКН УТИ (УТКН УТИ) — ВТН УТИ (УТН УТИ). Розрізняються значенням.

Вткнути, вткну, вткнеш, вткнемо, вткнетé. Встромити, упхнути що-небудь у середину, в глиб чогонебудь. *Уткнути в землю палицю.*

Втнути, втну, втнеш, втнемо, втнетé. 1. Відрізати; врубати, врізати чимось гострим. *Втнути палець.* 2. розм. Майстерно зробити щонебудь. *Втнути пісню.* 3. розм. Зрозуміти щонебудь. *Що він сказав, ніяк не втну.*

ВТОПІТИСЯ див. УТОПІТИСЯ
ВТОПТАТИ див. УТОПТАТИ
ВТРÉТЕ (УТРÉТЕ) — В ТРÉТЕ (У ТРÉТЕ)

Втрéте, присл. Приходити втретé.
В трéте, числ. з прийм. Поїхати в третé село.

ВТРИДЕШЕВА і УТРИДЕШЕВА, присл., розм., рідко.

ВТРИДОРОГА і УТРИДОРОГА, присл., розм., рідко.

ВТРИШИЯ див. УТРИШИЯ, присл.

ВТРÓЕ (УТРÓЕ) — В ТРÓЕ (У ТРÓЕ)

Втрóе, присл. Тканину складено втрóе.

В трóе, числ. з прийм. В трóе саний.

ВТРУТИТИСЯ. Встрявати в чийсь стосунки, протидіяти комусь, чомусь [не вмішатися]

ВТРАСТІ див. УТРАСТІ

ВТРЬОХ (УТРЬОХ) — В ТРЬОХ (У ТРЬОХ)

Втрьо́х, присл. Подорожувати втрьо́х.

В трьо́х, числ. з прийм. У трьо́х кімнатах.

ВТУЗ, -у. Пишеться з малої літери. *Вступив до втузу.*

ВТЯМКІ і УТЯМКІ, присл.

ВТЯТИ див. УТЯТИ

ВУАЛЬ, -і, ор. -ллю, род. мн. -лей
ВУГІЛЛЯ, -я і ВУГІЛЛЯ

ВУГІЛЬНО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вугілля». З наступною частиною пишеться через дефіс: *вугільно-металургійний, вугільно-металургічний.*

ВУГЛЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *вуглевипалювальний, вуглевипалювання, вуглевід, вуглеводнєвий, вуглевідний, вуглевід, вуглега́сник, вугледобувний, вугледроба́рка, вуглезаба́гчувальний, вуглекислий, вуглекислотний, вуглекаванта́жувач, вуглеочи́сний і вуглеочисний, вуглеперекида́льний, вуглепідійма́льний, вуглеподі́бний, вуглепостача́ння, вуглепромисло́вий, вуглері́зка, вуглерозві́дник, вуглескла́д, вуглесос.*

ВУГЛЕ́ЦЬ, -ю, ор. -ém

ВУГЛЯ́Р, -а, ор. -ém, кл. ф. -я́ре, мн. -і, -ів, дав. -ám

ВУГРОВИЙ — ВУГРОВИЙ

Вугро́вий. Який стосується вугра — риби із змієподібним тілом.

Вугрови́й. Який стосується вугра — невеликого горбочка на шкірі, що виникає внаслідок закупорення сальної залози. *Вугрова заглибина.*

ВУДИЛА, -йл, мн.

ВУДИТИ, -джу, -диш, нак. вудь
ВУДКА, -и, дав. -дці, мн. вудкі і вудки, вудок і вудок, але дві вудки

ВУЗ, -у. Пишеться з малої літери.

ВУЗЛОВ'ЯЗАЛЬНИЙ

ВУЗЬКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «вузький». З наступною частиною пишеться разом: *вузьковідомчий, вузькогабаритний, вузькогрудий, вузькодонний, вузькоколі́йка, вузькоко́лиций, вузькоко́бий, вузькоря́дний, вузькоспеці́альний, вузькофахови́й, вузькоцо́бий.*

В УНІСОН

В УПОР

ВУС, -а, мн. вуса і вуси, вусів, ор. вусами

ВУСТА, вуст і УСТА

ВУХНАЛЬ, -я, ор. -ém і УХНАЛЬ

ВУХО, -а, мн. вуха, вух дав. вухам, ор. вухами, місц. у вухах і

ДОПІЗНА, присл.

ДОПЛАТНИЙ

ДО ПНЯ

ДО ПОБАЧЕННЯ

ДОПОВІДАЧ, -а, ор. -ём і ДОПО-

ВІДАЧ, -а, ор. -ем

ДОПОВІДНИЙ, -а, -е

ДОПОВІДЬ, -і, ор. -ддю, род. мн. -дей

ДОПОКИ, присл., спол.

ДОПОМІЖНИЙ і ДОПОМІЖНИЙ

ДО ПОРІ

ДОПРИЗОВНИЙ і ДОПРИЗОВНИЙ

ДОПРИЗОВНИК, -а і ДОПРИ-

ЗОВНИК, -а

ДОПУСКАТИ — ПРИПУСКАТИ

Допускати. 1. Дозволяти комусь брати участь у чомусь або мати доступ кудись. *Допускати до екзаменів. Допускати в архів.* 2. Керувати: що. Робити що-небудь, примирюватися з чимсь. *Допускати помилки. Допускати брак.*

Припускати. Вважати за ймовірне, можливе що-небудь. *Припускати думку.*

ДОПУСКНИЙ

ДОПУСТИМИЙ — ДОПУСТОВИЙ.

Розрізняються значенням.

Допустимий. Можливий, дозволений. *Допустимий саріант.*

Допустовий, грам. Який виражає припущення, не взяту до уваги умову, перешкоду. *Допустове підрядне речення. Допустовий сполучник.*

ДО ПУТТЯ

ДОП'ЯСТИ і ДОПНУТИ, -пну́,

-пнєш, -пнемó, -пнетé, розм.

ДО РАНКУ

ДОРЕФОРМЕННИЙ

ДО РЕЧІ

ДО РЕШТИ

ДОРОБОК, -бку

ДОРОГОВКАЗ, -у

ДОРОЖИТИ, -жужу́, -жіш, -жимó, -житé

ДОРОЖНИЙ, -я, -е

ДОРОЖНЬО-МОСТОВИЙ

ДОРОЖЧИЙ

ДОСВІД — ДОСЛІД. Розрізняються значенням.

Досвід, -у. Сукупність знань, навичок, здобутих у житті, випробу-

ваних практикою. *Життєвий досвід. Передавати досвід.*

Дослід, -у. Експеримент; відтворення якого-небудь явища в штучно створених умовах. *Проводити дослід. Дослід з хімії.*

ДОСВІДЧЕНИЙ — ОСВІЧЕНИЙ.

Розрізняються значенням.

Досвідчений. Який має велике знання в якійсь галузі, великий життєвий досвід. *Досвідчений лектор. Досвідчена вчителька.*

Освічений. Який має освіту, здобув глибокі знання. *Освічена людина.*

ДОСЕРЕДИНИ — ДО СЕРЕДИНИ

Досередини, присл. *Заглянути досередини.*

До середини, ім. з прийм. Дійшов до середини сцени.

ДОСИТА, присл.

ДОСЛІДИТИ, -іджужу́, -ідіш, -ідімо́, -ідіте́

ДОСЛІДНИЙ — ДОСЛІДНИЦЬКИЙ

Дослідний. Який стосується дослід, пов'язаний з ним. *Дослідне господарство. Дослідний інститут.* Дослідницький. Який стосується дослідника, належить йому. *Дослідницьке мислення. Дослідницька група.*

ДОСЛІДНИК

ДОСЛІДНО-ВИРОБНИЧИЙ

ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

ДОСЛІДНО-НАУКОВИЙ

ДО СМАКУ

ДО СМЕРТІ

ДО СНАГИ

ДОСТАТНІЙ, -я, -е

ДОСТАТНЬО, присл.

ДОСТЕМЕННИЙ, розм.

ДОСТОП'ЯТНИЙ

ДОСТОТУ, присл.

ДОСТРОКОВИЙ

ДОСУХА, присл.

ДОСХОЧУ, присл.

ДОСЯГТИ *див. ДОМОГТИСЯ*

ДОСЬЄ, *невідм., с. Об'ємне досьє.*

ДОТЕПЕР, присл.

ДОТЛА, присл.

ДО ТОГО

ДО ТОГО Ж

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха́. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОПАМ'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДА́Р,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТО́К, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТО́ЦЬКИЙ

ВЛАДИМИ́Р — ВОЛОДИМИ́Р

Владі́мир, -а. Назва міста.

Володі́мир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЁСТИТИ *див.* **УЛЁСТИТИ**

ВЛІ́ВО і УЛІ́ВО, *присл.*

ВЛІ́ТКУ і УЛІ́ТКУ, *присл.*

ВЛУ́ЧНИЙ

ВМЁРТИ *див.* **УМЁРТИ**

ВМИКА́ТИ (УМИКА́ТИ) —

ВКЛЮЧА́ТИ. Розрізняються значенням.

Вмика́ти. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включа́ти. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКА́Ч, -á, *ор.* -éм

ВМЙ́СНЕ (УМЙ́СНЕ) і ВМЙ́СНО (УМЙ́СНО), *присл.*

ВМИ́ТЬ (УМИ́ТЬ) — В МИ́ТЬ (У МИ́ТЬ)

Вми́ть, *присл.* *Вми́ть розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

2. *перен.* Етап у розвитку чогось. *Історична віха у розвитку людства.*

Віха. Отруйна рослина.

ВІЦЕ... Перша частина складних слів, що відповідає слову «заступник». З наступною частиною пишеться через дефіс: *віце-адмірал, віце-адміральський, віце-губернатор, віце-губернаторський, віце-канцлер, віце-канцлерський, віце-консул, віце-консульський, віце-президент, віце-президентський.*

ВІЧ-НА-ВІЧ, присл.

ВІЧНОЗЕЛЕНИЙ

ВІЧНОП'ЯТНИЙ

ВІЧОВИЙ і ВІЧЕВИЙ

ВІЯ, -ї, *ор.* -єю, *мн.* вії, вій

ВКАЗІВКА, -и, *дав.-місц.* -ці, *мн.*

-вкї, -вók, *дав.* -вкám

ВКАЗІВНИЙ, -á, -é

ВКВІТЧАТИ *див.* **УКВІТЧАТИ**

ВКІНЦІ (УКІНЦІ) — В КІНЦІ (У КІНЦІ)

Вкінці, *присл., розм.* Зрештою.

Він вкінці згодився.

В кінці, *ім. з прийм.* *В кінці поля.*

ВКЛАД — ВНЄСОК. Збігаються у знач. «що-небудь цінне, внесене у громадську справу, науку, літературу і т. ін.», але розрізняються вживанням: **вклад** *вжив. рідко.* **Внёсок (вклад)** *у розвиток літератури.*

Тільки **вклад,** -у *вжив. у знач.* «грошова сума, внесена на збереження до ощадної каси або державного банку». *Вклади від населення приймають усі ощадні каси.*

Тільки **внёсок,** -ску. Гроші, які хтось сплачує організації, установі тощо. *Партійні внески. Комсомольські внески.*

ВКЛАДАТИ *див.* **УКЛАДАТИ**¹

ВКЛАДИШ, -а, *ор.* -ем, *техн.*

ВКЛАДКА, -и, *дав.-місц.* -дці, *род. мн.* -док

ВКЛЁЙКА і УКЛЁЙКА

ВКЛОНЯТИСЯ і УКЛОНЯТИСЯ, -яюся, -яєшся. Нахилити голову на знак вітання, пошани; виражати пошану; покорятися комусь. *Уклонитися йому. Вклонитися пам'яті видатної людини.* Не слід

плутати з *рос.* **уклоняться:** відсторонятися від чогось, уникати.

ВКЛЮЧАТИ, *див.* **ВМИКАТИ**

ВКЛЮЧИТИ *див.* **УВІМКНУТИ**

ВКРАЙ (УКРАЙ) — В КРАЙ (У КРАЙ)

Вкрай, *присл.* *Вкрай незадовільно.*

В край, *ім. з прийм.* *Поїхати в край, де ростуть екзотичні дерева.*

ВКУПІ (УКУПІ) — В КУПІ (У КУПІ)

Вкупі, *присл.* *Ми росли вкупі.*

В купі, *ім. з прийм.* *У купі каміння.*

ВЛАД (УЛАД) — В ЛАД (У ЛАД)

Влад, *присл.* *Запрацювати влад.*

В лад, *ім. з прийм.* *Розмова не йшла в лад.*

ВЛАДАР, -я, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів,

дав. -ям і **ВЛАДАР,** -я́, *ор.* -éм, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ВЛАДИВОСТОК, -а, *місц.* -ці і -ку

ВЛАДИВОСТОЦЬКИЙ

ВЛАДИМИР — ВОЛОДИМИР

Владимир, -а. Назва міста.

Володимир, -а. Чоловіче ім'я.

ВЛАСТИВИЙ. Керування: *кому, чому.* *Властивий літературі [не властивий для літератури].*

ВЛАСТІ, -ей, *ор.* -я́ми *васт.*

ВЛЄСТИТИ *див.* **УЛЄСТИТИ**

ВЛІВО і УЛІВО, *присл.*

ВЛІТКУ і УЛІТКУ, *присл.*

ВЛУЧНИЙ

ВМЕРТИ *див.* **УМЕРТИ**

ВМИКАТИ (УМИКАТИ) —

ВКЛЮЧАТИ. Розрізняються значенням.

Вмикати. З'єднувати з джерелом енергії, вводити в дію; пускати в хід. *Вмикати рубильник. Вмикати освітлення.*

Включати. Вводити до складу; приєднувати, охоплювати. *Включати до списку. Включати до бригади.*

ВМИКАЧ, -á, *ор.* -éм

ВМІСНЕ (УМІСНЕ) і ВМІСНО (УМІСНО), *присл.*

ВМИТЬ (УМИТЬ) — В МИТЬ (У МИТЬ)

Вмить, *присл.* *Вмить розвиднілось.*

В мить, *ім. з прийм.* *В мить таку відповідальну він, ясна річ, хвилювався,*

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої тканини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -і, дав. -зі [не жага, жагі, жа́зі]

ЖАДАНИЙ [не жа́даний]

ЖАДА́ННЯ [не жа́дання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІ́БНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жа́дібний *втіх*. Жа́дібний *світла*. Жа́дібний *до тепла*. Жа́дібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІ́БНІСТЬ**

ЖАДІ́БНО і **ЖАДІ́БНО**

ЖАДО́БА [не жа́доба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жа́доба *помсти*. Жа́доба *нажив*. Жа́доба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворонок** — часто. *Перший проліс розплющив око*, *Перший жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворонок** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку́, мн. -ї, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛІ́БНИЙ — **ЖАЛО́БНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». *Пол-*

ковий оркестр грав жалібний марш (Шиян). *Вона була ще в жалобній сукні* (Франко).

Тільки **жалібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалібних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІСЛИВИЙ — **ЖАЛІ́СНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалісливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалісна* (Панас Мирний). Тільки **жалісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». *...Він*

(Проценко) тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалісливим поглядом (Панас Мирний).

Тільки **жалісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабість». *Знову долинув до нього протяжний жалісний звук* (Донченко).

ЖАЛКІЙ, -а, -е [не жа́лкий]

ЖАЛО, -а і **ЖА́ЛО**, -а, мн. жа́ла, жал

ЖАЛО́БА, -и, род. мн. жало́б (траур)

ЖАЛО́БНИЙ див. **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛЮ́ЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю́ і жалю́, ор. жа́лем і жа́лем, мн. жалі́, -ів

ЖА́ННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару́

ЖАР-ПТИ́ЦЯ, жар-пти́ці, ор. жар-пти́цею

ЖАРКІЙ, -а, -е [не жа́ркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарозніжуючий, жароміцний, жаростійкий, жаротривкий*.

ЖАРОВНЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уєш. Керування: з кого — чого, рідше

над ким — чим у знач. «насміхатися, глузувати». **Жартував** (Власов) з *невеличкого* платочка, *котрим була голова у Галі прикрита* (Панас Мирний). *Бійці жартували з нього, що він* (Шовкун) *так соромиться свого госпітального нееліжес, і Шура підтримувала їхні жарти* (Гончар).

ЖАСМИННИЙ — **ЖАСМІНОВИЙ**. Збігаються у значенні, але розрізняються вживанням: **жасмінний** вжив. рідко порівняно з **жасміновий**. *Жасминові кущі. Жасминний цвіт.*

ЖАТИ¹, жну, жнеш, жнемó [не жнемó], жнетé [не жнетé], жнуть, *наж.* жни (зрізати)

ЖАТИ² жму, жмеш, жмемó [не жмемó], жметé [не жметé], жмуть (тиснути)

ЖАТКА-САМОСКІДКА, жатки-самоскідки

ЖАТКАР, -я, *ор.* -ём, *кл. ф.* -арю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям

ЖБУРНУТИ, -ну́, -неш, -не́, -немó, -нетé, -ну́ть [не жбурнути, жбурну, жбурнеш, жбурнемо, жбурнете, жбурнуть]

ЖВАВЕНЬКИЙ [не жвавенький]

ЖДАТИ, ждемо́, ждетé [не ждемо́, жде́те], *мин.* ждав, ждала [не ждала]

ЖДУЧИ [не ждучи], *присл.*

ЖЕВРІННЯ [не жевріння]

ЖЕВРІТИ, жевріе́ [не жевріти, жевріе́]

ЖЕВРІЮЧИЙ [не жевріючий]

ЖЕД. *Скорочення*: Житлово-експлуатаційна дільниця. Пишеться великими літерами. В офіційному стилі мови не відмінюється. *Начальник ЖЕД*. У розмовному мовленні відмінюється як іменник ч. р.: *ЖЕДа, ЖЕДу, ЖЕДом* (закінчення пишеться без апострофа і з малою літери).

ЖЕЗЛ, -а́ [не жéзла], *мн.* жезлі, -ів [не жéзлі, жéзлів]

ЖЕЗЛОВИЙ [не жéзловий]

ЖЕЛЁ, *невідм., с. Вишневе желе. Яблучне желе.*

ЖЕЛЕЗНОВОДСЬК, -а

ЖЕЛАТІН, -у, *ч. і техн.* **ЖЕЛАТИНА**, -и, *ж.* Додати желатину.

Розведення желатину. Фотографічна желатина.

ЖЕЛАТИНОВИЙ і *техн.* **ЖЕЛАТИННИЙ**. Желатинова маса. Желатинове виробництво. Желатинний папір.

ЖЕНИТИ, -ню́ [не жéню], жéнни

ЖЕНИТИСЯ, -ню́ся [не жéнюся]

жéннися. *Керування*: *на ко- му і рідко з ким. Не женися на багатій, Бо вижене з хати, не женися на убогій, Бо не будеш спати* (Шевченко). *То скажіть своїй матері, що я буду женитися із вами* (Нечуй-Левицький).

ЖЕНИХАТИСЯ, -аюся, -а́шися, *Керування*: *з ким, рідше на ког.* *Сусідні хлопці женихались На гарну дівчину таку* (Котляревський).

ЖЕНЬШЕ́НЬ, -я, *ор.* -ем

ЖЕРДКА, -дки, *дав.* -дці, *мн.* -дкі, -до́к, але дві жердкн, п'ять жердок

ЖЕРДЯНИЙ [не жердяний]

ЖЕРЕБИТИСЯ, -і́ться, -бля́ться

ЖЕРЛО -а́, *мн.* жёрла, жерл [не жёрлів, жёрсл]

ЖЕРСТЯНИЙ [не жерстяний]

ЖЕРСТЯНИК, -а

ЖЕРСТЯНО-ШТАМПУВАЛЬНИЙ

ЖЕРТВА, *род. мн.* жертв

ЖЕРТВУВАТИ, -ую, -уеш. *Ке-*

рування: *що і чим. І. що. При-*

носити в дар матеріальні цінності. Українські поміщики жертвували

провіант і тяглову силу на підтримку царської армії (Історія УРСР).

2. чим. Відмовлятися від усього або від багато чого на користь чого-небудь, пічного не шкодувати.

Жертвувати життям. Жертвувати корінними інтересами.

ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ [не жертвоприношення]

ЖЕСТ, -у

ЖИВ-ЗДОРОВ

ЖИВИТИ, живлю́ [не жівлю́], жівчи́ти

ЖИВИТИСЯ, -влю́ся [не жівлю́ся], жівчи́тися

ЖИВОКІСТ, -ко́сту, *ч. і рідко*

ЖИВОКІСТЬ, -ко́сті, *ор.* -кі́сто, *ж.*

ЖИВОПИС, -у [не живопис]

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -і, дав. -зі [не жага, жагі, жа́зі]

ЖАДАНИЙ [не жа́даний]

ЖАДА́ННЯ [не жа́дання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІ́БНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жа́дібний *втіх*. Жа́дібний *світла*. Жа́дібний *до тепла*. Жа́дібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІ́БНІСТЬ**

ЖАДІ́БНО і **ЖАДІ́БНО**

ЖАДО́БА [не жа́доба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жа́доба *помсти*. Жа́доба *нажив*. Жа́доба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворонок** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворонок** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку́, мн. -і́, -і́в

ЖАКЕРІЯ, -і́ [не жакері́я]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛІ́БНИЙ — **ЖАЛО́БНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав **жалі́бний марш** (Шиян). Вона була *ще в жало́бній сукні* (Франко).

Тільки **жа́лібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалі́бних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІ́СЛИВИЙ — **ЖАЛІ́СНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалі́сливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалі́сна* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалі́сливим поглядом* (Панас Мирний).

Тільки **жа́лісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабість». *Знову долинув до нього протяжний жалі́сний звук* (Донченко).

ЖАЛКІЙ, -а́, -е́ [не жа́лкий]

ЖАЛО́, -а́ і **ЖАЛО́**, -а, мн. жа́ла, жал

ЖАЛО́БА, -и, род. мн. жа́лоб (траур)

ЖАЛО́БНИЙ див. **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛО́ЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жало́зі*. *Жовті жало́зі*.

ЖАЛЬ, жа́лю і жа́лю, ор. жа́лем і жа́лем, мн. жа́лі, -і́в

ЖА́ННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару́

ЖАР-ПТИ́ЦЯ, жар-пти́ці, ор. жар-пти́цею

ЖАРКІЙ, -а́, -е́ [не жа́ркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарозні́жуючий, жаромі́сний, жарості́йкий, жаротри́вкий*.

ЖАРОВ́НЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую́, -у́еш. Керування: з кого — чого, рідше

ханци житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використовується як корм для тварин. Колгоспи зібрали багатий урожай житняка.

ЖИТО, -а, *мн. житá, -ів [не жит]*
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн. (одн. житомир'янин, -а, ч.; житомир'янка, -и, жс.)* і **ЖИТОМИРЦІ**, -ів, *мн. (одн. житóмирець, -рця, ч., житóмирка, -и, жс.)*

ЖИТТЄВИЙ і **ЖИТТЬОВИЙ**

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор. житт'ям-бутт'ям*

ЖІНКА, -и, *дав. -нці, мн. -нкі, -нók, дав. -нкám, але дві жінки, п'ять жінок*

ЖМЕНЯ, *род. мн. жмень*

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [*не жмури́ти*]

ЖМУРИТИСЯ — **ЖМУРИ́ТИСЯ**.

Розрізняються значенням.

Жму́ритися, -рюся, -ришся, *нак. жму́рся. Мружитися. Хлопець жмурився від яскравого світла.*

Жмури́тися, -рюся, жму́ришся, *нак. жмури́ся. Грати в жмурки.*

ЖМУ́РКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТО́К, -тка [*не жму́ток*]

ЖНЕЦЬ, *женця́, дав. женце́ві або женцо́, кл. ф. же́нче, мн. же́нці, женці́в*

ЖНИВА́Р, -я, *ор. -е́м, кл.ф. -а́рю, мн. -і́, -ів, дав. -я́м*

ЖНИВА́РСЬКИЙ — **ЖНИ́ВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Жнива́рський. Який стосується жнивара, пов'язаний з ним. **Жниварський інструмент**. **Жниварський заробіток**.

Жни́вний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. **Жнивні пісні**.

ЖНУ́ЧИ [*не жну́чи*], *дієприсл.*

ЖОВ́КНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жовкла і жовкнув, жовкнула

ЖОВНІ́Р, -а [*не жо́внір*]

ЖО́ВНО, -а, *мн. жо́вна, жо́вен*

ЖОВТА́ВИЙ *див. ЖОВТЯ́ВИЙ*

ЖО́ВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої Жовтневої соціалістичної революції пишеться з великої літери. Як символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться в лапки і пишеться з великої літери: *Київська швейна фабрика «Жовтень»*. *Літературно-художній журнал «Жовтень»*.

ЖОВТЕ́ЦЬ, *жовтцо́, ор. жовтце́м*

ЖОВТІ́ТИ — **ЖОВТІ́ТИ**. Розрізняються значенням.

Жовті́ти, -вчу́, -вти́ш, -втимó, -втитé. Робити щось жовтим. *Жовтити стіну*.

Жовті́ти -ію, -іеш. Робитися жовтим; починати дозрівати; виділятися жовтим кольором. *Виноград по садах жовтів* (Коцюбинський).

ЖО́ВТО... Перша частина складних слів, яка відповідає слову «жовтий». З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли поняття, названі основами обох слів, підпорядковані одне одному: *жовтоголо́вий, жовтодзьо́бий, жовтозі́лля, жовтолі́ций, жовтошкі́рий*. 2. Через дефіс, коли означає поєднання кількох кольорів в одному предметі: *жо́вто-зе́лений, жо́вто-фіо́летовий, жо́вто-че́рвоний, жо́вто-чо́рний*. Але: *жовтога́р'ячий* (оранжевий).

ЖОВТО́БРУХ — **ЖОВТО́БРІ́УХА**.

Розрізняються значенням і родами.

Жовто́брух, -а, ч. Велика неотруйна змія з жовтуватим черевом.

Жовто́брюха і **жовтобрі́у́ха**, -и, *жс.*

Маленька пташка з жовтим черевцем.

ЖОВТОГА́Р'ЯЧИЙ

ЖОВТО́ЦВІ́Т, -у і **ЖОВТО́ЦВІ́Т**

ЖОВТУВА́ТО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться через дефіс: *жовтува́то-бі́лий, жовтува́то-роже́вий*.

ЖОВТУ́ХА — **ЖОВТЯ́НИ́ЦЯ**. Збігаються у значенні, але розрізняються стилістично: **жовтя́ни́ця** — *нейтр.*, **жовту́ха** — *розм.*

ЖОВТЯ́ВИЙ і **ЖОВТА́ВИЙ**

ЖОВТЯ́НИ́ЦЯ *див. ЖОВТУ́ХА*

ЖОВЧНОКА́М'ЯНА ХВО́РОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

ЖОКЕ́Й-КЛУ́Б, *жоке́й-клу́бу*

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -і, дав. -зі [не жага, жагі, жа́зі]

ЖАДАНИЙ [не жа́даний]

ЖАДА́ННЯ [не жа́дання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІ́БНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жа́дібний *втіх*. Жа́дібний *світла*. Жа́дібний *до тепла*. Жа́дібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІ́БНІСТЬ**

ЖАДІ́БНО і **ЖАДІ́БНО**

ЖАДО́БА [не жа́доба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жа́доба *помсти*. Жа́доба *нажив*. Жа́доба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворонок** — часто. *Перший проліс розплющив око*, *Перший жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворонок** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку́, мн. -і́, -і́в

ЖАКЕРІЯ, -і́ [не жакері́я]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛІ́БНИЙ — **ЖАЛО́БНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав **жалі́бний марш** (Шиян). Вона була ще в **жалобній сукні** (Франко).

Тільки **жа́лібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалі́бних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІ́СЛИВИЙ — **ЖАЛІ́СНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалі́сливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалі́сна* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалі́сливим поглядом* (Панас Мирний).

Тільки **жа́лісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабість». *Знову долинув до нього протяжний жалі́сний звук* (Донченко).

ЖАЛКІЙ, -а́, -е́ [не жа́лкий]

ЖАЛО́, -а́ і **ЖАЛО́**, -а, мн. жа́ла, жал

ЖАЛО́БА, -и, род. мн. жало́б (траур)

ЖАЛО́БНИЙ див. **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛО́ЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жа́лю і жа́лю, ор. жа́лем і жа́лем, мн. жалі́, -і́в

ЖА́ННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару́

ЖАР-ПТИ́ЦЯ, жар-пти́ці, ор. жар-пти́цею

ЖАРКІЙ, -а́, -е́ [не жа́ркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарозніжущий, жаромі́сний, жарості́йкий, жаротри́вкий*.

ЖАРОВ́НЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую́, -у́еш. Керування: з кого — чого, рідше

печення учнів підручниками. 2. Матеріальні засоби до існування. *Пенсійне забезпечення.*

ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ, -ую, -уєш.

1. *кого — що чим.* Задовольняти потреби в чомусь. *Забезпечувати учнів словниками. Забезпечувати колгоспи високоякісною технікою.*

2. *кому що.* Гарантувати кому-небудь щось. *Забезпечувати народам світу мир.*

ЗА БЕЗЦІНЬ

ЗАБИТИ, заб'ю, заб'єш, -б'ємо [не заб'ємо], -б'єтє [не заб'єтє], -б'ють

ЗАБІГ, -у, *мн.* -и, -ів

ЗАБІЙ, -бю, *ор.* -бєм

ЗАБІЛИТИ — ЗАБІЛІТИ. Розрізняються значенням.

Забіліти -білю [не забілю], -білиш. 1. Зробити що-небудь білим, покриваючи білою фарбою, крейдою. *Маруся писала, тримаючи обережно крейду, щоб не дуже забілити пальці* (Копиленко). 2. Запачити страву сметаною або молоком. *Мати забілили борщ сметаною.*

Забіліти, -іє. 1. Почати біліти, стати білим. *Навкруги все забіліло.* 2. Виділитися своїм білим кольором. *Забілили сніги.*

ЗАБІЛКА і ЗАБІЛКА. Сметана або молоко як приправа до рідкої страви.

ЗАБІЯКА, -и, *ч. і ж.* Відомий (відомо) забіяка.

ЗАБІЯКУВАТИЙ [не забіякуватий]

ЗАБЛІЗЬКО, *присл.*

ЗАБЛУДА, -и, *ч. і ж.*, *розм.* *М'ялий* (мала) заблуда.

ЗАБОБОН, -у, *род. мн.* -ів [не забобон]

ЗАБОЛІТИ, -літь. *Керування:* у кого, рідко кому. *У батька заболіла рука. Мені заболіла голова.*

ЗАБОЛОЧЕНІСТЬ — ЗАБОЛОЧЕННЯ. Розрізняються значенням. *Заболоченість*, -ності. *Наявність боліт. Заболоченість лісів.*

Заболочення, -я. Перетворення в болото. *Заболочення ґрунту.*

ЗАБОРОЛО, -а, *мн.* -а, -ол, *іст*

ЗАБРЕСТИ, -реду, -редєш, -редє, -редємо [не забредємо], -редєтє [не забредєтє], *мн.* -рєдє, -рєдє, -рєдє [не забрєдє, забрєдє]

ЗАБРИНИТИ, -ніть

ЗАБРОДИТИ — ЗАБРОДІТИ. Розрізняються значенням.

Забродити, -оджу, -одиш, *неодж.*

1. Бродячи, заходити куди-небудь. *Весною, коли спадає вода, забродити туди пастися худоба* (Тютюнник). 2. Заходити, залізати у воду, іти вбрід. *Забродить* (Оксана) *по кісточки в чисто-прозору воду* (Цюпа).

Забродіти, -оджy, -одиш, *дож.*

1. *розм.* Ходячи або бігаючи, заочувати що-небудь водою, снігом; забруднювати. *Хлопець забродив штини.* 2. *З ос.* -одить. Почати бродити, ферментувати. *Компот забродив.*

ЗАБУДЬКО, -а, *ч. і ж.*, *розм.* *Милий* (мала) забудько. *Якесь забудько.*

ЗАБУЛЬКОТАТИ, -очу [не забулькочу], -бчєш і **ЗАБУЛЬКОТИТИ**, -очу, -отіш [не забулькочу, забулькотиш], *нак.* -очі і -оті

ЗАБУРМОТАТИ, -очу [не забурмочу], -бчєш і **ЗАБУРМОТИТИ**, -очу, -отіш [не забурмочу, забурмотиш], *нак.* -очі і -оті

ЗАВ, -а, *ч.*, *розм.* *Скорочення:* завідувач, завідуючий. Відмінюється як іменник *ч. р.* другої відміни твердої групи. *Зав поїхав у район на нараду.*

ЗАВАРИТИ, арю, -аріш, -арить, -аримо, -арите, -арєть [не заварю, -аріш, -аріть, -аримо, -арите, -арєть]

ЗАВБАЧУВАТИ, -чую, чуєш і **ЗАВБАЧАТИ**, -чаю, -чєш

ЗАВБІЛЬШКИ [не завбільшкі], *присл.*

ЗАВВИШКИ [не заввишкі], *присл.*

ЗАВДАВАТИ, -даю, -даєш, -даємо [не завдаємо], даєтє [не завдаєтє], -дають. 1. *чого* [не що]. Робити комусь щось неприємне. *Рани від*

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -і, дав. -зі [не жага, жагі, жа́зі]

ЖАДАНИЙ [не жа́даний]

ЖАДА́ННЯ [не жа́дання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІ́БНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жа́дібний *втіх*. Жа́дібний *світла*. Жа́дібний *до тепла*. Жа́дібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІ́БНІСТЬ**

ЖАДІ́БНО і **ЖАДІ́БНО**

ЖАДО́БА [не жа́доба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жа́доба *помсти*. Жа́доба *нажив*. Жа́доба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворонок** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворонок** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку́, мн. -ї, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛІ́БНИЙ — **ЖАЛО́БНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав **жалі́бний марш** (Шиян). Вона була ще в **жалобній сукні** (Франко).

Тільки **жа́лібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалі́бних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІ́СЛИВИЙ — **ЖАЛІ́СНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалі́сливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалі́сна* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалі́сливим поглядом* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабість». *Знову долинув до нього протяжний жалі́сний звук* (Донченко).

ЖАЛКІЙ, -а, -е [не жа́лкий]

ЖАЛО́, -а і **ЖАЛО́**, -а, мн. жа́ла, жал

ЖАЛО́БА, -и, род. мн. жало́б (траур)

ЖАЛО́БНИЙ див. **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛЮ́ЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю́ і жалю́, ор. жа́лем і жа́лем, мн. жалі́, -ів

ЖА́ННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару́

ЖАР-ПТИ́ЦЯ, жар-пти́ці, ор. жар-пти́цею

ЖАРКІЙ, -а, -е [не жа́ркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарозніжучий, жаромі́сний, жарості́йкий, жаротри́вкий*.

ЖАРОВ́НЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уеш. Керування: з кого — чого, рідше

*ханци житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використо-
вувється як корм для тварин. Кол-
госпи зібрали багатий урожай
житняка.*

ЖИТО, -а, *мн. житá, -ів [не жит]*
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн. (одн.*
житомир'янин, -а, ч.; житомир'ян-
ка, -и, жс.) і ЖИТОМИРЦІ, -ів,
мн. (одн. житóмирець, -рця, ч.,
житóмирка, -и, жс.)

ЖИТТЄВИЙ і ЖИТТЬОВИЙ

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор. житт'ям-бут-*
т'ям

ЖІНКА, -и, *дав. -нці, мн. -нкій,*
-нók, дав. -нкám, але дві жінки,
п'ять жінок

ЖМЕНЯ, *род. мн. жмень*

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [*не жму-*
ріти]

ЖМУРИТИСЯ — ЖМУРИТИСЯ.

Розрізняються значенням.

Жмүритися, -рюся, -ришся, *нак.*
жмүрся. Мружитися. Хлопець жму-
рився від яскравого світла.

Жмүрітися, -рүся, жмүришся, *нак.*
жмүріся. Грати в жмурки.

ЖМУРКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТОК, -ткá [*не жмүток*]

ЖНЕЦЬ, *женця, дав. женцєві*
або женцю, кл. ф. жєнче, мн. жен-
ці, женців

ЖНИВАР, -я, *ор. -єм, кл.ф. -áрю,*
мн. -і, -ів, дав. -йм

ЖНИВАРСЬКИЙ — ЖНИВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Жнивáрський. Який стосується
жниваря, пов'язаний з ним. *Жни-*
варський інструмент. Жнивар-
ський заробіток.

Жнівний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. Жнивні пісні.

ЖНУЧИ [*не жнүчи*], *дієприсл.*

ЖОВКНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жóвкла і жóвкнув, жóвкну-
ла

ЖОВНІР, -а [*не жóвнір*]

ЖÓВНО, -а, *мн. жóвна, жóвен*

ЖОВТАВИЙ див. ЖОВТЯВИЙ

ЖÓВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої
Жовтневої соціалістичної револю-
ції пишеться з великої літери. Як
символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться
в лапки і пишеться з великої літе-
ри: *Київська швейна фабрика «Жов-*
тень». Літературно-художній жур-
нал «Жовтень».

ЖОВТЄЦЬ, *жовтцю, ор. жовт-*
цєм

ЖОВТІТИ — ЖОВТІТИ. Розріз-
няються значенням.

Жовтіти, -вчү, -втіш, -втимó,
-втитє. Робити щось жовтим. *Жов-*
тити стіну.

Жовтіти -ію, -ієш. Робитися жов-
тим; починати дозрівати; виділя-
тися жовтим кольором. *Виноград*
по садах жовтів (Коцюбинський).

ЖÓВТО... Перша частина складних
слів, яка відповідає слову «жóв-
тий». З наступною частиною пи-
шеться: 1. Разом, коли поняття,
названі основами обох слів, підпо-
рядковані одне одному: *жовтого-*
ловий, жовтодзьобий, жовтозілля,
жовтоліций, жовтошкірий. 2. Че-
рез дефіс, коли означає поєднання
кількох кольорів в одному пред-
меті: *жовто-зелений, жовто-фіолє-*
товий, жовто-червоний, жовто-
чорний. Але: *жовтогарячий* (оран-
жевий).

ЖОВТÓБРЮХ — ЖОВТÓБРЮХА.

Розрізняються значенням і родами.

Жовтóбрюх, -а, ч. Велика неотруй-

на змія з жовтуватим черевом.

Жовтóбрюха і жовтобрюха, -и, жс.

Маленька пташка з жовтим черев-
цем.

ЖОВТОГАРЯЧИЙ

ЖОВТÓЦВІТ, -у і ЖОВТОЦВІТ

ЖОВТУВАТО... Перша частина
складних слів. З наступною части-
ною завжди пишеться через дефіс:
жовтува́то-білий, жовтува́то-ро-
же́вий.

ЖОВТУХА — ЖОВТЯНИЦЯ. Збі-
гаються у значенні, але розрізня-
ються стилістично: *жовтяниця —*
нейтр., жовту́ха — розм.

ЖОВТЯВИЙ і ЖОВТАВИЙ

ЖОВТЯНИЦЯ див. ЖОВТУХА

ЖОВЧНОКАМ'ЯНА ХВОРОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з ма-
лої літери.

ЖОКЕЙ-КЛУБ, *жокей-клубу*

ЗАГОЄННЯ -я [не загоїння]
ЗАГОЇТИСЯ [не загоїтися], -оїться, -оїться [не загоїться, загоїться]
ЗАГОЛОВОК, -вка і **ЗАГОЛОВОК**
ЗАГОЛОСИТИ, -ошу [не заголошу], -осиш
ЗАГОНОВИЙ і **ЗАГОНОВИЙ**
ЗАГОРАННЯ див. **ЗАГОРЯННЯ**
ЗАГОРАТИ див. **ЗАГОРЯТИ**
ЗАГОРІТИ, -рію, -ріш
ЗАГОРОДА — **ЗАГОРОДА**. Розрізняються значенням.
Загорода. Огороджена ділянка в господарстві, у полі, на випасі для літнього утримування або ночівлі свійських тварин і птахів. На ніч пастухи заанали худобу в загороду.
Загорода. 1. Тин, паркан, стіна та ін., чим огорожене щось; огорожа. На загороді сиділи горобці. 2. Спеціальна перешкода для перекриття підступів до чого-небудь. До бою встала Україна... Лежать під бурю негоди, щоб ката стримати удар, аеростатів загороди готові знятися до хмар (Сосюра).
ЗАГОРОДИТИ, -оджу [не загороджу], -одиш
ЗАГОРЯННЯ і **ЗАГОРАННЯ**
ЗАГОРЯТИ, -яю, -яєш і **ЗАГОРАТИ**, -аю, -аєш
ЗАГОТІВЕЛЬНО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться через дефіс: *заготівельно-виробничий, заготівельно-збутовий*.
ЗАГОТІВЛЯ — **ЗАГОТОВКА**. Збігаються у знач. «готування, виготовлення чого-небудь заздалегідь, до настання потреби», але розрізняються стилістично: *заготівля* — нейтр., *заготівка* — розм. *Заготівля* (заготівка) кормів. Тільки *заготівка* вжив. у знач. «напівпродукт у промисловому та ін. виробництві». *Хромові заготовки*.
ЗАГОТОВЛЯТИ, -яю, -яєш і **ЗАГОТОВЛЮВАТИ**, -юю, -юєш
ЗАГРАВА, -и і рідше **ЗАГРАВА**
ЗАГРЕБТИ, -б'ю, -бэш, -бемо [не загребемо], -беті [не загребете], мин. -ріб, ребля, -ребля, -реблі

ЗАГРИЗТИ, -ну, -зеш, -земо [не загриземо], -зеті [не загризете]
ЗАГРОЖУВАТИ — **ПОГРОЖУВАТИ**. Розрізняються значенням. **Загрожувати**. Становити небезпеку, створювати небезпеку. *Суперечка загрожувала перейти в сварку* (Жолесник). *Тепер небезпека загрожувала підводному човнові* (Трубляйні). *Артамонову загрожувала сліпота* (Дмитерко).
Погрожувати. Залюкувати чим-небудь, нахвалитися, грозити покаранням. *Мачальник полковні розвідки... погрожував розстріляти нашого старшого лейтенанта з «особистої зброї»* (Багмут). *Погрожувати кулаком*.
ЗАГРУЗНУТИ і рідко **ЗАГРУЗТИ**, -зну, -знеш, мин. загруз, -ла, -ло, -ли і загрузнув, -нула, -нуло, -нули
ЗАГС, -у. Скорочення: запис актів громадянського стану. Відмінюється як іменник ч. р. другої відміни твердої групи.
ЗАГУБИТИ, -гублю [не загублю], -губиш
ЗАГУДИТИ і **ЗАГУСТИ**, -гуду, -гудеш, мин. загудів, -діла, -діло і загудів, -гула, -гуло, -гули
ЗАГУРКОТИТИ, -очу [не загуркочу], -отиш і **ЗАГУРКОТАТИ**, -очу, -бчеш, нак. -оті і -очі
ЗАДАВАКА, -и, ч. і ж., зневажл. *Малий (мала) задавака*.
ЗАДАРМА і **ЗАДАРМА**, присл.
ЗАДАТИ, -дам, -дасі, -дасть, -дамо, -дастє, -дадуть, мин. -дав, -дала [не задала], -дано [не задало], -дали [не задали]
ЗАДАЧА див. **ЗАВДАННЯ**
ЗАДЕРТИ і **ЗАДРАТИ**, -деру, -дереш, -ремю [не задеремо], -реті [не задерете]
ЗАДЗВОНІТИ, -дзвоню [не задзвоню], -дзвониш
ЗАДИРАКА, -и, ч. і ж. *Завзятий задирака. Маленька задирака*.
ЗАДИРКА, мн. *задирки*, -рок (на пальцях)
ЗАДИРКА, мн. *задирки*, -рок і **ЗАДИРКА**, мн. *задирки*, -рок, спец. Шершавість на гладкій поверхні чогось (металу, дерева).

ханци житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використовується як корм для тварин. Колгоспи зібрали багатий урожай житняка.

ЖИТО, -а, *мн. житá, -ів [не жит]*
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн. (одн. житомир'янин, -а, ч.; житомир'янка, -и, жс.)* і **ЖИТОМИРЦІ**, -ів, *мн. (одн. житóмирець, -рця, ч., житóмирка, -и, жс.)*

ЖИТТЄВИЙ і **ЖИТТЬОВИЙ**

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор. житт'ям-бутт'ям*

ЖІНКА, -и, *дав. -нці, мн. -нкі, -нók, дав. -нкám, але дві жінки, п'ять жінок*

ЖМЕНЯ, *род. мн. жмень*

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [*не жмури́ти*]

ЖМУРИТИСЯ — **ЖМУРИ́ТИСЯ**.

Розрізняються значенням.

Жму́ритися, -рюся, -ришся, *нак. жму́рся. Мружитися. Хлопець жмурився від яскравого світла.*

Жмури́тися, -рюся, жму́ришся, *нак. жмури́ся. Грати в жмурки.*

ЖМУ́РКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТО́К, -тка [*не жму́ток*]

ЖНЕЦЬ, *женця́, дав. женце́ві або женцо́, кл. ф. же́нче, мн. же́нці, же́нців*

ЖНИВА́Р, -я, *ор. -е́м, кл.ф. -а́рю, мн. -і́, -і́в, дав. -я́м*

ЖНИВА́РСЬКИЙ — **ЖНИ́ВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Жнива́рський. Який стосується жнивара, пов'язаний з ним. **Жниварський інструмент**. **Жниварський заробіток**.

Жни́вний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. **Жнивні пісні**.

ЖНУ́ЧИ [*не жну́чи*], *дієприсл.*

ЖОВ́КНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жовкла і жовкнув, жовкнула

ЖОВНІ́Р, -а [*не жо́внір*]

ЖО́ВНО, -а, *мн. жо́вна, жо́вен*

ЖОВТА́ВИЙ *див. ЖОВТЯ́ВИЙ*

ЖО́ВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої Жовтневої соціалістичної революції пишеться з великої літери. Як символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться в лапки і пишеться з великої літери: *Київська швейна фабрика «Жовтень»*. *Літературно-художній журнал «Жовтень»*.

ЖОВТЕ́ЦЬ, *жовтцо́, ор. жовтце́м*

ЖОВТІ́ТИ — **ЖОВТІ́ТИ**. Розрізняються значенням.

Жовті́ти, -вчу́, -вти́ш, -втимó, -втитé. Робити щось жовтим. *Жовтити стіну*.

Жовті́ти -ію, -іеш. Робитися жовтим; починати дозрівати; виділятися жовтим кольором. *Виноград по садах жовтів* (Коцюбинський).

ЖО́ВТО... Перша частина складних слів, яка відповідає слову «жовтий». З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли поняття, названі основами обох слів, підпорядковані одне одному: *жовтоголо́вий, жовтодзьо́бний, жовтозі́лля, жовтолі́ций, жовтошкі́рий*. 2. Через дефіс, коли означає поєднання кількох кольорів в одному предметі: *жо́вто-зе́лений, жо́вто-фіо́летовий, жо́вто-че́рвоний, жо́вто-чо́рний*. Але: *жовтога́р'ячий* (оранжевий).

ЖОВТО́БРУХ — **ЖОВТО́БРІ́УХА**.

Розрізняються значенням і родами.

Жовто́брух, -а, ч. Велика неотруйна змія з жовтуватим черевом.

Жовто́брюха і **жовтобрі́уха**, -и, жс.

Маленька пташка з жовтим черевцем.

ЖОВТОГА́Р'ЯЧИЙ

ЖОВТО́ЦВІ́Т, -у і **ЖОВТО́ЦВІ́Т**

ЖОВТУВА́ТО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться через дефіс: *жовтува́то-бі́лий, жовтува́то-роже́вий*.

ЖОВТУ́ХА — **ЖОВТЯ́НИЦЯ**. Збігаються у значенні, але розрізняються стилістично: **жовтя́ниця** — *нейтр.*, **жовту́ха** — *розм.*

ЖОВТЯ́ВИЙ і **ЖОВТА́ВИЙ**

ЖОВТЯ́НИЦЯ *див. ЖОВТУ́ХА*

ЖОВЧНОКА́М'ЯНА ХВО́РОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

ЖОКЕ́Й-КЛУ́Б, *жоке́й-клу́бу*

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -и, дав. -зі [не жага, жаги, жазі]

ЖАДАНИЙ [не жаданий]

ЖАДАННЯ [не жадання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІБНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жадібний *втіх*. Жадібний *світла*. Жадібний *до тепла*. Жадібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІБНІСТЬ**

ЖАДІБНО і **ЖАДІБНО**

ЖАДОБА [не жадоба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жадоба *помсти*. Жадоба *наживи*. Жадоба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворон** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворон** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку, мн. -и, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛІБНИЙ — **ЖАЛОБНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав жалібний марш (Шиян). Вона була *ще в жалобній сукні* (Франко).

Тільки **жалібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалібних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІСЛИВИЙ — **ЖАЛІСНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалісливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалісна* (Панас Мирний). Тільки **жалісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалісливим поглядом* (Панас Мирний). Тільки **жалісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабкість». *Знову долинув до нього протяжний жалісний звук* (Донченко).

ЖАЛКИЙ, -а, -е [не жалкий]

ЖАЛО, -а і **ЖАЛО**, -а, мн. жала, жал

ЖАЛОБА, -и, род. мн. жалоб (траур)

ЖАЛОБНИЙ див. **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛЮЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю і жалю, ор. жалем і жалем, мн. жалі, -ів

ЖАННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару

ЖАР-ПТИЦЯ, жар-птиці, ор. жар-птицею

ЖАРКИЙ, -а, -е [не жаркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарознижуючий, жаромісний, жаростійкий, жаротривкий*.

ЖАРОВНЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уєш. Керування: з кого — чого, рідше

ханці житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використовується як корм для тварин. Колгоспи зібрали багатий урожай житняка.

ЖИТО, -а, *мн.* житá, -ів [не жит]
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн.* (одн. житомир'янин, -а, *ч.*; житомир'янка, -и, *жс.*) і **ЖИТОМИРЦІ**, -ів, *мн.* (одн. житóмирець, -рця, *ч.*, житóмирка, -и, *жс.*)

ЖИТТЄВИЙ і **ЖИТТЬОВИЙ**

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор.* житт'ям-бутт'ям

ЖІНКА, -и, *дав.* -нці, *мн.* -нкі, -нók, *дав.* -нкám, але дві жінки, п'ять жінок

ЖМЕНЯ, *род. мн.* жмень

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [не жму-ріти]

ЖМУРИТИСЯ — **ЖМУРИТИСЯ**.

Розрізняються значенням.

Жму́ритися, -рюся, -ришся, *нак.* жму́рся. **Мружитися**. *Хлопець жмурився від яскравого світла.*

Жму́ритися, -рюся, жму́ришся, *нак.* жму́рися. Грати в жмурки.

ЖМУРКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТОК, -тká [не жму́ток]

ЖНЕЦЬ, женця́, *дав.* женце́ві або женцо́, *кл. ф.* же́нче, *мн.* же́нці, же́нців

ЖНИВАР, -я́, *ор.* -е́м, *кл. ф.* -а́рю, *мн.* -і́, -і́в, *дав.* -я́м

ЖНИВАРСЬКИЙ — **ЖНИВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Жнивáрський. Який стосується жнивара, пов'язаний з ним. **Жниварський інструмент**. **Жнивара́ський заробіток**.

Жни́вний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. **Жнивні пісні**.

ЖНУЧИ [не жну́чи], *дієприсл.*

ЖОВКНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жóвкла і жóвкнув, жóвкнула

ЖОВНІР, -а [не жо́внір]

ЖÓВНО, -а, *мн.* жо́вна, жо́вен

ЖОВТАВИЙ *див.* **ЖОВТЯВИЙ**

ЖÓВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої Жовтневої соціалістичної революції пишеться з великої літери. Як символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться в лапки і пишеться з великої літери: *Київська швейна фабрика «Жовтень»*. *Літературно-художній журнал «Жовтень»*.

ЖОВТЕЦЬ, жовтцо́, *ор.* жовтце́м

ЖОВТИТИ — **ЖОВТИТИ**. Розрізняються значенням.

Жовті́ти, -вчу́, -вти́ш, -втимó, -втитé. Робити щось жовтим. *Жовтити стіну*.

Жовті́ти -ію, -іеш. Робитися жовтим; починати дозрівати; виділятися жовтим кольором. *Виноград по садах жовтів* (Коцюбинський).

ЖÓВТО... Перша частина складних слів, яка відповідає слову «жовтий». З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли поняття, названі основами обох слів, підпорядковані одне одному: *жовтоголо́вий, жовтодзю́ббий, жовтозі́лля, жовтолі́ций, жовтошкі́рий*. 2. Через дефіс, коли означає поєднання кількох кольорів в одному предметі: *жо́вто-зе́лений, жо́вто-фіо́летовий, жо́вто-че́рвоний, жо́вто-чо́рний*. Але: *жовтога́р'ячий* (оранжевий).

ЖОВТОБРУХ — **ЖОВТОБРЮХА**.

Розрізняються значенням і родами.

Жовто́брух, -а, *ч.* Велика неотруйна змія з жовтуватим черевом.

Жовто́брюха і **жовтобрю́ха**, -и, *жс.*

Маленька пташка з жовтим черевцем.

ЖОВТОГАР'ЯЧИЙ

ЖОВТОЦВІТ, -у і **ЖОВТОЦВІТ**

ЖОВТУВАТО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться через дефіс: *жовтува́то-бі́лий, жовтува́то-роже́вий*.

ЖОВТУХА — **ЖОВТЯНИЦЯ**. Збігаються у значенні, але розрізняються стилістично: **жовтя́ниця** — *нейтр.*, **жовту́ха** — *розм.*

ЖОВТЯВИЙ і **ЖОВТАВИЙ**

ЖОВТЯНИЦЯ *див.* **ЖОВТУХА**

ЖОВЧНОКАМ'ЯНА ХВОРОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

ЖОКЕЙ-КЛУБ, жоке́й-клу́бу

починаються о дев'ятій годині.
Практичні заняття.

ЗАЙІТІ. Те, чим хтось займається; справа, праця. *Всяке заняття, всяку роботу вона покинула* (Франко).

ЗАОКРУГЛИТИ [не заокругли-ти]

ЗАОРАТИ, -орю, -ореш, -орé, -оре-мо, -оретé, -оріють [не заорю, -ореш, -оре, -оре-мо, -орете, -оріють]

ЗАОЧІ [не заочі], присл.

ЗАПАДНЯ, -і, ор. -éю, род. мн. -дéнь

ЗАПАЛ — ЗАПÁL. Розрізняються значенням.

Запал, -у. Азарт, пристрасність, завзяття. *Запал до боротьби.*

Запáл, -у, спец. 1. Пристрій для запалювання вибухової речовини. 2. с. г. Пошкодження зерна злакових у колосі внаслідок посухи чи суховіїв. 3. вет. Хвороба свійських тварин, що супроводжується задишкою.

ЗАПАЛІТИ, -палію, -пáлиш [не запаліш]

ЗАПАЛЬНИЙ — ЗАПАЛЬНИЙ. Розрізняються значенням.

Запáльний. Який стосується запалу, вибухового пристрою. *Запáльний гніт.*

Запáльний. 1. Який служить для запалювання. *Запáльна бомба. Запáльна свчка.* 2. перен. Який дає натхнення, викликає хвилювання, збуджує. *Запáльна відозва. Запáльна промова.* 3. перен. Сповнений енергії, завзяття; палкий. *Запáльний чоловік.* 4. перен. Який відбувається напругою, запекло. *Запáльний збір.* 5. мед. Пов'язаний із запаленням. *Запáльний процес шлунка.*

ЗАПАЛЬНИК, -а [не запальник, -á]

ЗАПАНИБРАТА, присл.

ЗАПАС, -у [не запас]

ЗАПАСКА, -и, дав. -сці [не запаска]

ЗАПАШНО і ЗАПАШНО, присл.

ЗАПÉВНИТИ [не запевніти]

ЗАПЕКТІ, -печемо́, -печетé [не запечемо́, -печете́]

ЗАПЕРЕЧИТИ, -чу, -чиш, -чатъ, нак. -éч

ЗАПÉРТИ, -пру́, -прéш, -прéмо [не запрéмо], -претé [не запрéте]

ЗАПИНКА, -и, дав. -нци і **ЗАПИНКА**

ЗАПИС, -у, місц. у запису

ЗАПИСАТИ, -ишу́ [не запишу́]

ЗАПЙСКА, -и, дав. -сці, мн. -скй, -сók, дав. -скáм, але дві записки, п'ять записок

ЗАПИСНИК, -а і **ЗАПИСНИК**, -á

ЗАПИТ, -у

ЗАПИТАННЯ — ПИТАННЯ. Збігаються у знач. «словесне звертання до когось, яке вимагає відповіді», але розрізняються вживаністю: *запитання* вжив. часто, *питання* — рідше. *Несподіване запитання Боедана* (Земтежко) *Гордія* (Ткач). *Гоєо* (Семєна) *дружувало кожне... материне запитання* (Коцюбинський). *Але командир відділення, як і завжди, тільки дивиться на Оленченка з таким виразом, ніби дивувався, як можна ставити такі недоречні питання* (Багмут). *Знак питання.*

Тільки *запитання* вжив. у знач. «вимога, прохання дати які-небудь відомості або офіційне роз'яснення з приводу чогось». *Звертатися з запитаннями в якусь інстанцію. До запитання.*

Тільки *питання* вжив. у знач. «положення, проблема, справа, які вимагають обговорення, дослідження, вивчення; пункт документа, порядку дня». *І коли сьогодні стоїть питання про місце поета, то скажу: воно посеред бурі* (М. Олійник). *На порядку денному стояло одне питання: «Про наступні бої»* (Кучер).

ЗАПІЗНИТИСЯ, -ізни́ся, -ізниш-ся, -ізниться, -ізнимóся, -ізнитесь, -ізниться [не заізнимóся, -ізнитесь, -ізниться, -ізнимóся, -ізнитесь, -ізниться]

ЗАПЛАТИТИ, -ачу́, -áтиш [не заплатіш], -áтить [не заплатіть], -áтимо [не заплаітимо́], -áтите [не заплаітите́], -áтять [не заплаітять]

ханци житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використовується як корм для тварин. Колгоспи зібрали багатий урожай житняка.

ЖИТО, -а, *мн. житá, -ів [не жит]*
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн. (одн. житомир'янин, -а, ч.; житомир'янка, -и, жс.)* і **ЖИТОМИРЦІ**, -ів, *мн. (одн. житóмирець, -рця, ч., житóмирка, -и, жс.)*

ЖИТТЄВИЙ і **ЖИТТЬОВИЙ**

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор. житт'ям-бутт'ям*

ЖІНКА, -и, *дав. -нці, мн. -нкі, -нók, дав. -нкám, але дві жінки, п'ять жінок*

ЖМЕНЯ, *род. мн. жмень*

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [*не жмури́ти*]

ЖМУРИТИСЯ — **ЖМУРИ́ТИСЯ**.

Розрізняються значенням.

Жму́ритися, -рюся, -ришся, *нак. жму́рся. Мружитися. Хлопець жмурився від яскравого світла.*

Жмури́тися, -рюся, жму́ришся, *нак. жмури́ся. Грати в жмурки.*

ЖМУ́РКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТО́К, -тка [*не жму́ток*]

ЖНЕЦЬ, *женця́, дав. женце́ві або женцо́, кл. ф. же́нче, мн. же́нці, же́нців*

ЖНИВА́Р, -я, *ор. -е́м, кл.ф. -а́рю, мн. -і́, -і́в, дав. -я́м*

ЖНИВА́РСЬКИЙ — **ЖНИ́ВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Жнива́рський. Який стосується жниваря, пов'язаний з ним. **Жниварський інструмент**. **Жниварський заробіток**.

Жни́вний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. **Жнивні пісні**.

ЖНУ́ЧИ [*не жну́чи*], *дієприсл.*

ЖОВ́КНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жовкла і жовкнув, жовкнула

ЖОВНІ́Р, -а [*не жо́внір*]

ЖО́ВНО, -а, *мн. жо́вна, жо́вен*

ЖОВТА́ВИЙ *див. ЖОВТЯ́ВИЙ*

ЖО́ВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої Жовтневої соціалістичної революції пишеться з великої літери. Як символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться в лапки і пишеться з великої літери: *Київська швейна фабрика «Жовтень»*. *Літературно-художній журнал «Жовтень»*.

ЖОВТЕ́ЦЬ, *жовтцо́, ор. жовтце́м*

ЖОВТІ́ТИ — **ЖОВТІ́ТИ**. Розрізняються значенням.

Жовті́ти, -вчу́, -вти́ш, -втимó, -втитé. Робити щось жовтим. *Жовтити стіну*.

Жовті́ти -ію, -іеш. Робитися жовтим; починати дозрівати; виділятися жовтим кольором. *Виноград по садах жовтів* (Коцюбинський).

ЖО́ВТО... Перша частина складних слів, яка відповідає слову «жовтий». З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли поняття, названі основами обох слів, підпорядковані одне одному: *жовтоголо́вий, жовтодзю́ббий, жовтозі́лля, жовтолі́ций, жовтошкі́рий*. 2. Через дефіс, коли означає поєднання кількох кольорів в одному предметі: *жо́вто-зе́лений, жо́вто-фіо́летовий, жо́вто-че́рвоний, жо́вто-чо́рний*. Але: *жовтога́р'ячий* (оранжевий).

ЖОВТО́БРУХ — **ЖОВТО́БРЮ́ХА**.

Розрізняються значенням і родами.

Жовто́брух, -а, ч. Велика неотруйна змія з жовтуватим черевом.

Жовто́брюха і **жовтобрю́ха**, -и, *жс.*

Маленька пташка з жовтим черевцем.

ЖОВТОГА́Р'ЯЧИЙ

ЖОВТО́ЦВІТ, -у і **ЖОВТО́ЦВІ́Т**

ЖОВТУВА́ТО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться через дефіс: *жовтува́то-бі́лий, жовтува́то-роже́вий*.

ЖОВТУ́ХА — **ЖОВТЯ́НИЦЯ**. Збігаються у значенні, але розрізняються стилістично: **жовтя́ниця** — *нейтр.*, **жовту́ха** — *розм.*

ЖОВТЯ́ВИЙ і **ЖОВТА́ВИЙ**

ЖОВТЯ́НИЦЯ *див. ЖОВТУ́ХА*

ЖОВЧНОКА́М'ЯНА ХВО́РОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

ЖОКЕ́Й-КЛУ́Б, *жоке́й-клу́бу*

ЗАРАЗ — ТЕПЕР. Значення цих слів близькі, але не тотожні.

Зараз, присл. 1. У цей самий момент, у цю хвилину; негайно, дуже скоро. *Зараз візьму сундук — і на вокзал* (Тютюнник). *Аркадію, не треба, зараз урок* (Копиленко).

2. З першого погляду, відразу. *А се ж хатина знайомої дівчини Мар'яни, — Павлусь зараз пізнав* (Леся Українка). 3. розм. Зразу після чого-небудь. *Зараз по новому році приїздить до мене в гостину Боровик з жінкою* (Коцюбинський).

4. розм. Поряд з чимось, близько когось. *Тимко присідає на купу сухого бур'яну... дивиться замріяно на вогонь. Зараз же вогнем у степу зяє чорне провалля ночі, яке гасить літаючі іскри* (Тютюнник).

Тепер, присл. 1. У даний час, у момент висловлювання. *Колись тут в урочисті дні відбувалися загальношкільні збори... Тепер приміщення було пусте — ні столів, ні стільців, ні гербаріїв під склом* (Гончар). *Так же буде поле, як тепер, синіти, і хмарки летіти в невідомий час* (Сосюра). 2. Після цього, далі. *Перед світлофором машини зупинились. Тепер можна переходити вулицю*. 3. У наш час, нині, сьогодні. *Тепер немає у нас колгоспів, де б не було тракторів, комбайнів, автомашин*.

ЗАРАЗЛИВИЙ — ЗАРАЗНИЙ.

Збігаються у знач. «який має здатність передаватися іншому (про хворобу)». *Заразлива (заразна) хвороба*.

Тільки **заразливий** вжив. у переносному значенні «який легко переймається іншими, впливає на інших». *Заразливий сміх. Заразливий почин*.

ЗАРАНІ і ЗАРАННЯ, присл.

ЗАРОБІТИ, -роблю [не зароблю]

ЗАРОБІТОК [не з́аробіток], -тку, мн. -тки, -ів

ЗАРОДЖУВАТИСЯ [заро́джува-

ти́с'я], 3 ос. -ується, -уються

ЗАРОДИТИСЯ, [3 ос. -о́диться,

-о́дяться

ВАРОСТІ, -ей, мн.

ЗАРУБКА — ЗАРУБКА. Розрізняються значенням.

Зарубка, -и, род. мн. -бок, гірн. Розкривання пласта (вугілля, руди і т. ін.); зарубування. *Механізована зарубка вугілля. Ручна зарубка руди*.

Зарубка, -и, род. мн. -бок. Віймка або спеціально зроблена сокирою, ножем чи іншим знаряддям позначка на чомусь. *Робити зарубки ножем за дереві*.

ЗАРУМ'ЯНИТИ [не зарум'яніти] **ЗАРЯДИТИ**, -яджу́, -я́диш [не заряди́ш]

ЗАСАДИТИ, -аджу́, -а́диш [не засади́ш]

ЗАСВИСТАТИ, -ищу́ [не засві́щу], -и́щеш

ЗАСВИСТІТИ, -ищу́ [не засві́щу], -и́стиш [не засві́стиш]

ЗАСВІДЧИТИ, -свідчу́, -сві́диш

ЗАСВІТЛА [не засві́тла], присл.

ЗАСВОЮВАТИ — ОСВОЮВАТИ.

Розрізняються значенням.

Засвоювати, -вою́ю, -во́юеш, недок., засво́їти, -о́ю, -о́їш, док.

1. Сприймаючи щось нове, робити його звичним для себе. *Складну науку засвоїв від досвідченої доярки Маври* (Гордієнко). *Засвоювати урок. Засвоювати правила*. 2. фізіол. Вбирати в себе, поглинати, перетравлювати. *Засвоюючи вуглекислий газ, потрібний для утворення органічних речовин, рослини очищують повітря* (З підручника).

Освоювати, -вою́ю, -во́юеш, недок., осво́їти, -о́ю, -о́їш, док. 1. Робити придатним для використання в народному господарстві; повністю або частково використовувати. *Наш колгосп освоїв... негодящі землі і засадив їх цитрусовими* (Яновський). *Будівельники освоїли близько 300 мільйонів карбованців капітальних вкладень* (З журналу). 2. За допомогою навчання опанувати щось. *Харитон Булатов став офіцером, успішно освоїв військову науку* (Збанацький). *Освоїти нову техніку*.

ЗАСЕЛИТИ, -селю́ [не засе́лю], -се́лиш

ЗАРАЗ — ТЕПЕР. Значення цих слів близькі, але не тотожні.

Зараз, присл. 1. У цей самий момент, у цю хвилину; негайно, дуже скоро. *Зараз візьму сундук — і на вокзал* (Тютюнник). *Аркадію, не треба, зараз урок* (Копиленко).

2. З першого погляду, відразу. *А се ж хатина знайомої дівчини Мар'яни, — Павлусь зараз пізнав* (Леся Українка). 3. розм. Зразу після чого-небудь. *Зараз по новому році приїздить до мене в гостину Боровик з жінкою* (Коцюбинський). 4. розм. Поряд з чимось, близько когось. *Тимко присідає на купу сухого бур'яну... дивиться замріяно на вогонь. Зараз же вогнем у степу зяє чорне провалля ночі, яке гасить літаючі іскри* (Тютюнник).

Тепер, присл. 1. У даний час, у момент висловлювання. *Колись тут в урочисті дні відбувалися загальношкільні збори... Тепер приміщення було пусте — ні столів, ні стільців, ні гербаріїв під склом* (Гончар). *Так же буде поле, як тепер, синіти, і хмарки летіти в невідомий час* (Сосюра). 2. Після цього, далі. *Перед світлофором машини зупинились. Тепер можна переходити вулицю*. 3. У наш час, нині, сьогодні. *Тепер немає у нас колгоспів, де б не було тракторів, комбайнів, автомашин*.

ЗАРАЗЛИВИЙ — ЗАРАЗНИЙ. Збігаються у знач. «який має здатність передаватися іншому (про хворобу)». *Заразлива (заразна) хвороба*.

Тільки **заразливий** вжив. у переносному значенні «який легко переймається іншими, впливає на інших». *Заразливий сміх. Заразливий почин*.

ЗАРАЇТИ і ЗАРАЇНЯ, присл.

ЗАРОБІТИ, -роблю [не зароблю] **ЗАРОБІТОК** [не з́аробіток], -тку, мн. -тки, -ів

ЗАРОДЖУВАТИСЯ [заро́джува-ти́с'я], 3 ос. -ується, -уються **ЗАРОДИТИСЯ**, [3 ос. -о́диться, -о́дяться]

ВАРОСТІ, -ей, мн.

ЗАРУБКА — ЗАРУБКА. Розрізняються значенням.

Зарубка, -и, род. мн. -бок, гірн. Розкривання пласта (вугілля, руди і т. ін.); зарубування. *Механізована зарубка вугілля. Ручна зарубка руди*.

Зарубка, -и, род. мн. -бок. Віймка або спеціально зроблена сокирою, ножем чи іншим знаряддям позначка на чомусь. *Робити зарубки ножем за дереві*.

ЗАРУМ'ЯНИТИ [не зарум'яніти] **ЗАРЯДИТИ**, -яджу́, -я́диш [не заряди́ш]

ЗАСАДИТИ, -аджу́, -а́диш [не засади́ш]

ЗАСВИСТАТИ, -ищу́ [не засві́щу], -и́щеш

ЗАСВИСТІТИ, -ищу́ [не засві́щу], -и́стиш [не засві́стиш]

ЗАСВІДЧИТИ, -свідчу́, -сві́диш

ЗАСВІТЛА [не засві́тла], присл.

ЗАСВОЮВАТИ — ОСВОЮВАТИ.

Розрізняються значенням. **Засвоювати**, -вою́ю, -во́юеш, не-

док., засво́їти, -о́ю, -о́їш, док. 1. Сприймаючи щось нове, робити його звичним для себе. *Складну науку засвоїв від досвідченої доярки Маври* (Гордієнко).

Засвоювати правила. 2. фізіол. Вбирати в себе, поглинати, перетравлювати. *Засвоюючи вуглекислий газ, потрібний для утворення органічних речовин, рослини очищують повітря* (З підручника).

Освоювати, -вою́ю, -во́юеш, не-док., осво́їти, -о́ю, -о́їш, док. 1. Робити придатним для використання в народному господарстві; повністю або частково використовувати. *Наш колгосп освоїв... негодящі землі і засадив їх цитрусовими* (Яновський). *Будівельники освоїли близько 300 мільйонів карбованців капітальних вкладень* (З журналу). 2. За допомогою навчання опанувати щось. *Харитон Булатов став офіцером, успішно освоїв військову науку* (Збанацький). *Освоїти нову техніку*.

ЗАСЕЛИТИ, -селю́ [не засе́лю], -се́лиш

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -і, дав. -зі [не жага, жагі, жа́зі]

ЖАДАНИЙ [не жа́даний]

ЖАДА́ННЯ [не жа́дання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІ́БНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жа́дібний *втіх*. Жа́дібний *світла*. Жа́дібний *до тепла*. Жа́дібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІ́БНІСТЬ**

ЖАДІ́БНО і **ЖАДІ́БНО**

ЖАДО́БА [не жа́доба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жа́доба *помсти*. Жа́доба *нажив*. Жа́доба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворонок** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворонок** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку́, мн. -ї, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛІ́БНИЙ — **ЖАЛО́БНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав **жалі́бний марш** (Шиян). Вона була ще в **жалобній сукні** (Франко).

Тільки **жа́лібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалі́бних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІ́СЛИВИЙ — **ЖАЛІ́СНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалі́сливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалі́сна* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалі́сливим поглядом* (Панас Мирний). Тільки **жа́лісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабість». *Знову долинув до нього протяжний жалі́сний звук* (Донченко).

ЖАЛКІЙ, -а, -е [не жа́лкий]

ЖАЛО́, -а і **ЖАЛО**, -а, мн. жа́ла, жал

ЖАЛО́БА, -и, род. мн. жало́б (траур)

ЖАЛО́БНИЙ див. **ЖАЛІ́БНИЙ**

ЖАЛЮ́ЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю́ і жалю́, ор. жа́лем і жа́лем, мн. жалі́, -ів

ЖА́ННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару́

ЖАР-ПТИ́ЦЯ, жар-пти́ці, ор. жар-пти́цею

ЖАРКІЙ, -а, -е [не жа́ркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарозніжжучий, жаромі́сний, жарості́йкий, жаротри́вкий*.

ЖАРОВ́НЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уєш. Керування: з кого — чого, рідше

Почин, -у, 1. Перші моменти вияву якоїсь дії, початок. *Він (Тугар Вовк) святкував почин свого нового життя* (Франко) 2 Ініціатива, починання. *Колгоспники Кам'янського району підхопили почин Марії Горленко* (Козаченко). *Патрістичний почин*.

ЗАЧИНИТИ, -иню [не зачіню], -иниш

ЗАШМОРГ, -у, місц. у -зі і -гу
ЗБАНКРОТОВАНИЙ і **ЗБАНКРУТОВАНИЙ**

ЗБАРАЖ, -а, ор. -ем і **ЗБАРАЖ**

ЗБАРАЗЬКИЙ

ЗБИТИ, зіб'ю, зіб'єш, зіб'є, зіб'є-мо, зіб'єте, зіб'ють, *нак.* збий

ЗБИТКУВАТИСЯ. *К е р у в а н - н я: над ким [не з кого]. Збиткуватися над немічною людиною. Збиткуватися над сиротою.*

ЗБІДНИТИ — **ЗБІДНІТИ**. Розрізняються значенням.

Збіднити, -ню, -ниш. Зробити щось дрібнішим, менш виразним. *З бо-лем я думав про те, як ми збіднили свої фільми, коли почали уникати в кіно наплыв роздумів і спогадів* (Довженко).

Збідніти, -ію, -іеш. Стати бідним, біднішим на щось, втратити щонебудь: *А у вас що це за глина? Кажнащо. Невже наші гори збідніли?* (Цюпа).

ЗБІЖЖЯ, -я, лише одн.

ЗБІЛЬШИТИ [не збільшити], *нак.* збільш

ЗБІРКА — **ЗБІРНИК** — **ЗІБРАННЯ**. Розрізняються значенням.

Збірка. Книжка, яка містить у собі твори одного або кількох авторів, зібрані за певним принципом. *Збірка поезій. Збірка новел.*

Збірник. 1. Книжка, яка містить у собі однотипні матеріали, документи, зведені закони, розпорядження, тексти певного призначення. *Збірник наказів. Збірник диктантів. Тематичний збірник.* 2. *техн.* Споруда або інша ємкість (бак, балон) для збирання і зберігання ріднини або газу. *Порожній збірник. Збірник наповнений водою. Зібрання.* 1. Сукупність творів,

однорідних предметів, багатотемне видання праць якогось автора. *Повне зібрання творів В. І. Лесіна в 55-ти томах. П'ятитомне видання творів Лесі Українки.* 2. *іст.* Зустріч групи людей, товариства для розваги, дискусій. *Театральне зібрання. Літературне зібрання.* **ЗБРОЙНІ СИЛИ ООН**. Перше слово та абревіатура пишуться з великої літери.

ЗБРОЙНІ СИЛИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ. Кожне слово пишеться з великої літери.

ЗБРОЯ — **ЗБРУЯ**. Розрізняються значенням.

Зброя. 1. Знаряддя для нападу або оборони. *Старовинна зброя. Чистити зброю.* 2. *перем.* Засіб для боротьби з ким- або чим-небудь, для досягнення поставленої мети. *Слово, моя ти єдина зброя, Ми не повинні загинути обоє!* (Леся Українка).

Збруя. 1. Предмети для запрягання або сідлання коней; упряж. *На конях була блискача збруя.* 2. *заст.* Спорядження воїна. *Козацька збруя.*

ЗБРОЯР, -а, дав. -еві і -ю, ор. -ем, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ям

ЗВАЛИТИ, звалю, зва́лиш, зва́лить, зва́лимо, зва́лите, зва́лять [не звалиш, зваліть, звалимо, звалите, звалять]

ЗВАРИТИ, зварю, зваріш, зваріть, зварімо, зваріте, зварять [не зваріш, зваріть, зваримо зваріте, зварять]

ЗВАТИ, зву, звеш, звемо́ [не звемо́], звете́ [не звете́] і *рідше* зову́, зовеш, зовемо́ [не зовемо́], зовете́ [не зовете́]

ЗВЕЗТИ, -земо́, -зете́ [не звеземо́, -звезете́], *мин.* звіз, звезла́, -ло́, -лі [не звезла, звезло, звезли]

ЗВЕРНЕНИЙ і **ЗВЕРНУТИЙ**

ЗВЕРХУ, *присл.*

ЗВЕРШУВАТИ, -ую, -уєш і **ЗВЕРШАТИ**, -аю, -аєш, *недок.*, **ЗВЕРШИТИ**, -шу́, -шиш, *док.* [не звершити, -шу, -шиш]

ЗВЕСТИ, -демо́, -дете́ [не звісти, -дємо́, -дєте́]

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -и, дав. -зі [не жага, жаги, жазі]

ЖАДАНИЙ [не жаданий]

ЖАДАННЯ [не жадання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІБНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жадібний *втіх*. Жадібний *світла*. Жадібний *до тепла*. Жадібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІБНІСТЬ**

ЖАДІБНО і **ЖАДІБНО**

ЖАДОБА [не жадоба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жадоба *помсти*. Жадоба *наживи*. Жадоба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворон** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворон** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку, мн. -и, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛІБНИЙ — **ЖАЛОБНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». *Пол-*

ковий оркестр грав жалібний марш (Шиян). Вона була *ще в жалобній сукні* (Франко).

Тільки **жалібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалібних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІСЛИВИЙ — **ЖАЛІСНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалісливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалісна* (Панас Мирний). Тільки **жалісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він

(Проценко) *тільки коли-не-коли обміряв Христия якимсь жалісливим поглядом* (Панас Мирний).

Тільки **жалісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабкість». *Знову долинув до нього протяжний жалісний звук* (Донченко).

ЖАЛКИЙ, -а, -е [не жалкий]

ЖАЛО, -а і **ЖАЛО**, -а, мн. жала, жал

ЖАЛОБА, -и, род. мн. жалоб (траур)

ЖАЛОБНИЙ див. **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛЮЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю і жалю, ор. жалем і жалем, мн. жалі, -ів

ЖАННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару

ЖАР-ПТИЦЯ, жар-птиці, ор. жар-птицею

ЖАРКИЙ, -а, -е [не жаркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарознійжучий, жароміцний, жаростійкий, жаротривкий*.

ЖАРОВНЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уеш. Керування: з кого — чого, рідше

ханци житняка. 2. род. -ý. Кушова багаторічна трава, що використовується як корм для тварин. Колгоспи зібрали багатий урожай житняка.

ЖИТО, -а, *мн. житá, -ів [не жит]*
ЖИТОМИРЯНИ, -ян, *мн. (одн. житомир'янин, -а, ч.; житомир'янка, -и, жс.)* і **ЖИТОМИРЦІ**, -ів, *мн. (одн. житóмирець, -рця, ч., житóмирка, -и, жс.)*

ЖИТТЄВИЙ і **ЖИТТЬОВИЙ**

ЖИТТЄВО НЕОБХІДНИЙ

ЖИТТЯ-БУТТЯ, *ор. житт'ям-бутт'ям*

ЖІНКА, -и, *дав. -нці, мн. -нкі, -нók, дав. -нкám, але дві жінки, п'ять жінок*

ЖМЕНЯ, *род. мн. жмень*

ЖМУРИТИ, -рю, -риш [*не жмури́ти*]

ЖМУРИТИСЯ — **ЖМУРИ́ТИСЯ**.

Розрізняються значенням.

Жму́ритися, -рюся, -ришся, *нак. жму́рся. Мружитися. Хлопець жмурився від яскравого світла.*

Жмури́тися, -рюся, жму́ришся, *нак. жмури́ся. Грати в жмурки.*

ЖМУ́РКИ, -рок, *мн.*

ЖМУТО́К, -тка [*не жму́ток*]

ЖНЕЦЬ, *женця́, дав. женце́ві або женцо́, кл. ф. же́нче, мн. же́нці, же́нців*

ЖНИВА́Р, -я, *ор. -е́м, кл.ф. -а́рю, мн. -і́, -і́в, дав. -я́м*

ЖНИВА́РСЬКИЙ — **ЖНИ́ВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Жнива́рський. Який стосується жнивара, пов'язаний з ним. **Жниварський інструмент**. **Жниварський заробіток**.

Жни́вний. Пов'язаний з жнивами.

Жнивна пора. **Жнивні пісні**.

ЖНУ́ЧИ [*не жну́чи*], *дієприсл.*

ЖОВ́КНУТИ, -ну, -неш, *мин.*

жовк, жовкла і жовкнув, жовкнула

ЖОВНІ́Р, -а [*не жо́внір*]

ЖО́ВНО, -а, *мн. жо́вна, жо́вен*

ЖОВТА́ВИЙ *див. ЖОВТЯ́ВИЙ*

ЖО́ВТЕНЬ, -тня. Як назва Великої Жовтневої соціалістичної революції пишеться з великої літери. Як символічна назва підприємства,

журналу, колгоспу і т. ін. береться в лапки і пишеться з великої літери: *Київська швейна фабрика «Жовтень»*. *Літературно-художній журнал «Жовтень»*.

ЖОВТЕ́ЦЬ, *жовтцо́, ор. жовтце́м*

ЖОВТІ́ТИ — **ЖОВТІ́ТИ**. Розрізняються значенням.

Жовті́ти, -вчу́, -вті́ш, -втимó, -втитé. Робити щось жовтим. *Жовтити стіну*.

Жовті́ти -ію, -іеш. Робитися жовтим; починати дозрівати; виділятися жовтим кольором. *Виноград по садах жовтів* (Коцюбинський).

ЖО́ВТО... Перша частина складних слів, яка відповідає слову «жовтий». З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли поняття, названі основами обох слів, підпорядковані одне одному: *жовтоголо́вий, жовтодзьо́бий, жовтозі́лля, жовтолі́ций, жовтошкі́рий*. 2. Через дефіс, коли означає поєднання кількох кольорів в одному предметі: *жо́вто-зе́лений, жо́вто-фіо́летовий, жо́вто-че́рвоний, жо́вто-чо́рний*. Але: *жовтога́р'ячий* (оранжевий).

ЖОВТО́БРУХ — **ЖОВТО́БРІ́УХА**.

Розрізняються значенням і родами.

Жовто́брух, -а, ч. Велика неотруйна змія з жовтуватим черевом.

Жовто́брюха і **жовтобрі́у́ха**, -и, жс.

Маленька пташка з жовтим черевцем.

ЖОВТОГА́Р'ЯЧИЙ

ЖОВТО́ЦВІ́Т, -у і **ЖОВТО́ЦВІ́Т**

ЖОВТУВА́ТО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться через дефіс: *жовтува́то-бі́лий, жовтува́то-роже́вий*.

ЖОВТУ́ХА — **ЖОВТЯ́НИ́ЦЯ**. Збігаються у значенні, але розрізняються стилістично: **жовтя́ни́ця** — *нейтр.*, **жовту́ха** — *розм.*

ЖОВТЯ́ВИЙ і **ЖОВТА́ВИЙ**

ЖОВТЯ́НИ́ЦЯ *див. ЖОВТУ́ХА*

ЖОВЧНОКА́М'ЯНА ХВО́РОБА.

Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

ЖОКЕ́Й-КЛУ́Б, *жоке́й-клу́бу*

Жабник, -ý. Назва багаторічної трав'янистої рослини родини жовтцевих. *Жабник цвіте жовтим цвітом.*

ЖАБО, невідм., с. Оздоба з мережива або тонкої ткачини на блузці, сукні, чоловічій сорочці. *Біле жабо. Багато жабо.*

ЖАБРА, жабер — **ЗЯБРА**, зябер, мн. Збігаються у значенні, але розрізняються вживаністю: **жабра**. вжив. рідко порівняно з **зябра**. Риба зітхнула **жабрами** й *простилася* (Нечуй-Левицький). Риби *дихають зябрами*.

ЖАБРІЙ, -ю, ор. -єм [не жабрій, -ю, ем]

ЖАГА, -и, дав. -зі [не жага, жаги, жазі]

ЖАДАНИЙ [не жаданий]

ЖАДАННЯ [не жадання]

ЖАДІБНИЙ і **ЖАДІБНИЙ**. Керування: чого, до чого. Жадібний *втіх*. Жадібний *світла*. Жадібний *до тепла*. Жадібний *до знань*.

ЖАДІБНІСТЬ, -ності, ор. -ністю і **ЖАДІБНІСТЬ**

ЖАДІБНО і **ЖАДІБНО**

ЖАДОБА [не жадоба]. Керування: чого, до чого і з інфін. Жадоба *помсти*. Жадоба *наживи*. Жадоба *руйнувати щось*.

ЖАЙВІР — **ЖАЙВОРОН** — **ЖАЙВОРОНОК**. Збігаються у знач. «польова чи степова співуча пташка», але розрізняються вживанням: **жайвір** і **жайворон** вжив. рідко, *перев. поет.*, **жайворон** — часто. Перший *проліс розплющив око*, Перший *жайвір у весь злетів* (Малышко). *Високо вгорі співатимуть жайворони* (Скляренко).

Тільки **жайворон** вжив. у знач. «виріб з тіста у формі жайворонка». *Пшеничні жайворонки*.

ЖАК, -а, місц. у жаку, мн. -ї, -ів

ЖАКЕРІЯ, -ї [не жакерія]

ЖАКЕТ, -а [не жакет, -а]

ЖАКО, невідм., ч. Вид птахів ряду папугоподібних. *Сірий жако*.

ЖАЛІБНИЙ і **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛІБНИЙ — **ЖАЛОБНИЙ**. Збігаються у знач. «траурний». Пол-

ковий оркестр грав жалібний марш (Шиян). Вона була *ще в жалобній сукні* (Франко).

Тільки **жалібний** вжив. у знач. «такий, що виражає тугу, печаль; журливий». *Сидить було вона кінець стола, шие сорочку та все співає, та таких же тобі пісень сумних та жалібних* (Нечуй-Левицький).

ЖАЛІСЛИВИЙ — **ЖАЛІСНИЙ**.

Збігаються у знач. «співчутливий». *Добрий він був, жалісливий* (Тулуб). *Перепелиха була вже стара людина, добра, жалісна* (Панас Мирний). Тільки **жалісливий** вжив. у знач. «сповнений суму, горя». ...Він (Проценко) *тільки коли-не-коли обмірив Христия якимсь жалісливим поглядом* (Панас Мирний). Тільки **жалісний** вжив. у знач. «який виражає біль, муку, слабкість». *Знову долинув до нього протяжний жалісний звук* (Донченко).

ЖАЛКИЙ, -а, -е [не жалкий]

ЖАЛО, -а і **ЖАЛО**, -а, мн. жала, жал

ЖАЛОБА, -и, род. мн. жалоб (траур)

ЖАЛОБНИЙ див. **ЖАЛІБНИЙ**

ЖАЛЮЗІ, невідм., с. і мн. Віконниці, штори або пластини для регулювання світла і повітряного потоку в приміщенні. *Матове жалюзі*. *Жовті жалюзі*.

ЖАЛЬ, жалю і жалю, ор. жалем і жалем, мн. жалі, -ів

ЖАННА, -и

ЖАР, -у, місц. на жару

ЖАР-ПТИЦЯ, жар-птиці, ор. жар-птицею

ЖАРКИЙ, -а, -е [не жаркий]

ЖАРО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться разом: *жарознійжучий, жаромічний, жаростійкий, жаротривкий*.

ЖАРОВНЯ, -і, род. мн. -вень

ЖАРТ, -у (в обох значеннях: «втівка, дотеп» і «невелика комічна п'еса»).

ЖАРТУВАТИ, -ую, -уєш. Керування: з кого — чого, рідше

ЗІЛЛЯ, -я, *ор.* зіллям. *лише одн.*
ЗІЛЛЯТИ, злію, -лєш, -лємó
 [не зіллємó], -лєтє [не зіллєтє]
ЗІМЖЕНИЙ і **ЗІМЖУТИЙ**
ЗІМ'ЯТИЙ [не зім'ятій]
ЗІНОВІЙ, -я, *дав.* «єві і -ю, *ор.*
 -єм, *кл. ф.* Зіновію; **ЗІНОВІЙОВИЧ**
 [не Зіновієвич], *ор.* «єм, *кл. ф.* чу;
ЗІНОВІВНА, -и [не Зіновіївна],
дав. -і [не Зіновіївній]
ЗІНОВІЯ, -ї, *ор.* «єю, *кл. ф.* Зі-
 нівіє
ЗІПСУВАТИ, -сую, -суєш, -суємó
 [не зіпсуємó], «суєтє [не зіпсуєтє]
ЗІПХНУТИЙ і **ЗІПХНУТИЙ**
ЗІРВАТИ, -ну, -вєш, -вє, «вємó,
 -ветє і зірвєш, зірвє, зірвемо, зір-
 вєтє
ЗІРВИГОЛОВА *див.* **УРВИГОЛОВА**
ЗІРКА, -и, *дав.* -рці, *мн.* -ї, -рók,
дав. -ркам, *але* дві зірки, п'ять
 зірок
ЗІРОНЬКА, -и, *дав.* -ньці, *мн.*
 -нькі, -ньók, *дав.* -нькам і зіронь-
 ки, -ньок, *дав.* -нькам, *але* дві зі-
 роньки
ЗІРОЧКА, -и, *дав.* -чці, *мн.* -чкй,
 -чók, *дав.* -чкам і зірочки, -чок,
дав. -чкам, *але* дві зірочки
ЗІСТАВИТИ [не співставити]
ЗІСТАВЛЕННЯ [не співставлен-
 ня], *род.* -лень
ЗІСТАВЛЯТИ [не співставляти]
ЗІТКАТИ, -тчу, -тчєш, -тчемó [не
 зітчємó], -тчєтє [не зітчєтє]
ЗІТКНУТИСЯ, -нуся, -нєшєя,
 -нєтьєя, -немóся, -нєтєся, -нўтьєя
 і зіткнєшєя, зіткнєтьєся, зіткнємо-
 ся, зіткнєтєся, зіткнутьєся
ЗІТХНУТИ, -ну, -нєш, -немó [не
 зітхнємó], -нєтє [не зітхнєтє]
ЗІЗДИТИ, з'їжджу [з'їждісју],
 з'їздиш, *нак.* з'їздь, *дієсл.*, *док.*
ЗІЗДИТИ, з'їжджў [з'їждісју], з'їз-
 дйш, з'їздйть, з'їздимó, з'їздитє,
 з'їздять, *нак.* з'їздй, *недек.*
ЗІСТИ, з'їм, з'їсй, *нак.* з'їж
ЗЛЄГКА [не злєгká], *присл.*
ЗЛЕЖАЛИЙ і **ЗЛЕЖАЛИЙ**
ЗЛЕЖАТИСЯ, злєжитьєся, злє-
 жатьєся
ЗЛЕЖУВАТИСЯ, злєжуєтьєся, злє-
 жуютьєся

ЗЛИДАР [не злидар], -я, *мн.* -ї,
 -ів, *дав.* -ям
ЗЛИЗАТИ, злизю [не злізю],
 злизєш, *нак.* злизй
ЗЛИЗНУТИ, -ну, -нєш, -нє, -немó,
 -нєтє, нўть [не злизнути, -ну,
 -нєш, -нє, «нємо, -нєтє, -нўть]
ЗЛИТИ, злілю, злілєш, злілє, зліл-
 ємó [не злілємó], злілєтє [не зліл-
 єтє], злілють, *мн.* злив, злила
 [не зліла], злили [не зліли]
ЗЛІВА, *присл.*
ЗЛІСТЬ, злóstі, *ор.* злістю
ЗЛІТ, злёту і *поет.* злєту
ЗЛІЧИТИ [не злічити]
ЗЛО, зла, *род. мн.* зол
ЗЛОБА і **ЗЛОБА**
ЗЛОМІТИ, -млю [не злómлю],
 злómиш
ЗЛОВИТИ, зловлю [не злóвлю],
 злóвиш
ЗЛОВІСНИЙ — **ЗЛОВІЩИЙ**. Збі-
 гаються у значенні, але розрізня-
 ються стилістично: зловісний —
 нейтр., зловіщий — розм. Зловіс-
 ний (зловіщий) сон. Зловісна (зло-
 віща) тиша.
ЗМЕНШЕНО-ПЕСТЛИВИЙ
ЗМЕНШИТИ [не зменшйті]
ЗМЄСТИ, -етємó, -етєтє [не змєсти,
 -етємó, -етєтє], *мн.* змів, змєла,
 змєлі [не змєла, змєлі]
ЗМИЛОСЕРДИТИСЯ [не змилосер-
 дітєся]. Керування: над ким.
Змилосердитися над сиротою.
ЗМИЛОСТИВИТИСЯ і **ЗМИЛОСТИ-**
ВИТИСЯ. Керування: над
 ким. *Змилостивитися над калі-*
кою.
ЗМІЙ, змія, *кл. ф.* змію, *мн.* змії,
 зміїв — **ЗМІЯ**, -ї, *кл. ф.* зміє, *мн.*
 змії, змій, *але* дві змії. В основному
 збігаються у значеннях, але роз-
 різняються вживаністю. У знач.
 «плазун з видовженим тілом, ук-
 ритим лускою» частіше вжив. **змій**,
 рідше **змій**. У значеннях «казкова
 істота з крилами і зміїним тулубом,
 яка наділена надзвичайною силою»,
 «дитяча іграшка у вигляді каркаса,
 обтягнутого папером або ткани-
 ною, з довгою ниткою для запус-
 кання в повітря» частіше вжив.
змій, рідше — **змія**.

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

ся. Внаслідок сильних опадів посіви зрідли.

ЗРІДНИТИСЯ — ПОРІДНИТИСЯ.

Розрізняються значенням.

Зріднитися, -нюся, -нішся. Керування: з ким. Стати близькими, дорогими одне одному. *Вона (Ольга) полюбила тебе за твої мрії-ідеали, прийняла їх, як свої, духовно зрідилася з тобою* (Колесник).

Поріднитися, -нюся, -нішся. Керування: з ким. Стати рідними, родичами; породнитися. *Ми хочемо поріднитися з вами, — сказав сват. — У вас дочка на виданні, а в нас жених* (Нечуй-Левицький).

ЗРОБИТИ, зроблю [не зробилю], зробиш

ЗРОДИТИ, зроджу [зродішу], [не зродішу], зродиш

ЗРОДУ — З РОДУ

Зроду, присл. Дівчина зроду була веселою.

З роду, ім. з прийм. *Хай перейде її слава з роду в рід* (Довженко).

ЗРОДУ-ВІКУ, присл.

ЗРОДУ-ЗВІКУ, присл.

ЗРОШУВАЛЬНИЙ — ЗРОШУВАНИЙ. Розрізняються значенням.

Зрошувальний. Призначений для зрошування або який здійснює зрошення. *Вода з безперервним шумом обвалювалась униз між куці, звідки брали початок зрошувальні канали* (Гончар). **Зрошувальний канал.**

Зрошуваний. Який зрошують. *У країні майже поділяють площі зрошуваних і осушених земель* (З журналу). **Зрошувати площі.**

ЗРУЧНИЙ І ЗРУЧНИЙ

ЗРЯДУ, присл.

З-СЕРЕД, прийм.

ЗСЕРЕДИНИ — З СЕРЕДИНИ.

Зсередины, присл. В Гальчинімі шинку топилось у печі, здавалось, горіла хата зсередины (Панас Мирний). **Двері школи замикалися зсередины на гачок.**

З серєдини, ім. з прийм. Всі дивились, як він кусав паріє і виколюпував пальцем з серєдини сливи (Коцюбинський).

ЗУБ, -а, мн. -и, -ів

ЗУБИТИ, зублю [не зублию], зубиш

ЗУБИШЕ, -а, ч. і с. *Кривий (криве) зубище. Довгий (довге) зубище.*

ЗУБНО-ГУБИЙ

ЗУБНО-ПІДНЕБІННИЙ

ЗУБОЖЛИЙ [не зубожілий]

ЗУБОЖІННЯ [не зубожіння]

ЗУБОЖІТИ [не зубожіти], -ію, -ієш

ЗУБОК¹, -бк^а, мн. зúbки, -ів. Зменш. від зуб.

ЗУБОК², -бк^а, мн. зубкí, -ів. Зубець, частина часнику.

ЗУБО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться разом: *зуболікарня, зубоподібний, зубопротєзний, зубостругальний, зубошліфувальний.*

ЗУЛУ, незвідм., ж. *Мова зулу належить до мов сім'ї банту.*

ЗУЛУС, -а, мн. -и, -ів

ЗУЛУСЬКИЙ

ЗУМОВЛЮВАТИ — ОБУМОВЛЮВАТИ. Розрізняються значенням.

Зумовлювати. 1. Бути причиною чогось, приводити до чогось, викликати щось. *Серед багатьох причин, які зумовлюють низьку схожість насіння, основною є надмірний вміст у ньому води* (З журналу). 2. Будучи умовою існування, розвитку, формування чогось, визначати його характер, якість, специфіку та ін. *Вони (моря, океани) не тільки надихають поетів. Разом із Сонцем вони зумовлюють клімат нашої планети* (З журналу).

Обумовлювати. Керування: що, чим. Ставати в залежність від певних умов, обставин; визначати умови, термін виконання чогось. *Адміністрація підприємства не має права вимагати виконання роботи, яка не була обумовлена при укладанні колективного договору.*

ЗУПИНІТИ, -инію [не зупинію], -иниш

ЗУРНА, -й, мн. зúрни, зурн, але дві зурні

ЗУСИЛЛЯ, род. мн. -інь

ЗУСТРІНУТИ, -іну, -інеш, мин. зустріну, зустрінула і зустрів, зустріла

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'яч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

ІНГУСЬКИЙ

ІНГУШІ, -ів, *мн. (одн. інтуш, -а, ч.; інгушка, -и, дав. -иці, ж.)*

ІНДИВІД, -а і **ІНДИВІДУМ**, -а, *книжн.*

ІНДИВІДУАЛІСТИЧНИЙ — **ІНДИВІДУАЛІСТСЬКИЙ**. Розрізняються значенням.

Індивідуалістичний. Який стосується значенням.

Індивідуалістичний. Який стосується індивідуалізму, прожитий індивідуалізмом, ґрунтується на індивідуалізмі. *Індивідуалістична теорія. Індивідуалістичний підхід до справи.*

Індивідуалістський. Який стосується індивідуаліста, властивий йому. *Індивідуалістські прагнення. Індивідуалістські уявлення.*

ІНДИВІДУАЛЬНО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться через дефіс: *індивідуально-бригадний, індивідуально-творчий.*

ІНДИК, -а, *мн. індіки, -ів [не індік, -а, мн. індіки, -ів]*

ІНДИЧКА, -и, *дав. -чці, род. мн. -чок [не індічка, індічки]*

ІНДІАНСЬКИЙ — **ІНДІЙСЬКИЙ** — **ІНДУСЬКИЙ**. Розрізняються значенням.

Індіанський. Який стосується індіанців, пов'язаний з ними. *Індіанські племена. Індіанські мови.*

Індійський. Який стосується індіців та Індії, пов'язаний з ними. *Індійський уряд. Індійська нація. Індійські мови.*

Індуський. 1. Те саме, що індійський. *Високі пальми... сподівались підглядіть якесь таїнство... індуських раджіх* (Печуй-Левицький). 2. Який стосується індусів, послідовників індуїзму.

ІНДІАНЦІ — **ІНДІЙЦІ** — **ІНДУСИ**. Розрізняються значенням. **Індіанці**, -ів, *мн. (одн. індіанець, -ця, ч.; індіанка, -и, ж.)*. Загальна назва корінного населення Америки, крім ескімосів.

Індійці, -ів, *мн. (одн. індієць, -ійця, ч.; індійка, -и, ж.)*. Загальна назва всього корінного населення Індії та Пакистану.

Індуси, -ів, *мн. (одн. індус, -а,*

ч., індуска -и, ж.). 1. *заст.* Те саме, що **індійці**. *Дайте мені стокий з тими червоношкірими! — кричав він, мішаючи індусів з американськими індіанами* (Франко). 2. *Послідовники індуїзму, пагівної в Індії релігії.*

ІНДО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться: 1. Разом, коли входить до складу іменників чи прикметників, що вживаються як терміни: *індоєвропейський, індогерманський, індоіранський, індоєвропейст; 2. Через дефіс, коли поняття, названі основами складних слів, не підпорядковані одне одному: індоафриканський, індо-малайський, індо-середземноморський.*

ІНДОСАНТ — **ІНДОСАТ**. Розрізняються значенням.

Індосант, -а. Особа, яка переводить вексель на іншу особу.

Індосат, -а. Особа, на яку переводять цінні папери (чеки, векселі тощо).

ІНДУСИ *див.* **ІНДІАНЦІ**

ІНДУСТРІАЛЬНО... Перша частина складних слів. З наступною частиною пишеться, як правило, через дефіс: *індустріально-аграрний, індустріально-коледжний, індустріально-промисловий, індустріально-транспортний.* Але *індустріально розвинений (розвинутий), індустріально відста́лий* пишуться окремо, бо во прислівника *індустріально* можна поставити питання як.

ІНДУСТРІЯ, -і [*не* індустрія, -ії]

ІНДУСЬКИЙ *дав.* **ІНДІАНСЬКИЙ**

ІНЕРТНІСТЬ — **ІНЕРЦІЯ**. Збігаються у знач. «відсутність активності, бездіяльність, нерухливість», але розрізняються сполучаністю. *Інертність мислення. В нашій країні... перемажено на нас жди інерцію віків* (Корнійчук).

Тільки **інерція** вжив. у знач. «властивість тіла зберігати стан, рівномирний прямолінійний рух або спокій, поки яка-небудь зовнішня сила або тія іншого тіла не виведіть його з цього стану». *Закон інерції. Зробити щось по інерції.*

ІН'ЕКЦІЙНИЙ

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'яч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, -шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ *див.* **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ *див.* **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Улюблені місяця. Улюблений твір. Улюблена роль. Улюблений жанр. Уживати одне слово замість другого не рекомендується. Помилковим є вживання любимий письменник, любимий літературний герой, любима книга. Нормативним є: улюблений письменник, улюблений літературний герой, улюблена книга.

ЛЮБИТИ, люблю [не люблю], -иш
ЛЮБОВ, -ові, *ор.* -ов'ю, *кл. ф.* -ове
ЛЮДИНО-ДЕНЬ, -дня

ЛЮДИНОНЕНАВИСНИЦЬКИЙ
ЛЮДСЬКИЙ і **ЛЮДСЬКИЙ**. Збігаються у знач. «властивий людині або пов'язаний з людиною». *Людська (людська) справедливість. Людський (людський) рід. Людська (людська) гідність.*

Тільки **людський** ужив. у знач. «людяний, гуманний». *Людські відносини. Людське ставлення. Людські почуття.*

ЛЮК, -а, *мн.* люки, -ів і люкі, -ів, але два люки

ЛЮКСЕМБУРГ. 1. *род.* -а. Місто. 2. *род.* -у. Країна.

ЛЮКСЕМБУРЗЬКИЙ

ЛЮКСМЕТР, -а

ЛЮКС-СЕКУНДА, -и

ЛЮЛЬКОВИЙ, -а, -е

ЛЮМІНЕСЦЕНЦІЯ, -ії, *ор.* -єю; *род. мн.* -ій

ЛЮМПЕН-ПРОЛЕТАРІАТ, -у

ЛЮТИТИ, лючу́, люти́ш, люти́ть, люти́мо, люти́те, лютя́ть і лючу́, люти́ш, люти́ть, лю́тять

ЛЮТНЕВИЙ — **ЛЮТНЄВИЙ**.

Розрізняються значенням.

Лютневий. Який стосується лютиві — музичного інструмента. *Лютневі звуки.*

Лютнєвий. Який стосується лютого — другого місяця року. *Розповідати про лютнєві бої. У складі власної назви пишеться з великої літери. Лютнєва революція.*

ЛЮФА — **ЛЮФА**. Розрізняються значенням.

Люфа, -и, *рідко*. Ствол вогнепальної зброї.

Люфа́, -й. Теплолюбна рослина родини гарбузових.

ЛЮШНЯ, *мн.* лю́шні, лю́шень [не лю́шня]

ЛЯСЬКИЙ

ЛЯХ, -а, *мн.* -и, -ів

ЛВІВ'ЯНИ, -ян, *мн.* (одн. лвів'янин, -а, ч.; лвів'янка, -и, дав. -ці, *род. мн.* -нок, ж.)

ЛЬЕ, *невідм.*, с. Міра довжини.

ЛЬЕЖ, -а, *ор.* -ем

ЛЬЕЖСЬКИЙ

ЛНЯНИЙ див. **ЛЛЯНИЙ**

ЛЬОН, -у, *місц.* на -у́, *мн.* льоні́, -ів

ЛЬОН-ДОВГУНЄЦЬ, льону́-довгунця́

ЛЬОНИЩЕ, -а і **ЛЬОНІЩЕ**

ЛЬОНООЧИСНИЙ, -а́, -е́

ЛЬОНОТІПАЛКА, -и, дав. -лці́, *мн.* -лки́, -лок

ЛЬОНОТІПАЛЬНИЙ

ЛЬОН-РОШЕНЕЦЬ, льону́-рошенця́

ЛЬОН-СИРЄЦЬ, льону́-сирцю́

ЛЬОТЧИК-ВИНИЩУВАЧ, льотчика́-винищувача́, *ор.* льотчи́ком-винищувачем

ЛЬОТЧИК-КОСМОНАВТ, льотчика́-космона́вта. У складі почесних звань пишеться з великої літери.

Звання «Льотчик-космонавт СРСР».

ЛЬОХ, -у, *місц.* у льо́сі і льоху́; *мн.* -хі́, -хі́в, але два льо́хи

ЛЬОХОВИЙ, -а́, -е́

М [em], *невідм.* Як назва літери вжив. у с. р. *Заголовне м.* Як назва звука вжив. у ч. р. *Твердий м.* **МАБУТЬ** і **МАБУТЬ**, *незм.* Завж-

ди відокремлюється. *Ви, мабуть, утомились?*

МАВЗОЛЕЙ, -ю, *ор.* -єм. Надгробна споруда. *Закінчено спорудження*

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

МАСЛОСИРОМОЛОЧНИЙ
МАСЛОСИРОРІБНИЙ
МАСЛЯНИСТО-ЧОРНИЙ
МАСЛЯНО-БІТУМНИЙ
МАСЛЯНОКИСЛИЙ
МАСЛЯНО-ЛАКОВИЙ
МАСЛЯНО-СМОЛЯНИЙ

МАСОВИЙ — ЧИСЛЕННИЙ. Збігаються в знач. «який містить багато чогось», але розрізняються вживанням і сполучуваністю.

Тільки **масовий** вжив. у знач. 1. Який стосується широких мас населення. *Масовий робітничий рух. Масові сцени. Масова робітничая газета. Масовий читач* 2. Який виробляється у великій кількості. *Масовий випуск телевізорів з великим екраном.*

Тільки **численний** вжив. у знач. «який складається з великої кількості чогось; наявний у великій кількості». *Численний партизанський загін. Численна аудиторія. Численні досліді.*

МАСОВО-ПОЛІТИЧНИЙ
МАСОВО-ФІЗКУЛЬТУРНИЙ
МАСОНСЬКИЙ

МАСТИЛОПРОВІД, -воду [не мастилопрівід]

МАСТИЛЬНИЙ

МАСТИСТИЙ — МАСТИТИЙ.

Розрізняються значенням.

Мастистий. Чистої масті (про коней). *Кінь мастистої породи.*

Маститий. Який користується загальною повагою; визнаний. *Маститі вчені. Маститий художник.*

МАСТИТИ, мащу, мастиш [не мастіш]

МАСТЬ, -і, ор. -тю, род. мн. -тій

МАТЕЛІТ — МАТЛІТ. Розрізняються значенням.

Мателіт, -а. Найближчий корабель у строю. *Курс мателота.*

Матлїт, -у. 1. Матроський танок. *Кроки матлоту.* 2. Страва. *Приготування матлоту.*

МАТЕМАТИКО-ТЕХНІЧНИЙ

МАТЕРИН — МАТЕРИНСЬКИЙ.

Збігаються у знач. «належний матері». *Материна (материнська) журба. Материні (материнські) валянки. Материні (материнські)*

сльози. Материні (материнські) руки. Але: материна смерть.

Тільки **материнський** вжив. у значеннях: 1. Такий, як у матері; ширий, ніжний, добрий. *Броник знову з тією самою істинно материнською терпеливістю пояснює Стащі, що прочитане — це доведені факти (Вільде). Ганна Остапівна... підтримувала молоду вчительку своєю увагою і материнською добротою (Гончар). Материнська ніжність.* 2. Який дає основу для життя. *Від однієї материнської рослини влітку відростає кілька повзучих пагонів — вусів (З підручника). Материнська клітина.*

МАТЕРІАЛІЗОВАНИЙ — МАТЕРІАЛІСТИЧНИЙ — МАТЕРІАЛЬНИЙ. Розрізняються значенням. **Матеріалізований.** Втілений фізично. *Матеріалізований у машинах. Матеріалізований у звуках.*

Матеріалістичний. 1. Який ґрунтується на ідеях матеріалізму як науковому філософському напрямі. *Матеріалістичне вивчення природи. Матеріалістичний світогляд. Матеріалістичне світорозуміння. Матеріалістична теорія.* 2. Вузько-практичний, корисливий. *Матеріалістичні прагнення.*

Матеріальний. 1. Який існує незалежно від свідомості; речовий. *Єдиною матеріальною основою соціалізму може бути велика машинна промисловість, здатна реорганізувати і землеробство (Ленін). Матеріальна єдність світу.* 2. Який стосується майна, грошей, інших цінностей. *Мій матеріальний стан досить забезпечений... (Франко). Матеріальні нестатки. Матеріальна допомога.*

МАТЕРІАЛІСТИЧНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ

МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО

МАТЕРІАЛЬНО ВИГІДНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО ЗАБЕЗПЕЧЕНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО ЗАЩІКАВЛЕНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ПОБУТОВИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВИЙ

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменитий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДА [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ *див.* **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

МЕТРОПОЛІЯ, -ї, *ор.* -єю
МЕХАНІЗОВАНИЙ — **МЕХАНІСТИЧНИЙ** — **МЕХАНІЧНИЙ**. Розрізняються значенням.

Механізований. Пов'язаний із застосуванням машин та механізмів. *Механізована ланка. Механізований комплекс.*

Механістичний. Заснований на принципах механізму, що полягає в абсолютизації законів механіки, становить антидіалектичний філософський напрям. *Механістичні теорії. Механістичний матеріалізм.*

Механічний. 1. Який пов'язаний з механікою або механізмами. *Рух окремої молекули є також механічним рухом* (3 підручника). *У медицині застосовуються механічні прилади. Механічна коливальна система.* 2. Який виконується автоматично, машинальний. *Механічне запам'ятовування. Механічна помилка.*

МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ
МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

МЕХАНО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться разом: *механогідравлічний, механотерапевтичний. Мехіко, невідм. 1. с. Місто. Зелене Мехіко. 2. ч. Штат. Густонаселений Мехіко.*

МЕЦЕНАТСЬКИЙ

МЕЦЦО-СОПРАНО, невідм. 1. с. Жіночий голос, середній між сопрано й контральто. *Чарівне меццо-сопрано. 2. ж. Співачка, що володіє таким голосом. Меццо-сопрано блискуче веда партію.*

МЕЦЦО-ТІНТО, невідм., с. Вид гравюри на металі. *Гарно виконане меццо-тинто.*

МЕЦЦО-ФОРТЕ, невідм., с. Помірно гучне звучання. *Сильне меццо-форте.*

МЕЧ, -а, *ор.* -єм

МЕЧОНІС, -носа

МЕЧОНОСЕЦЬ, -сця, *ор.* -сцем

МЕЧОХВІСТ, -воста

МЕЧ-РИБА, меч-риби

МЕШКАНЕЦЬ, мешканця, дав.-єві і -ю.

МЕЩЕРЯКІЙ, -ів (*одн. мешчеряк, -а, ч. мешчерячка, -и, ж.*)

МЕЩЕРЯЦЬКИЙ

МЖИЧИТИ, 3 *ос.* мжичить

МИГАТИ, -аю, -аєш [*нр* мигати, митаю, мигаєш]

МИГДАЛЄВИЙ — **МИГДАЛЬНИЙ**.

Збігаються у знач. «який стосується мигдалю (рослини, плоду)», але розрізняються вживанням: **мигдальний** вжив. рідко. У професійному знач. вживається тільки **мигдалевий**. *Мигдалева олія.*

Тільки **мигдалевий** у знач. ім. *Родина мигдалевих.*

МИГДАЛЕПОДІБНИЙ

МИГДАЛЬ, -ю, *ор.* -єм

МИГНУТИ, -ну́, -не́ш, -немо́, -не́те

МИГНУЧИЙ

МИГЧЕМ, присл.

МИЙНО-СУШИЛЬНИЙ

МИКОЛА -н, дав.-і, *ор.* -ою, кл. ф.

Миколо і рідше МИКОЛАЙ, -я,

дав. -ю і -єві, *ор.* -єм, кл. ф. -ю;

МИКОЛАЙОВИЧ [*не* Миколáевич], *ор.* -ем, кл. ф. -у; **МИКОЛАЇВНА**, -и, [*не* Миколáївної], дав.-і [*не* Миколáївний].

МИКОЛАЇВ, -аєва

МИКОЛАЇВСЬКИЙ

МИЛИТИ [*не* миліти], -лю, -лиш, *нак.* миль

МИЛИЦЯ [*не* миліця]

МИЛИСТЬ, -лості, *ор.* -лістю і

МИЛОСТЬ, -лості, *ор.* -лостью

МИЛОВАРІННЯ

МИЛОВАРНЯ, -і, *ор.* -єю, *род. мн.* -рень

МИЛОВІДИЙ і **МИЛОВІДНИЙ**

МИЛОЗВУЧНИЙ

МИЛОЛИЦИЙ, -я, -е, -цього, -цьої, *ор.* -цим, -цею, *мн.* -ці, -цих

МИЛОПОДІБНИЙ

МИЛОСЕРДИЙ — **МИЛОСЕРДНИЙ**.

Збігаються у знач. «який виявляє милосердя», але різняться стилістично і вживанням.

Милосердий — *нейтр.*, **милосердний** *заст.* О господи милосердий, що я заподівав оцим людям? (Шевченко).

МИЛОСТІВИЙ і **МИЛОСТИВИЙ**

МИЛОСТІВИСТЬ, -вості, *ор.* -вістю і **МИЛОСТИВИСТЬ**

МИЛОСТИНЯ і **МИЛОСТИНЯ**, -і, ор. -єю

МИЛУВАТИ, -ую, -уеш. Прощати.
МИЛУВАТИ, -ую, -уеш. Голубити.

МИЛЯ, -і, ор. -єю

МИЛЬНИЦЯ, -і, ор. -єю. Для мила.

МИЛЬНИЦЯ, -і, ор. -єю. Рослина.

МИЛЬНО-ЛУЖНИЙ

МИМОВІЛЬНИЙ

МИМОВОЛІ, присл.

МИМОІЖДИЙ

МИМОІЗНИЙ

МИМОХІДЬ — **МИМОХІТЬ**. Розрізняються значенням.

Мимохідь, присл. Минаючи щось; побіжно. *Боянь ще інколи навідувався, та і то мимохідь, коли у штабі бував чи в міськом викликали* (Яків Баш).

Мимохить, присл. Мимоволі, несвідомо. *Мимохить відвернути від чогось увагу. Мимохить повернути голову.*

МИНТАЙ, -я, ор. -єм

МИНУЩИЙ

МИНЬ, -я, ор. -єм

МИР, -у, місц. (по) -у і (в) -і

МИРОЛЮБНИЙ [не миролюбивий]

МИРШАВИЙ [не миршавий]

МИРШАВИТИ [не миршавіти]

МИРЯНИН, -а, мн. -яни, -ян

МИС ДЕЖНЬОВА [не Дежнёва]. Друге слово пишеться з великої літери.

МИСЛИВСЬКО-СКОТАРСЬКИЙ

МИСЛИМИЙ і **МИСЛИМИЙ**

МИСЛИТЕ, незм., с. Давня назва букви «М».

МИСОК, -скá

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

МИСТЕЦЬ — **МИТЕЦЬ**. Збігаються у знач. «той, хто працює в якому-небудь виді мистецтва; людина, обізнана в якій-небудь справі», але розрізняються стилістично: **митець** — нейтр., **мистець** — заст., рідковживане.

МИТАР, -я, ор. -ем, мн. -і, -ів, дав. -ям [не митар, -я, -ём, мн. -і, -ів]

МИТАРСТВО

МИТНИЦЯ, -і, ор. -єю

МИТРОПОЛІТ, -а

МИТРОПОЛІЯ, -ї, ор. -єю

МИТТЄВИЙ і **МИТТЬОВИЙ**

МИТТЄВИСТЬ, -вості, ор. -вістю

МИТЬ, -і, ор. -ттю

МИША [не миш], -і, ор. -єю, мн. -і, -ей, дав. -ám

МИШОПОДІБНИЙ

МИШ'ЯКОВИЙ

МИШ'ЯКОВО-ОЛОВ'ЯНИЙ

МИГРАНТ, -а

МИГРАЦІЙНИЙ

МИГРЕНЕВИЙ

МИГРЕНЬ, -і, ор. -нню

МІДЕ... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться разом: *мідевісний, міделіварний, мідеплавільний*.

МІДІ... Перша частина складних слів, що має знач. «середній довжиною». Пишеться з наступним словом через дефіс, має на собі наголос: *міді-модá*.

МІДІ-СПІДНИЦЯ, міді-спідниці.

Але: *міді, невідм., прикм., розм.*

Пишеться окремо. *Спідниця міді. Пальто міді.*

МІЖ — **МЕЖИ** — **МЕЖ**, прийм.

Розрізняються стилістично: **між** — нейтр., **межи** — розм., **меж** — заст. Синоніми *серед, посеред*. Уживаються для вираження престо-рових, часових, об'єктних та означально-обставинних відношень із родовим, знахідним і орудним відмінками.

I. При род. відм. вжив. у знач.:

I. Місце в середині групи предметів. *Табір стояв між гір. Пробратися між мозил.* 2. Середовище, в якому відбувається дія. *Між вас (між вами) панує згода і дружба.*

II. При знах. відм. вжив. на означення напрямку дії, скерованої в середину групи предметів. *Іде чернець у келію між стіни німії* (Шевченко). *Сором межи (між) люди показатися.*

III. При ор. відм. вжив. у знач.:

I. Місце дії серед якогось оточення. *Між горами старий Дніпро, неначе в молоці дитина* (Шевченко). *Між людьми всяке буває.* 2. Визначення початкового і кінцевого моментів часу або початкового і кін-

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

МАСЛОСИРОМОЛОЧНИЙ
МАСЛОСИРОРІБНИЙ
МАСЛЯНИСТО-ЧОРНИЙ
МАСЛЯНО-БІТУМНИЙ
МАСЛЯНОКИСЛИЙ
МАСЛЯНО-ЛАКОВИЙ
МАСЛЯНО-СМОЛЯНИЙ

МАСОВИЙ — ЧИСЛЕННИЙ. Збігаються в знач. «який містить багато чогось», але розрізняються вживанням і сполучуваністю.

Тільки **масовий** вжив. у знач. 1. Який стосується широких мас населення. *Масовий робітничий рух. Масові сцени. Масова робітничая газета. Масовий читач* 2. Який виробляється у великій кількості. *Масовий випуск телевізорів з великим екраном.*

Тільки **численний** вжив. у знач. «який складається з великої кількості чогось; наявний у великій кількості». *Численний партизанський загін. Численна аудиторія. Численні досліді.*

МАСОВО-ПОЛІТИЧНИЙ
МАСОВО-ФІЗКУЛЬТУРНИЙ
МАСОНСЬКИЙ

МАСТИЛОПРОВІД, -воду [не мастилопрівід]

МАСТИЛЬНИЙ

МАСТИСТИЙ — МАСТИТИЙ.

Розрізняються значенням.

Мастистий. Чистої масті (про коней). *Кінь мастистої породи.*

Маститий. Який користується загальною повагою; визнаний. *Маститі вчені. Маститий художник.*

МАСТИТИ, мащу, мастиш [не мастіш]

МАСТЬ, -і, ор. -тю, род. мн. -тій

МАТЕЛІТ — МАТЛІТ. Розрізняються значенням.

Мателіт, -а. Найближчий корабель у строю. *Курс мателота.*

Матлїт, -у. 1. Матроський танок. *Кроки матлоту.* 2. Страва. *Приготування матлоту.*

МАТЕМАТИКО-ТЕХНІЧНИЙ

МАТЕРИН — МАТЕРИНСЬКИЙ.

Збігаються у знач. «належний матері». *Материна (материнська) журба. Материні (материнські) ваянки. Материні (материнські)*

сльози. Материні (материнські) руки. Але: материна смерть.

Тільки **материнський** вжив. у значеннях: 1. Такий, як у матері; ширий, ніжний, добрий. *Броник знову з тією самою істинно материнською терпеливістю пояснює Стащи, що прочитане — це доведені факти (Вільде). Ганна Остапівна... підтримувала молоду вчительку своєю увагою і материнською добротою (Гончар). Материнська ніжність.* 2. Який дає основу для життя. *Від однієї материнської рослини влітку відростає кілька повзучих пагонів — вусів (З підручника). Материнська клітина.*

МАТЕРІАЛІЗОВАНИЙ — МАТЕРІАЛІСТИЧНИЙ — МАТЕРІАЛЬНИЙ. Розрізняються значенням. **Матеріалізований.** Втілений фізично. *Матеріалізований у машинах. Матеріалізований у звуках.*

Матеріалістичний. 1. Який ґрунтується на ідеях матеріалізму як науковому філософському напрямі. *Матеріалістичне вивчення природи. Матеріалістичний світогляд. Матеріалістичне світорозуміння. Матеріалістична теорія.* 2. Вузько-практичний, корисливий. *Матеріалістичні прагнення.*

Матеріальний. 1. Який існує незалежно від свідомості; речовий. *Єдиною матеріальною основою соціалізму може бути велика машинна промисловість, здатна реорганізувати і землеробство (Ленін). Матеріальна єдність світу.* 2. Який стосується майна, грошей, інших цінностей. *Мій матеріальний стан досить забезпечений... (Франко). Матеріальні нестатки. Матеріальна допомога.*

МАТЕРІАЛІСТИЧНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ

МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО

МАТЕРІАЛЬНО ВИГІДНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ВИРОБНИЧИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО ЗАБЕЗПЕЧЕНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО ЗАЩІКАВЛЕНИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ПОБУТОВИЙ

МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВИЙ

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, -шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, -шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, -шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чійш, -чійть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ *див.* **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ *див.* **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

НАПІВЗЛИДАР [не напівзлідар], -я, *ор.* -ём, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
НАПІВКОШТОВНИЙ
НАПІВЛЕЖАЧИ, *дієприсл.*
НАПІВЛЕЖАЧИЙ
НАПІВЛЕЖАЧКИ, *присл.*
НАПІВМ'ЯКИЙ, -а, -е
НАПІВФІЗИЧНИЙ
НАПІВПОРОЖНІЙ, -я, -є
НАПІВПОШЕПКИ, *присл.*
НАПІВПРОЛЕТАРІАТ, -у
НАПІВПРОХІДНИЙ [не напів-прохідний]
НАПІВПУСТЕЛЯ, *род. мн.* -ель і **НАПІВПУСТІНЯ**, *род. мн.* -інь
НАПІВРОЗДІГНЕНИЙ
НАПІВРОЗДІГНУТИЙ
НАПІВРОЗЧИННИЙ
НАПІВСИРИЙ, -а, -е
НАПІВСЛІПІЙ, -а, -е
НА ПІВСЛОВІ
НАПІВТІМНО, *присл.*
НАПІВЦУКРОВИЙ [не напівцукровий]
НАПІВШОВКОВИЙ [не напівшовковий]
НАПІВ'ЯВА, -и
НАПЛЕСКАТИ, -ещу [не -ёшу], -ёщеш і -ескаю, -ескаєш, *нак.* -ещі і -ескай, *Керування:* чого і що. *Наплескати води (воду) на підлогу.*
НАПЛІСТИ [не наплести], -ету, -етеш, -етемо, -тетє [не наплетемо, наплетете], *мін.* -лів, -лєлє [не наплєлє]
НАПЛІТЕНИЙ
НАПЛИСТИ [не наплісти], -иву, -ивеш, -ивемо, -ивете [не напливемо, напливете], *мін.* -ів, -илє [не наплілє]
НАПНУТИЙ і НАПНУТИЙ
НАПОВАЛ, *присл.*
НАПОГOTOBИ, *присл.*
НАПОКАЗ, *присл.*
НАПОЛЕОН. 1. *род.* -а. Прізвисько полководця. *Полки Наполеона.* 2. *род.* -у. Солодке печиво. *Крем для наполеону.*
НАПОЛОВИНУ — НА ПОЛОВИ-НУ
Наполовину, *присл.* *Розламати булку наполовину, Скоротити наполовину,*

На половину, ім. з прийм. Килим на половину стиги.

НАПОЛЯГТИ, -яжу, -яжеш, *мін.* -ліг, -лялєлє, *нак.* -яж

НАПОМАЦКИ *див.* **НАВПОМАЦКИ**

НА ПОРУКИ

НА ПОТАЛУ. *Керування:* кому. *Залишити на поталу ворогові.*

НАПІХВАТИ [не напихвати], *присл.*

НА ПОЧАТКУ

НАПІЧІПКИ *див.* **НАВПІЧІПКИ**

НАПІЮВАТИ, -юю, -юєш і **НАПУВАТИ**, -аю, -аєш

НАПРАВО, *присл.*

НАПРИЗВОЛЯЄ, *присл.*

НАПРИКІНЦІ і НАПРИКІНЦІ. 1. *присл.* *Наприкінці виступив директор.* 2. *прийм. з род. відм.* *Наприкінці XVI століття спалахнуло на Україні селянсько-козацьке повстання.*

НАПРИКЛАД — НА ПРИКЛАД
Наприклад, *вставн. сл.* *Гортензії, наприклад, не мають запаху.*

На приклад, *ім. з прийм.* *Посилатися на приклад інших.*

НАПРИСІДКИ *див.* **НАВПРИСІДКИ**

НАПРИСЯДКИ і НАВПРИСЯДКИ
НАПРОВЕСНІ, *присл.*

НАПРОКАТ, *присл.*

НАПРОЛОМ, *присл.*

НАПРОСТЕЦЬ *див.* **НАВПРОСТЕЦЬ**

НАПРОТИ *див.* **НАВПРОТИ**

НА ПРОТИВАГУ. *Керування:* кому, чому. *На протизагу установленням поглядом.*

НА ПРОТЯЗІ — ПРОТЯГОМ. *Розрізняються значенням.*

На протязі, *прийм. на з ім.* *протяг у знач. «різкий струмінь повітря, що продуває».* *Сидів на протязі біля дверей.*

Протягом, *прийм. з род. відм.* *Уживається в конструкціях на позначення часу тривання, існування чогось.* *М. Коцюбинський збирав протягом восьми років матеріали для своєї сповіді «Фата моргана».*

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок**.

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок**.

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.*

-дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдю, знайдеш [не знайдеш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Ілліч видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — ЗМІСТОВНИЙ.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* **Змістовий зв'язок.**

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). **Змістовний урок.**

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шати]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — ЗНАМЕННИЙ.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — ЗНАЧИТИ. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

НАШИПАТИ, -аю, -аєш [не нащиплю, нащиплеш]. К е р у в а н - н я: що і чого. *Нащипати купу трави. Нащипати цибулі.*

НАЩО — НА ЩО

Нащо. 1. присл. Синонім *навіщо*. *О люди! Люди небораки! Нащо здалися вам царі? Нащо здалися вам псари?* (Шевченко). 2. рідко. Як сполучне слово в підрядному допустовому реченні. *Нащо вже тихою була, та й то збунтувалася проти неправди.*

На що, займ. з прийм. *На що сподіватися?*

НАЯВУ, присл.

НЕ, част. У ж и в а н н я. 1. част. *заперечна*. Надає слову, що стоїть перед ним, повного заперечення. *Не жаль мені цвіту, не страшно й ерому ...* (Франко). 2. Надає словам значення неповного заперечення. *Гори мої високії, Не так і високі, Як хороші, хорошії, Блакитні здалека* (Шевченко). *Зранку було не дуже холодно*. 3. Уживається в складі двочленних сполучників *не тільки..., а й (але й), не стільки..., як; не просто..., а й* при однорідних членах або при частинах складносурядного речення. *Однак наука — не тільки процес пізнання, але й соціальний інститут з важливими соціальними функціями* (З журналу). *Бібліотекою будуть користуватися студенти не тільки університету, але й інших вузів*. Ненормативним є: *...будуть користуватися не тільки студенти університету, але й інших вузів*. Не пишеться разом: 1) у всіх випадках, коли слово без не не вживається: *ненависть, негода, недуга, немовля, негайний, негативний, ненастанний, нестямний, негасимий, неволити, ненавидіти, невдівзі, незабаром, неспоришно, несамовіто*; 2) з іменниками, прикметниками, займенниками і прислівниками, якщо вони з не означають одне поняття (часто можна замінити синонімом): *неволя (гніт), невесілий (сумний), недобрий (злий), неабіхто, невже, недарма*; 3) з

іменниками, що мають відтінок якісного значення, коли не надає слову значення протиставлення, заперечення: *неспеціаліст, некомосмонець*; 4) з прикметниками, утвореними від неперехідних дієслів або від дієслів доконаного виду: *еконімічно незалежні країни, невиліковна недуга*; 5) з дієприкметником, якщо він є означенням до іменника (а не присудком) і не має при собі пояснювальних слів: *неорана нива, незакончена праця, невиконаний план* (але *нива не орана, план ще й до сьогодні не виконаний*); 6) у префіксі *недо-* в іменниках, прикметниках, прислівниках, дієприкметниках переважно із значенням неповної якості, в дієсловах, що означають дію у неповній мірі: *недобиток, недоїдок, недокрів'я, недоторканність; недорослий; недописаний, недооцінений, недоречно, недостатньо* (але *не до вподоби, не до ладу, не до речі, не до смаку*); *недобачати, недооцінювати, недоплатити, недочувати*; 7) з прислівником, який виступає у ролі присудка в безособових реченнях: *залік незараховано, неважко зрозуміти, невідгідно застосовувати стару техніку, нецікаво його слухати; незрозуміло, чому він так зробив; нелегко бачити страждання близьких*; 8) у дієсловах *нездужати* у знач. «хворіти»: *я нездужаю (але не здужати у знач. «не змогти»)*, *непокоїтися* у знач. «турбуватися», *неславити* у знач. «ганьбити»; 9) у присудковому слові немає: *Немає гірше, як в неволі Про волю згадувати* (Шевченко). З дієсловом *мати* у формі 3-ої ос. одн. пишеться окремо: *Він не має належної підготовки з математики*.

Не пишеться окремо: 1) з іменниками, прикметниками і прислівниками на -о, якщо мається на увазі заперечення: 1. *Це не правда, а вимисел. Жили не бідно і не замож-но. Це не дійсний спосіб, а умовний* (але *один бюлетень недійсний*). *Не задовільно одержав, а відмінно* (але *одержав незадовільно*). *Не часто*

тут падають дощі. Він ворог, а не вірний товариш (але Хома невірний). Послати не звичайною бандероллю, а рекомендованою (але голос її незвичайний). У написанні прикметників і прислівників на -о можливі варіанти залежно від заперечення чи ствердження чогось у змісті речення: *Це завдання нескладне* (стверджується «легкість») — *це завдання не складне* (заперчується «складність»); *повість нецікава* (нудна) — *повість не цікава* (не захоплює читача); *від нас до школи недалеко* (стверджується, що близько) — *від нас до школи не далеко* (заперчується, що далеко); *поїхав ненадовго* (на короткий час) — *поїхав не надовго* (не на довший час). У прикметників і прислівників на -о розрізняють протиставлення, виражене за допомогою сполучника *а*, і протиставлення, виражене за допомогою сполучника *але*: при першому одне поняття заперчується, а друге, протилежне йому, стверджується; при спол. *але* обидва поняття сумісні, предмету чи дії одночасно приписуються дві ознаки; у першому випадку не пишемо окремо, в другому — разом: *Ріка не глибока, а мілка* — *ріка неглибока, але холодна*. *Говорить по-німецьки не погано, а добре* — *говорить по-німецьки непогано, але з акцентом*; 2) з іменниками, прикметниками і прислівниками на -о, якщо вони виконують роль присудка в питальних реченнях при логічному підкресленні заперечення (можливі частки *хіба*, *чи*): *Хіба не правда, що питання надзвичайно актуальне? Чи не ясний цей висновок сам по собі? Хіба не цікаво ще раз обговорити це питання?* Якщо заперечення не підкреслюється, то пишемо разом: *Хіба це неправда? Невже цей висновок неясний? Чи нецікаво вам слухати музику?* 3) з короткими прикметниками: *не здоров, не повинен, не рад* та ін. 4) з прикметниками і прислівниками на -о, які мають при собі пояснювальні слова *далеко не*, *зовсім не* або зай-

менники і прислівники, що мають префікс (частку) *ні*: *зовсім не переконливі докази; нікому не відомий автор; ні з чим не порівнянні успіхи; ніскільки не цікаво; зовсім не важливо; аж ніяк не приємні спогади*. При наявності інших пояснювальних слів прикметники з не пишуться разом: *незнайомий читачам автор; невідома нам адреса; неправильне в даному випадку рішення; нездібний до математики учень*. Але якщо такий прикметник з не входить у склад звороту, що стоїть після означуваного іменника і логічно підкреслисе заперечення, то не з прикметником пишеться окремо: *твір, не підвладний часові*; 5) з дієсловами (в тому числі з дієприслівниками): *не був, не прийшов, не вистачає двох квитків; не досягає рукою до вікна; не виходячи з дому, не виконуючи доручень; не зрозумівши завдання*; 6) з дієприкметниками, які мають при собі пояснювальні слова: *вулиця, не засаджена деревами; не виконана вчасно робота; давно не метена підлога; ціле літо не кошена трава*; 7) при підсилювальних прислівниках і присудкових словах: *не дуже, не зовсім, не досить, не треба, не жаль, не можна, не варто*; 8) при прийменниках: *не за горами, не на жарт, не до речі*.

Не при перехідних дієсловах. При перехідному дієслові з запереченням не додаток ставиться або в родовому, або в знахідному відмінку.

Родовий відмінок, як правило, вживається: 1) коли наявна в реченні частка *ні*, заперечний займенник чи прислівник з префіксом *ні-*. *Ніхто цього браслета не брав до рук. Ні на хвилинку не відривався від книжки*; 2) коли вказується на частину від цілого. *Не дістав хліба. Не приніс води*; 3) при дієсловах *бачити, чути, думати, знати, розуміти, бажати, хотіти* та ін. зі значенням сприйняття, думки, бажання. *Не бажав йому горя. Не знав він села. Не чув в її*

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь...* (Донченко). *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧИТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шиш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдү, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморшок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, присл.

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження переможців вмагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

Тільки змій вжив, у знач. «біблійний образ диявола, що спокусив людину в раю».

ЗМІСТИТИ, -іщу [не зміщу], -істиш [не змістиш]

ЗМІСТОВИЙ — **ЗМІСТОВНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Змістовий. Пов'язаний з реальним змістом, суттю, характерними рисами, зображенням чогось. *Ця чутливість виробляється тоді, коли людина розуміє і відчуває гру слів: його внутрішнє змістове багатство, емоційне забарвлення (Сухомлинський).* *Змістовий зв'язок.*

Змістовний. Багатий змістом, зображенням чого-небудь; розумний метою, призначенням чогось. *Поліщук написала на цю тему змістовну доповідь... (Донченко).* *Змістовний урок.*

ЗМІШАННЯ [не змішання]

ЗМІЯ див. **ЗМІЙ**

ЗМОГТИ, зможу, зможеш, *нак.* не утворюється.

ЗМОЛОТИТИ, -очу [не змолочу], -отиш

ЗМОРІТИ, -рю [не змору], змориш

ЗМОРШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* -шки, *род.* зморщок

ЗМОРШКУВАТИЙ [не зморшкуватий]

ЗМОРШКУВАТИСТЬ, -тості [не зморшкуватість]

ЗМОЧІТИ, -чу [не змочу], змочиш

ЗМ'ЯКШИТИ, -шу, -шіш, -шимо, -шитє, -шать [не зм'якшити, -шу, шиш, -шимо, -шите, -шать]

ЗНАДВОРУ, *присл.*

ЗНАЙТИ, знайдū, знайдеш [не знайдєш]

ЗНАК. 1. *род.* -а. Позначка, мітка, які вказують на щось. *Машини зупинилися перед умовним знаком. Геодезичні знаки. Розпізнавальні знаки.* 2. *род.* -а, *спец.* Зображення з відомим умовним значенням. *Нотний знак. Знак додавання. Знак м'якшення.* 3. *род.* -а. Доказ, вияв, ознака чого-небудь. *Нагородження. переможців змагання — знак високої оцінки їх*

доблесної праці. 4. *род.* -а. Значок. *Почесний знак лауреата Державної премії СРСР.* 5. *род.* -у (знаку), *мн.* знакі, -ів. Слід, відбиток чогось. *Рана зажила і на руці не залишилося від неї жодного знаку.*

ЗНАМЕНІТИЙ — **ЗНАМЕННИЙ**.

Розрізняються значенням.

Знаменітий. Який має широку славу, популярний; славнозвісний. *Тут (у Лондоні) разом з групою «Визволення праці» Володимир Іл'ич видав у 1902—1903 роках знамениту «Искру» (З журналу). Знаменитий співак.*

Знаменний. Дуже важливий з певного погляду; видатний. *Нині, коли в нашому цеху відбуваються такі знаменні події, ви не можете залишити його (Шовкопляс). Знаменний день.*

ЗНАМЕНО, -а і **ЗНАМЕНО**, -а, *мн.* знамена, -єн

ЗНАРЯДДЯ [не знаряддя], *род.* *мн.* знарядь

ЗНАХАР, -я, *дав.* -еві і -ю, *ор.* -ем, *кл. ф.* знахаре, *мн.* -і, -ів, *дав.*

-ям, але два знахарі, п'ять знахарів

ЗНАХІДКА [не знахідка], *мн.* -дки, -док

ЗНАХОДИТИ [не знаходити], -ходжу, -ходиш

ЗНАЧИТИ — **ЗНАЧИТИ**. Розрізняються значенням.

Значити, -чу, -чиш, -чить, -чимо, -чите, -чать. 1. Означати що-небудь, свідчити про щось. *За мир в усьому світі — Це значить: за народ, За колоски налиті, За шум весняних вод (Рильський).* 2. Відігравати певну роль, мати якесь значення. *Більше для мене значить усміх мого Деві, аніж прокльони твого Годвінсона (Леся Українка).*

Значіти, -чу, -чіш, -чіть, -чимо, -читє, -чать. Робити мітки, позначки на чомусь, мітити. *До пізнього вечора не розходились новобувці з полів: одні ще отримували землю, другі пакіллям значили межі (Стельмах).*

ЗНЕНАВИДИТИ [не зненавидіти], зненавиджу, зненавидиш

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непояснений (непояснимі) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. *Не-*

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили. Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили. Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАНИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄН-**

НИЙ, НЕПОЯСНИМИЙ

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи. Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Неправильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в неси*ли*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти неси*ла,*

НЕСИТАЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ОБМІЛИНА [не обміліна]

ОБМІН — ОБМІНЮВАНІСТЬ.

Розрізняються значенням.

Обмін, -у. Процес обмінювання чимось. *Обмін товарами. Обмін між господарями. Обмін речизин.*

Обмінюваність, -ності, *ор.* -ністю. Здатність до обміну. *Обмінюваність товару.*

ОБМОКЛИЙ

ОБМОКНУТИ — ОБМОКНУТИ.

Розрізняються значенням.

Обмокнути, -ну, -неш. Змокнути. *Обмок (обмокнув) до нитки.* **Обмокнути**, -ну́, -неш, -немó, -нетé. Умокнути щось. Виражає одноразову дію.

ОБМОТУВАЛЬНО-ІЗОЛЯЦІЙНИЙ

ОБМ'ЯКЛИЙ

ОБНОВА і ОБНОВКА

Обняти, -німу́, -німеш [не обніму, обнімеш]

Обносити, -ошу, -ошиш, *нак.* -ось, *недок.*, **Обносити**, -ошу́, -ошиш, *нак.* -осі

Обношений

Обов'язковий

Оболонь, -і, *ор.* -нню, *род. мн.* -ней

ОБОРОННО-МАСОВИЙ

ОБОРОННО-НАСТУПАЛЬНИЙ

ОБОРОННО-СПОРТИВНИЙ

ОБОРОНОЗДАТНИЙ

ОБОРОНОСПРОМОЖНИЙ

Обпекти, -ецу́, -ечеш, -ечемó, -ечетé [не -ечемо́, -ечете́], *мин.* -пiк, -пекла́, *нак.* -ечи́

Обпєрти, обіпру́, обіпреш, обіпремо́, обіпретé [не обіпремо́, обіпретé]; *нак.* обіпрі́

Обпєчений і опєчений

Обпилений, *дієприкм.* від обпилити

Обпиляний, *дієприкм.* від обпилити

Обпїти, обіп'ю́, обіп'еш, обіп'емо́, обіп'етé [не обіп'емо́, обіп'етé], *мин.* -їв, -илá [не обпїла]

Обплескати, -ещу́, -ещеш і -ескаю́, -ескаеш, *нак.* -ещи́ і -ескаї́

Обп'ясти, обіпну́, обіпнеш, обіпнемо́, обіпнетé [не обіпнемо́, обіпнетé], *мин.* -п'яю́, -п'ялá [не обіп'яла]

ОБРАЗ. 1. *род.* -а, *мн.* -ї, -їв. Ікона. Рама для образу. 2. *род.* -у, *мн.* -и, -їв. Обличчя; постать; художній засіб; тип. *Характеристика образу повісті.*

ОБРАЗНО-МЕТАФОРИЧНИЙ

ОБРАЗНО-СИМВОЛІЧНИЙ

ОБРАЗНО-ХОДОЖНИЙ

Обрати, оберу́, обереш, оберемо́, оберетé [не оберемо́, оберетé]

Обріз. 1. *род.* -а. Укорочена гвинтівка. *Вистріл з обріза.* 2. *род.* -у. Обрізаний край. *Лінія обрізу.*

Обрізати, -аю́, -аеш, *недок.*, **Обрізати**, -іжу́, -іжеш, *нак.* -іж, *док.*

Обробіток — Обробка. Розрізняються значенням.

Обробіток, -тку. Готування, підготовка ґрунту для вирощування рослин. *Прийоми обробітку ґрунту. Міжрядний обробіток буряків.*

Обрóbка. 1. Надання чому-небудь закінченого вигляду. *Обрóbка деревини.* 2. Опрацювання музичної теми. *Обробка народної пісні.*

Обрубаний, *дієприкм.* від обрубати

Обрублений, *дієприкм.* від обрубити

Обруч [не обруч], -а́, *ор.* -ém

Обручевий

Обручка, *мн.* обручки і обручки, обручок і обручок

Обрядовий

Обсаджений

Обсадити, -аджу́, -адиш [не обсадиш]

Обсвистати, -ищу́, -ишеш, *нак.* -ищи́

Обсипати, -аю́, -аеш, *недок.*, **Обсипати**, -плю́, -плеш, *нак.* -ип, *док.*

Обсікти [не обсікти́], -ічу́, -ічеш, -ічемó, -ічетé, *мин.* -ік, -іклá, *нак.* -ічи́

Обсїсти, -сядемо́, -сядете, *нак.* -сядьте

Обсїчений

Обсїяний

Обскакати, -ачу́ [не -ачу́], -ачеш і -акаю́, -акаеш, *нак.* -ачи́ і -акаї́

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄН-**

НИЙ, НЕПОЯСНИМИЙ

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи. Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна т'ша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи.

Неправильна форма.

Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИ¹ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений. Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

вається в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСІТИЙ. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

Оленя́рський. Який стосується оленівства і оленяра *На північ багато оленя́рських радгоспів.*

Оле́нячий. Властивий оленеві, належний йому. *Оле́нячий ріг. Оле́няче стадо. Оле́няча шкура. Оле́нячий слід.*

ОЛІВА — ОЛІФА — ОЛІЯ. Розрізняються значенням.

Оліва 1. Субтропічна рослина родини маслинових; плоди (ще маслина). 2. Олія з плодів оливи.

Олі́фа. Рідка речовина, що її одержують переробкою олії, для виготовлення фарб, лаків. З насіння льону-довгунця добувають льняну олію, яка є харчовим продуктом і йде на виготовлення оліфи.

Олі́я. 1. Рідка жирова речовина, яку добувають з насіння або плодів деяких рослин. *Соняшникова олі́я. Добувають олію з конопель.* 2. спец. Олійна фарба. *Серія робіт олією на льолеумі.*

ОЛІВКОВИЙ [не оливковий]

ОЛІМПІАДА. 3 великої літери: *Учасник Олімпіади 1988 р. Олімпіада-85. Але з малої літери: Московська олімпіада. Римська олімпіада. Шкільна олімпіада.*

ОЛІМПІЙСЬКИЙ. 3 великої літери: *Учасник Олімпійських ігор. З малої літери: Мріяла стати олімпійською чемпіонкою. Збудовано олімпійське містечко.*

ОЛОВООРГАНІЧНИЙ

ОЛОВОРУДНИЙ

ОЛОВ'ЯНО-СВИНЦЕВИЙ

ОЛОВ'ЯНО-СІРНИЙ

ОЛОВ'ЯНО-ФОСФОРИСТИЙ [не фосфористий]

ОМЕ́ЛА [не оме́ла]

ОМЕ́ЛЯН, -на, *дея.* -ові і -у, *кл. ф.* -не; **ОМЕ́ЛЯНОВИЧ,** *ор.* -ем, *кл. ф.* -у; **ОМЕ́ЛЯНІВНА,** -и [не Оме́лянізної], *дав.* -і [не Оме́лянізній]

ОМЕРТВІЛИЙ [не омертвілий]

ОМОЛОДЖЕНИЙ

ОНДЕ і *розм.* **ОНДЕЧКИ.** 1. част. *А онде під тилом Опухла дитина голоднее мре* (Шевченко). 2. присл. *Синоніми там, отам.*

ОНЕ́ЗЬКЕ О́ЗЕРО. Перше слово пишеться з великої літери.

ОНИ́КС. 1. *род.* -а. Кристал. *Вага онікса.* 2. *род.* -у. Речовина. *Вироби з оніксу.*

ОНКОЛОГ

ОНКОЛО́ГІЯ

ОНУ́К, -а, *кл.* -у́че і **ВНУ́К,** -а, *мн.* вну́ки, -ів

ОНУ́КА, -и, *місц.* -ці і **ВНУ́КА,** -и, *мн.* вну́ки, *внук*

ОНУ́ЧА, -і, *ор.* -ею. Шматок тканини.

ОНУ́ЧА -ати, *ор.* -а́м, *мн.* -а́та і **ВНУ́ЧА**

ОНУ́ЧИН і ВНУ́ЧИН

ОПА́Л. 1. *род.* -а. Окремий кристал. *Ціна опала.* 2. *род.* -у. Речовина. *Вироби з опалу.*

ОПА́ЛЮВА́ЛЬНО-ВЕНТИ́ЛЯЦІ́ЙНИЙ

ОПА́НОВУВА́ТИ, -ую, -уеш. *Керування: що. Опановувати ковальську справу.*

О́ПЕРА-БАЛЕ́Т, *опера-балету*

О́ПЕРА-БУ́Ф, *опера-буф*

О́ПЕРА-ВОДЕ́ВІ́ЛЬ, *опера-водевілю*

ОПЕРА́ТІВНО-ВІРОБНИ́ЧИЙ

ОПЕРА́ТІВНО-ТЕХНІ́ЧНИЙ

ОПЕРА́ТОР-ПОСТА́НОВНИК, *оператора-постановника*

ОПЕРА́ЦІ́ЙНО-ПЕРЕВ'ЯЗУВА́ЛЬНИЙ

ОПЕ́РЕТА і *розм.* **ОПЕ́РЕТКА**

ОПЕ́РТИ, *опру́, опре́ш, опремо́, опретé* [не *опре́мо, опре́те*] і *обіпру́, обіпре́ш, обіпремо́, обіпретé* [не *обіпре́мо, обіпрете́*]

ОПЕЧА́ЛЕНИЙ

ОПЕ́ЧЕНИЙ *див.* **ОБПЕ́ЧЕНИЙ**

ОПІ́НА́ТИСЯ — ОПІ́НЯ́ТИСЯ. Розрізняються значенням.

Опі́на́тися, -на́юся, -на́єшся, *заст.* Протидіяти кому-, чому-небудь, чинити опір. *Василина не хотіла йти й опиналась* (Нечуй-Левицький).

Опі́ня́тися, -ня́юся, -ня́єшся. Раптово потрапляти куди-небудь. *Павло опинився на полі бою сам* (Кучер). *Опинися ні в сих ні в тих.*

ОПІ́Й, -ю, *ор.* -ем і **ОПІ́УМ,** -у

ОПІ́ЙНИЙ [не *опі́йний*]

ОПІ́ВДНІ, *прися.*

ОПІ́ВНО́ЧІ, *прися.*

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи.

Неправильна форма.

Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна

тїша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСІЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несилі

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

П

П [пе], *невідм.* Як назва літери вжив. у с. р. *Велике п.* Як назва звука вжив. у ч. р. *Твердий п.*

ПА, *невідм., с. Швидке па.*

ПАВІЛЬЙОН [пав'іл'јон] [*не павільон*], -у

ПАВУКОПОДІБНИЙ

ПАВУТИННЯ, *збірн., с.* [*не білі павутіння*]

ПАГІН, гона [*не пагіна*]

ПАГОНЕЦЬ, -гінця, *ор.* -гінцем, *р д. мн.* -гінців [*не пагінця, пагінцем, пагінців*]

ПАДАЛЬ, -і, *ор.* -ллю

ПАДАННЯ -я, *ор.* -нням, *род. мн.* -ань

ПА-ДЕ-КАЛЁ, *невідм., ж. Судноплавна Па-де-Кале.*

ПАДИШАХ, -а [*не надешах*]

ПАДИШАХСЬКИЙ [*не надешахський*]

ПАДІЖ, -дежy, *ор.* -дежём, *мн.* -дежі, -дежів

ПАДІННЯ, -я, *ор.* -нням, *род. мн.* -дінь

ПАДОЛІСТ. 1. *род.* -а. Застаріла назва місяця (листопада). 2. *род.* -у. Час опадання листя. *Пора падолисту.*

ПАДЬ, -і, *ор.* -ддю, *род. мн.* -дей

ПАЖ, -а, *ор.* -ем, *мн.* -і, -ів, але два пажі

ПАЗ, -а, *місц.* у пазу, *мн.* -зі, -зів, але два пазі

ПАЗУР, -а [*не -я*], *ор.* -ом, *мн.* -и і *рідше* -і, *дав.* -ам [*не -ям*]

ПАЗУХА, -и, *дав.* -зусі, *род. мн.* пазух

ПАЙ, паю, *місц.* у паї і паю, *мн.* паї, паїв, але два паї

ПАКГАУЗ [пакгауз], -у [*не -а*]

ПАКЕТОРОБНИЙ

ПАКЕТОРОЗБІРНИЙ [*не пакеторозбірний*]

ПАКЕТ-ПРЕС, пакет-преса, *ор.* пакет-пресом. Перша частина не відм.

ПАКІСТАН [*не* Пакістан], -у

ПАККАМЕРА, -и, *род. мн.* пак-камер

ПАККАРД [*не* пакард], -а

ПАЛ. 1. *род.* -а. Паля, тумба. 2. *род.* -у. Жара, спека, захоплення.

ПАЛАМАР, -я, *ор.* -ём, *кл. ф.* -арю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям

ПАЛАТА. Палата мір і ваги.

ПАЛАХКОТАТИ, -очy, -бчеш, -бче, -бчемо, -бчете, -бчуть

ПАЛАХКОТИТИ, -очy [*не -бчу*], -отиш, -отить, -отимо, -отите, -отять

ПАЛАЦ, -у [*не палац*]

ПАЛАЮЧИЙ — ПАЛЮЧИЙ — ПАЛЮЩИЙ. Збігаються у знач.

«який має високу температуру і виділяє багато тепла». *Палаючий вогонь. Палаючий диск сонця. Палючий промінь.*

Палючий і палющий розрізняються стилістично: **палючий** — *нейтр.*, **палющий** — *уроч.* *Хто вибрав сам собі в житті дорогу Палюцу, вкриту гостряками глогу, Пройти повинен сміливо по ній* (Павличко). Тільки **палючий** вжив. у знач.: 1. Який фізично подразнює, опікає, пече. *Палючий вітер. Палючий біль.* 2. Який виражає високий ступінь емоційності. *Палючий погляд. Палюча заздрість.*

Тільки **палаючий** виступає як акт. дієприкм. теп. ч. *Палаюче вогнем небо.*

ПАЛЕНИЙ [*не* паленій]

ПАЛЕО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться разом: *палеоазіат, палеобіологія, палеоліт, палеосибірський.*

ПАЛЁРМО, *невідм. с.* Місто в Італії. *Гостинне Палермо.*

ПАЛЕСТИНА

ПАЛЕСТИНСЬКИЙ

ПАЛЕЦЬ, -льця, *ор.* -льцем, *род. мн.* -льців

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИЙ

ПАЛИВНО-ПОВІТРЯНИЙ і ПАЛИВНО-ПОВІТРЯНИЙ

ПАЛИВО—ПАЛЬНЁ. Розрізняються значеннями.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хи-

бний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в неси-
лу опустилися.

НЕСІЛА², *незм.* Стояти несила.

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСІТИЙ. Який хоче їсти; жадібний,
пенажерливий. Ворог неситий. Не-
сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.
Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

дефіс із власними іменниками, причому власна назва зберігає написання з великої літери: пан-Європа, пан-Америка.

ПАНАЦЕЯ, -ї, ор. -еєю. Панацея від усякого лиха.

ПАНЕЛЬ, -лі, ор. -ллю, род. мн. -елей

ПАН'ЄВРОПЕЙСЬКИЙ

ПАНІ, невідм., ж.

ПАНИМАТКА і **ПАНЬМАТКА**, -и

ПАННА, род. мн. ганн

ПАННО, невідм. с. Велике панно.

ПАНСІОНЕР — **ПЕНСІОНЕР**. Розрізняються значенням.

Пансіонер, -а. Той, хто вчиться і живе в пансіоні.

Пенсіонер, -а. Той, хто одержує пенсію. *Персональний пенсіонер.*

ПАНТЕІЗМ [не пантеїзм], -у

ПАНТОФЕЛЬ, -фля, ор. -флем, мн. -флі, -флів і **ПАНТОФЛЯ**, -лі,

ор. -лею, мн. -флі, -фель

ПАНЦИР і **ПАНЦЕР**, -а

ПАНЧІШНО-ШКАРПЕТКОВИЙ

ПАНЧОХА, -и, див. -осі, род. мн. панчіх

ПАПЕРОВИЙ [не папірсовий]

ПАПЕРОВО-ЦЕЛЮЛОЗНИЙ

ПАП'Є-МАШЕ, невідм. с. Дешево пап'є-маше.

ПАПІР. 1. род. -пéру. Матеріал для письма. *Рулон паперу.* 2. род. -пéра, мн. -пéри, -ів. Документ. *У справі не вистачав папера.*

ПАПІРЄЦЬ, -рця, ор. -рцém, род. мн. -рців

ПАПОРОТЬ, -і, ор. -ттю, род. мн. -тей, ж. *Засохла папороть. І сині плавники мерени Застигли тінями у спеці Зів'ялих папоротей*

(Павличко).

ПАПРИКА [не папріка], дав. -иці

ПАПУГА, дав. -узі, род. мн. папуг

ПАР, с. г. -у, місц. на пару, мн. -ї, -ів

ПАРА¹, -и, ор. -ою. Фізичний стан води. *Братися (взятися) парою. Ні пари з уст.*

ПАРА² -и, мн. páри, пар. Два предмети, дві особи. *Почалася друга пара занять. Колісна пара. Їти в парі. Під пару. Жити в парі. Не до пари.* Ненормативними є

вислови *сказати пару слів, покликати на пару хвилин. Треба: сказати декілька (кілька) слів, покликати на кілька хвилин.*

ПАРАГВАЙ, -ю, ор. -ем

ПАРАДОКС, -а [не -у]

ПАРАДОКСАЛЬНИЙ

ПАРАЛЕЛЬ -і, ор. -éллю, род. мн. -éлей

ПАРАЛІЧ, -у, ор. -ем [не параліч]

ПАРАНДЖА -і, ор. -éю, мн. -ра́нджі, парандж, але дві паранджі

ПАРАНОЙЯ, -ойі, ор. -ойею

ПАРАСОЛЬ, -ля, ор. -лем, ч.

[не парасоля]

ПАРАСОЛЬКА, дав.-льці, род. мн.-льок

ПАРАСЧИН [парáшчиен]

ПАРАФІНУВАТИ — **ПАРАФУ-**

ВАТИ. Розрізняються значенням.

Парафінува́ти, -ну́ю, -ну́єш. Покривати парафіном. Парафінува́ти бочку.

Парафува́ти, -у́ю, -у́єш. Попередньо підписати ініціалами договір, угоду. Парафува́ти торгову угоду.

ПАРАФІЯ, -ії, ор. -ією, род. мн. -ії

ПАРАШУТ, -а, [не парашю́т]

ПАРАШУТНО-ДЕСАНТНИЙ

ПАРІЖ, -а, ор. -ем

ПАРИЖАНИ, -а́н (одн. парижáнин, -а, ч.; парижáнка, дав. -нці, род. мн. -нок, ж.)

ПАРІЗЬКИЙ [не парі́жський]

ПАРІЗЬКА КОМУНА. З великої літери пишеться перше слово.

ПАРІТЕТ, -у

ПАРІ, невідм., с. *Програне парі.*

ПАРК, -у. *Тракторний парк.*

ПАРКА́Н, парканá і паркáну, род. мн. -нів

ПАРЛАМЕНТ, -у, род. мн. -ів

ПАРЛАМЕНТЕ́Р, -а, ор. -ром

ПАРНИЙ — **ПАРНИЙ** — **ПАРОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Парний. 1. Який складається з двох однакових предметів. *Парне копито.* 2. В якому бере участь двоє. *Парне катання.* 3. Який ділиться без остачі на два. *Парний степінь.*

Парний. 1. розм. Насичений паром, вологою, паркий, *Парний день.*

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений. Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несилі

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПЕЛОПОННЕС, -у [не Пелопоннес] **ПЕЛЮСТКА**, дав.-місц.-стці [пел'юс'ц'і], мн.-сткий, -сток, -сткам, але дві пелюстки, п'ять пелюсток **ПЕЛЮШКА**, дав.-місц.-шці [пел'юс'ц'і], мн.-шки, -шок, -шкам, але дві пелюшки

ПЕНАЛЬТІ, невідм., с. Безспірне пенальті.

ПЕНЗЕЛЬ, -зля, ор. -злем, род. мн. -злів

ПЕНИЦИЛІН, -у [не пеніцилін]

ПЕНСІЛЬВАНІЯ, -ії, ор. -ею

ПЕНСНЄ, невідм., с. Гарне пенсне.

ПЕНЬ, пня, ор. пнем, рсд. мн. пнів

ПЕРВИННИЙ — **ПЕРВІСНИЙ** — **ПЕРВОЗДАННИЙ**. Розрізняються значенням.

Первинний. 1. Від якого або з якого починається що-небудь; початковий. *Первинна обробка льону.*

2. Який з'явився раніше вторинного. *Первинне ім'я. Первинний порив.*

3. Який є початковою ланкою якоїсь організації. *Первинна парт-організація.*

Первісний. 1. Який існував у найдавніші періоди історії людства.

Первісне суспільство. 2. Який існував спочатку і був замінений чим-небудь. *Первісний текст.*

Первозданий, книжн. Який був в самого початку: чистий, незайманий. *Первозданий степ.*

ПЕРВІСНООБЩИННИЙ

ПЕРВОЦВІТ і **ПЕРВОЦВІТ**, -у **ПЕРГАМЕНТ** — **ПЕРГАМІН**. Розрізняються значенням.

Пергамент, -у. 1. Оброблена шкіра, на якій у давнину писалися книги. 2. Стародавній рукопис. 3. Міцний, цупкий обгортковий папір.

Пергамін, -у. Ізоляційний прокладний матеріал.

ПЕРЕБІЙ, -бою, ор. -боєм, род. мн. -боїв

ПЕРЕБІЛЬШЕННЯ, род. мн. -шень

ПЕРЕБІР, -бору, род. мн. -борів

ПЕРЕБІРЛИВИЙ — **ПЕРЕБІР-**

НИЙ. Розрізняються значенням. **Перебірливий**. Строгий у виборі, вибагливий, примхливий. *Перебірлива дівчина. Перебірливий жених.*

Перебірний, техн. Пов'язаний з ручним художнім тканням, *Перебірна техніка ткання.*

ПЕРЕБОРОТИ, -борю [не -бörü], -бореш, -борють [не -бörять]

ПЕРЕБРАТИ, -беру [не -бёру], -береш, -беремо, -берете [не -беремо, -берете], -беруть [не -бёруть]

ПЕРЕБУВАННЯ, род. мн. -ань **ПЕРЕВАЖАТИ** — **ПЕРЕВАЖУВАТИ** — **ПЕРЕВАЖИТИ**. Розрізняються значенням.

Переважати. Виявляти перевагу над кимось у чомусь. *У новому місті кількісно переважають діти. Доходи переважають над витратами.*

Переважувати, переважити. Зважувати ще раз. *Переважувати (переважити) пшеницю.*

ПЕРЕВАЖАЮЧИЙ — **ПЕРЕВАЖНИЙ**. Збігаються у знач. «основний, панівний». *Переважаюча сила, Переважна кількість.*

Тільки **переважаючий** вжив. у знач. «який має кількісну перевагу, обмежений часом». *Переважаючий рух. Переважаюча армія.*

Тільки **переважний** вжив. у знач. «який має перевагу над ким-, чим-небудь постійно». *Переважна частина. Переважний контингент.* Н е п р а в и л ь н о: *переважна більшість.*

ПЕРЕВЕДЕННЯ, рсд. мн. -день **ПЕРЕВЕЗТИ** [не перевезти], -везу [не -вёзу], -везеш, -веземо, -везете [не -веземо, -везете], мин. -віз, -везла [не -вёзла]

ПЕРЕВЕРНУТИ, -верну [не -вёрну], -вёрнеш

ПЕРЕВЕРТЕНЬ, -вертя, ор. -вертнем, род. мн. -вертнів

ПЕРЕВЕСТИ [не перевести], -веду [не -вёду], -ведеш, -ведемо, -ведете [не -ведемо, -ведете], мин. -вів, -вела [не -вёла]

ПЕРЕВИКОНАННЯ — **ПЕРЕВИКОНАННЯ**. Розрізняються значенням.

Перевиконання, род. мн. -ань. Процес. *Перевиконання плану.*

Перевіконання, род. мн. -ань. Закінчена дія (від перевіконати).

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСІЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСІЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЛИВИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

2. у знач. ім. Людина, яка зазнала поразки внаслідок чужої перемоги. **ПЕРЕМОЛОТИ**, -мелю [не -мелю], -мелеш, -мелють [не -мелять], мин. -молів, -ла, -ло, -ли, нак. -мелі, -мелімо, -меліть (-е)

ПЕРЕНЕСТИ [не перенести], -несу, -несеш, -несе, -несемо, -несете, -несуть [не -несу, -несеш, -несе, -несемо, -несете, -несуть], мин. -ніс, -несла [не -несла]

ПЕРЕНІСЯ, род. мн. -нісів
ПЕРЕНОСИТИ — ПЕРЕНОСИТИ. Розрізняються значенням.

Переносити, -ношу, -носиш. 1. Переміщати через що-небудь. *Переносити речі через брід*. 2. Переміщати з місця на місце. *Переносити дрова*. 3. Змінювати місце знаходження чого-небудь, призначати на інший час. *Переносити збори*.

Переносіти, -ношу, -носиш. 1. Відносити все у кілька заходів. *Переносити книжки до читальні*. 2. Робити непридатним через довге вживання. *Переносити черевики*.

ПЕРЕНОСНИЙ — ПЕРЕНОСНИЙ. Розрізняються значенням.

Переносний. Непряме значення слова. *Переносне вживання архаїзмів*. **Переносний**. Який можна переносити з місця на місце. *Переносний пристрій*.

ПЕРЕОБРАННЯ, род. мн. -рань
ПЕРЕОЗБРОЄННЯ, род. мн. -рбень

ПЕРЕОРАТИ, -орю, -ореш, -оре, -оремо, -орете, -орють [не -орю, -ореш, -оре, -оремо, -орете, -орють]

ПЕРЕПИНІТИ, -пиню [не -піню], -пінити

ПЕРÉПИС — ПЕРЕПІСКА — ПЕРЕПІСУВАННЯ. Збігаються у знач. дії від перепісувати — «робити рукописну копію з якого-небудь тексту, писати щось ще раз». *Перепис (переписка, переписування) контексту*.

Тільки **перéпис**, -у. Спеціально організований масовий статистичний облік населення. *Перепис населення*. **Перепіска**, дав.-місц. -сці, род. мн. -сок. Уживається в розмовному стилі. *Переписка книжки*.

Переписування, род. мн. -ань — у книжних текстах.

Переписування тексту займає багато часу.

ПЕРЕПЛÁВ — ПЕРЕПЛАВЛЕННЯ — ПЕРЕПЛАВКА. Збігаються у знач. дії від переплавити (плавленням перетворювати в інші вироби). *Електрошлаковий переплав*. *Електрична переплавка*. *Електричне переплавлення*.

ПЕРЕПЛЕСТИ [не переплести], -плету [не -плету], -плетеш, -плетемо, -плетете [не -плетемо, -плетете], -плетуть [не плетять]

ПЕРЕПЛÉТЕННЯ — ПЕРЕПЛÉТІННЯ — ПЕРЕПЛІТАННЯ.

Переплётення і переплетіння збігаються у знач. «те, що переплетене, сплетене між собою». *Переплетення дротиків*. *Переплетіння звичаїв (почуттів)*.

Переплётення і переплітання збігаються у знач. «з'єднання або скріплення чого-небудь між собою плетінням». *Переплетення (переплітання) лозю*. *Образно: переплетення (переплітання) думок, голосів*.

Тільки **переплетіння** вжив. у знач. «взаємне розташування ниток у тканинах, трикотажі тощо». *Переплетіння капронових ниток у панчохах*.

ПЕРЕПОВНЕННЯ, род. мн. -повнень

ПЕРЕПУСТКА, дав. -стці [не-рѣпус'ц'і], род. мн. -сток

ПЕРЕРОБКА — ПЕРЕРОБЛЕННЯ. Збігаються у знач. дії від переробляти, перероблятися, переробити, переробитися.

Тільки **переробка**, дав. -рбці, род. мн. -рбोक, із знач. «те, що є результатом перероблення». *Переробка художнього твору*. У розмовному стилі вживається із значенням «робота, виконувана понад норму, час, витрачений на таку роботу». *Години переробки*.

Перероблення, род. мн. -блень. Слово властиве книжним текстам і офіційно-діловому мовленню. *Перероблення цукрової сировини*.

ПЕРЕСИП — ПЕРЕСІПКА — ПЕРЕСИПАННЯ. Розрізняються значенням.

Пересип, -у, *род. мн.* -пів. Природний вал із піску чи гальки. *Вузкий пересип.*

Пересіпка і **пересіпання** збігаються у знач. (від пересипати «сиплючи, перемішувати що-небудь з місця на місце, з чогось у щось»). Розрізняються відтінками значень і стилістичним уживанням).

Пересіпка, -и, *дав.* -сіпці, *род. мн.* -сіпок, — властиве розмовному стилю. *Пересіпка печі, лежанки.*

Пересіпання, *род. мн.* -ань, — слово, властиве книжним текстам. *Пересіпання зерна.*

ПЕРЕСЛАТИ — ПЕРЕСЛАТИ.

Розрізняються формою і значенням. **Пересла́ти**, -стелю́ [*не* стелю́], -стелеш, -стелю́ть [*не* -стеля́ть].

Застеляти повторно або по-іншому (про постіль, соломі, підстилку та ін.).

Пересла́ти, -шлю́, -шлеш, -шлеш, -шлемо́, -шлете́, -шлю́ть [*не* -решлю́, -решлеш, -решле, -решлемо́, -решлете́, -решлю́ть]. 1. Передавати, посилати, кому-небудь через когось із кимось. *Переслати вісточку.* 2. Відсилати прислане для передачі іншій особі. *Переслати листа.*

ПЕРЕТВОРЕННЯ, *род. мн.* -рень

ПЕРЕТИН — ПЕРЕТИНАННЯ. Збігаються у знач. дії і стану (від перетинати, перетинатися). *Перетин (перетинання) дороги.*

Тільки **перетин**, -у, ч. Термін із знач. «пропорція, в якій одна частина відноситься до другої, як усе ціле до першої частини; гармонійний поділ». *Золотий перетин.*

ПЕРЕТО́ПКА — ПЕРЕТО́ПЛЕННЯ. Переплавлення твердого тіла на рідину. *Перетопка (перетоплення) брухту на залізо.* Розрізняються стилістично.

Перето́пка, *дав.* -то́пці, *род. мн.* -то́пок. Уживається в розмовному стилі.

Перето́плення, *род. мн.* -лень. Переважає в книжних текстах.

ПЕРЕТЯТИ, -тну́ [*не* перетну́],

-тнеш, -тне́, -тнемо́, -тнете́ [*не* -тне́мо, -тнете́]

ПЕРЕХІД -ходу́, *род. мн.* -ходів [*не* перехі́д, перехо́ду]

ПЕРЕХО́ДИТИ — ПЕРЕХО́ДИТИ. Розрізняються значенням.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жу], -ходи́ш. Переправлятися через що-небудь на другий бік або проходити якийсь простір. *Переходити через дорогу.*

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жду], -ходи́ш. Обходити все або багато чого-небудь. *Переходити всі навколишні поля.*

ПЕРЕХРЭСНИЙ [*не* перехрестний]

ПЕРЕХРЭСЯ, *род. мн.* -хресть

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ,

Переяслава-Хмельницького, *ор.*

Переяславом-Хмельницьким, *ім.*

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ,

перейаслав-хмельницького, *ор.* пере-

яслав-хмельницьким, *прикм.*

ПЕРИФЕРІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.*

-рій

ПЕРСОНА́Ж, -а, *ор.* -ем, *мн.* -жі,

-жів

ПЕРСТЕ́НЬ, -рсня, *ор.* -рснем,

род. мн. -рснів

ПЕРТУРБА́ЦІЯ, -ії [*не* перетурба́ція]

ПЕРУ, *невідм.*

ПЕРУКА́Р, -я́, *ор.* -ём, *кл. ф.* пе-

рука́рю, *мн.* перука́рі, *род. мн.*

-рів, *ор. мн.* -ря́ми

ПЕРШЕ ТРАВНЯ (1 Травня). З

великої літери пишеться перше сло-

во.

ПЕРШИЙ-ЛІПШИЙ

ПЕРШІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПЕРШО... Перша частина складних

слів. З наступною частиною завж-

ди пишеться разом: *першоджерело́,*

першоосно́ва, першопрохо́дець, пер-

шорозря́дний, першотра́вень, пер-

шочерго́вий.

ПЕ́СТИТИ, пещу́ і пещу́, пести́ш,

нак. песть, пестьмо́, пестьте́ і

пести́, песті́мо, песті́ть

ПЕ́СТОШІ, *род. мн.* -ощів

ПЕТЕ́РБУ́РГ, -а, *місц. у* -рзі

ПЕТЕ́РБУ́РЗЬКИЙ [*не* петер-

бурзький]

ПЕТИ́ЦІЯ, -ії́, *ор.* -ією́, *род. мн.* -ій

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [*не* непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. *Керування:*

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. *Нерухомий, стійкий.*

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [*не* неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. *У жи-*

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи. Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помилковий» слова *невірний*. *Пор.: Це*

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Неправильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [*не* -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [*не* непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна вирішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. *Який хоче їсти; жадібний, пенажерливий. Ворог неситий. Не-*

сита жадоба.

Несітний. *Який не робить ситим. Неситна їжа.*

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений словами, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. *Не-*

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЛИВИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий. Сиділа весь день непорушна. Нічна т'ша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕН-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснений. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснений) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь. Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Неситий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

НЕСИТНИЙ. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснений. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснений) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна вирішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснений. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснений) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЛИВИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРВОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРВОВО-СУДИННИЙ

НЕРВОВОХВОРНИЙ

НЕРЖАВЛЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна вирішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСИЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Неситий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПЕРЕСИП — ПЕРЕСІПКА — ПЕРЕСИПАННЯ. Розрізняються значенням.

Пересип, -у, *род. мн.* -пів. Природний вал із піску чи гальки. *Вузкий пересип*.

Пересіпка і **пересіпання** збігаються у знач. (від пересипати «сиплючи, перемішувати що-небудь з місця на місце, з чогось у щось»). Розрізняються відтінками значень і стилістичним уживанням).

Пересіпка, -и, *дав.* -сіпці, *род. мн.* -сіпок, — властиве розмовному стилю. *Пересіпка печі, лежанки*.

Пересіпання, *род. мн.* -ань, — слово, властиве книжним текстам. *Пересіпання зерна*.

ПЕРЕСЛАТИ — ПЕРЕСЛАТИ.

Розрізняються формою і значенням. **Пересла́ти**, -стелю́ [*не* стелю́], -стелеш, -стелю́ть [*не* -стеля́ть].

Застеляти повторно або по-іншому (про постіль, соломі, підстилку та ін.).

Пересла́ти, -шлю́, -шлеш, -шлеш, -шлемо́, -шлете́, -шлю́ть [*не* -решлю́, -решлеш, -решле, -решлемо́, -решлете́, -решлю́ть]. 1. Передавати, посилати, кому-небудь через когось із кимось. *Переслати вісточку*. 2. Відсилати прислане для передачі іншій особі. *Переслати листа*.

ПЕРЕТВОРЕННЯ, *род. мн.* -рень

ПЕРЕТИН — ПЕРЕТИНАННЯ. Збігаються у знач. дії і стану (від перетинати, перетинатися). *Перетин (перетинання) дороги*.

Тільки **перетин**, -у, *ч.* Термін із знач. «пропорція, в якій одна частина відноситься до другої, як усе ціле до першої частини; гармонійний поділ». *Золотий перетин*.

ПЕРЕТО́ПКА — ПЕРЕТО́ПЛЕННЯ. Переплавлення твердого тіла на рідину. *Перетопка (перетоплення) брухту на залізо*. Розрізняються стилістично.

Перето́пка, *дав.* -то́пці, *род. мн.* -то́пок. Уживається в розмовному стилі.

Перето́плення, *род. мн.* -лень. Переважає в книжних текстах.

ПЕРЕТЯ́ТИ, -тну́ [*не* перетну́],

-тнеш, -тне́, -тнемо́, -тнете́ [*не* -тне́мо, -тне́те]

ПЕРЕХІ́Д -ходу́, *род. мн.* -ходів [*не* перехі́д, перехо́ду]

ПЕРЕХО́ДИТИ — ПЕРЕХО́ДИТИ. Розрізняються значенням.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жу], -ходи́ш. Переправлятися через що-небудь на другий бік або проходити якийсь простір. *Переходити через дорогу*.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́джу], -ходи́ш. Обходити все або багато чого-небудь. *Переходити всі навколишні поля*.

ПЕРЕХРЭ́СНИЙ [*не* перехрє́стний]

ПЕРЕХРЭ́СТЯ, *род. мн.* -хрє́сть

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

Переяслава-Хмельницького, *ор.*

Переяславом-Хмельницьким, *ім.*

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

перейаслав-хмельницького, *ор.* пере-

яслав-хмельницьким, *прикм.*

ПЕРИФЕ́РІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.*

-рій

ПЕРСОНА́Ж, -а, *ор.* -ем, *мн.* -жі,

-жів

ПЕ́РСТЕНЬ, -рсня, *ор.* -рснем,

род. мн. -рснів

ПЕРТУРБА́ЦІЯ, -ії [*не* перетурба́-

ція]

ПЕРУ́, *невідм.*

ПЕРУКА́Р, -я́, *ор.* -ём, *кл. ф.* пе-

рука́рю, *мн.* перука́рі, *род. мн.*

-рів, *ор. мн.* -ря́ми

ПЕ́РШЕ ТРАВ́НЯ (1 Трав́ня). З

великої літери пишеться перше сло-

во.

ПЕ́РШИЙ-ЛІ́ПШИЙ

ПЕ́РШІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПЕРШО... Перша частина складних

слів. З наступною частиною завж-

ди пишеться разом: *першоджерело́,*

першоосно́ва, першопрохо́дець, пер-

шорозря́дний, першотра́вень, пер-

шочерго́вий.

ПЕ́СТИТИ, пещу́ і пещу́, пести́ш,

нак. песть, пестьмо́, пестьте́ і

пести́, песті́мо, песті́ть

ПЕ́СТОШІ́, *род. мн.* -ощі́в

ПЕ́ТЕРБУ́РГ, -а, *місц. у* -рзі

ПЕ́ТЕРБУ́РЗЬКИЙ [*не* петер-

бурзький]

ПЕТИ́ЦІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.* -ій

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тїша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -ї, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Неситий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕН-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИ¹ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна т'ша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. *Не-*

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕН-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежу́, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [*не непокоїти*], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. *Керування:*

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий. Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [*не неправий*]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [*не -я, -е*]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [*не непроїзний*]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

НЕСИТНИЙ. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПЕРЕСИП — ПЕРЕСІПКА — ПЕРЕСИПАННЯ. Розрізняються значенням.

Пересип, -у, *род. мн.* -пів. Природний вал із піску чи гальки. *Вузкий пересип*.

Пересіпка і **пересіпання** збігаються у знач. (від пересипати «сиплючи, перемішувати що-небудь з місця на місце, з чогось у щось»). Розрізняються відтінками значень і стилістичним уживанням).

Пересіпка, -и, *дав.* -сіпці, *род. мн.* -сіпок, — властиве розмовному стилю. *Пересіпка печі, лежанки*.

Пересіпання, *род. мн.* -ань, — слово, властиве книжним текстам. *Пересіпання зерна*.

ПЕРЕСЛАТИ — ПЕРЕСЛАТИ.

Розрізняються формою і значенням. **Пересла́ти**, -стелю́ [*не* стелю́], -стелеш, -стелю́ть [*не* -стеля́ть].

Застеляти повторно або по-іншому (про постіль, соломі, підстилку та ін.).

Пересла́ти, -шлю́, -шлеш, -шлеш, -шлемо́, -шлете́, -шлю́ть [*не* -решлю́, -решлеш, -решле, -решлемо́, -решлете́, -решлю́ть]. 1. Передавати, посилати, кому-небудь через когось із кимось. *Переслати вісточку*. 2. Відсилати прислане для передачі іншій особі. *Переслати листа*.

ПЕРЕТВОРЕННЯ, *род. мн.* -рень

ПЕРЕТИН — ПЕРЕТИНАННЯ. Збігаються у знач. дії і стану (від перетинати, перетинатися). *Перетин (перетинання) дороги*.

Тільки **перетин**, -у, *ч.* Термін із знач. «пропорція, в якій одна частина відноситься до другої, як усе ціле до першої частини; гармонійний поділ». *Золотий перетин*.

ПЕРЕТО́ПКА — ПЕРЕТО́ПЛЕННЯ. Переплавлення твердого тіла на рідину. *Перетопка (перетоплення) брухту на залізо*. Розрізняються стилістично.

Перето́пка, *дав.* -то́пці, *род. мн.* -то́пок. Уживається в розмовному стилі.

Перето́плення, *род. мн.* -лень. Переважає в книжних текстах.

ПЕРЕТЯ́ТИ, -тну́ [*не* перетну́],

-тнеш, -тне́, -тнемо́, -тнете́ [*не* -тне́мо, -тне́те]

ПЕРЕХІ́Д -ходу́, *род. мн.* -ходів [*не* пере́хід, пере́ходу]

ПЕРЕХО́ДИТИ — ПЕРЕХО́ДИТИ. Розрізняються значенням.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жу], -ходи́ш. Переправлятися через що-небудь на другий бік або проходити якийсь простір. *Пере́ходити че́рез доро́гу*.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́джу], -ходи́ш. Обходити все або багато чого-небудь. *Пере́ходити всі́ навко́лиши́ поля́*.

ПЕРЕХРÉСНИЙ [*не* пере́хрестний]

ПЕРЕХРÉСТЯ, *род. мн.* -хресть

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

Переяслава-Хмельницького, *ор.*

Переяславом-Хмельницьким, *ім.*

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

переяслав-хмельницького, *ор.* пере-

яслав-хмельницьким, *прикм.*

ПЕРИФЕ́РІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.*

-рій

ПЕРСОНА́Ж, -а, *ор.* -ем, *мн.* -жі,

-жів

ПЕ́РСТЕНЬ, -рсня, *ор.* -рснем,

род. мн. -рснів

ПЕРТУРБА́ЦІЯ, -ії [*не* перетурба́ція]

ПЕРУ́, *невідм.*

ПЕРУКА́Р, -я́, *ор.* -ём, *кл. ф.* пе-

рука́рю, *мн.* перука́рі, *род. мн.*

-рів, *ор. мн.* -ря́ми

ПЕ́РШЕ ТРАВ́НЯ (1 Трав́ня). З

великої літери пишеться перше сло-

во.

ПЕ́РШИЙ-ЛІ́ПШИЙ

ПЕ́РШІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПЕРШО... Перша частина складних

слів. З наступною частиною завж-

ди пишеться разом: *першоджерело́,*

першоосно́ва, першопрохо́дець, пер-

шорозря́дний, першотра́вень, пер-

шочерго́вий.

ПЕ́СТИТИ, пещу́ і пещу́, пести́ш,

нак. песть, пестьмо́, пестьте́ і

пести́, песті́мо, песті́ть

ПЕ́СТОШІ́, *род. мн.* -ощі́в

ПЕ́ТЕРБУ́РГ, -а, *місц. у* -рзі

ПЕ́ТЕРБУ́РЗЬКИЙ [*не* петер-

бурзький]

ПЕТИ́ЦІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.* -ій

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непояснений (непояснимі) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий. Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснений. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснений) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

вається в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСІТИЙ. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

НЕСИТНИЙ. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений. Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т ь с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПЕРЕСИП — ПЕРЕСІПКА — ПЕРЕСИПАННЯ. Розрізняються значенням.

Пересип, -у, *род. мн.* -пів. Природний вал із піску чи гальки. *Вузкий пересип*.

Пересіпка і **пересіпання** збігаються у знач. (від пересипати «сиплючи, перемішувати що-небудь з місця на місце, з чогось у щось»). Розрізняються відтінками значень і стилістичним уживанням).

Пересіпка, -и, *дав.* -сіпці, *род. мн.* -сіпок, — властиве розмовному стилю. *Пересіпка печі, лежанки*.

Пересіпання, *род. мн.* -ань, — слово, властиве книжним текстам. *Пересіпання зерна*.

ПЕРЕСЛАТИ — ПЕРЕСЛАТИ.

Розрізняються формою і значенням. **Пересла́ти**, -стелю́ [*не* стелю́], -стелеш, -стелю́ть [*не* -стеля́ть].

Застеляти повторно або по-іншому (про постіль, соломі, підстилку та ін.).

Пересла́ти, -шлю́, -шлеш, -шлеш, -шлемо́, -шлете́, -шлю́ть [*не* -решлю́, -решлеш, -решле, -решлемо́, -решлете́, -решлю́ть]. 1. Передавати, посилати, кому-небудь через когось із кимось. *Переслати вісточку*. 2. Відсилати прислане для передачі іншій особі. *Переслати листа*.

ПЕРЕТВОРЕННЯ, *род. мн.* -рень

ПЕРЕТИН — ПЕРЕТИНАННЯ. Збігаються у знач. дії і стану (від перетинати, перетинатися). *Перетин (перетинання) дороги*.

Тільки **перетин**, -у, *ч.* Термін із знач. «пропорція, в якій одна частина відноситься до другої, як усе ціле до першої частини; гармонійний поділ». *Золотий перетин*.

ПЕРЕТО́ПКА — ПЕРЕТО́ПЛЕННЯ. Переплавлення твердого тіла на рідину. *Перетопка (перетоплення) брухту на залізо*. Розрізняються стилістично.

Перето́пка, *дав.* -то́пці, *род. мн.* -то́пок. Уживається в розмовному стилі.

Перето́плення, *род. мн.* -лень. Переважає в книжних текстах.

ПЕРЕТЯ́ТИ, -тну́ [*не* перетну́],

-тнеш, -тне́, -тнемо́, -тнете́ [*не* -тне́мо, -тне́те]

ПЕРЕХІ́Д -ходу́, *род. мн.* -ходів [*не* пере́хід, пере́ходу]

ПЕРЕХО́ДИТИ — ПЕРЕХО́ДИТИ. Розрізняються значенням.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жу], -ходи́ш. Переправлятися через що-небудь на другий бік або проходити якийсь простір. *Переходити через дорогу*.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жду], -ходи́ш. Обходити все або багато чого-небудь. *Переходити всі навколишні поля*.

ПЕРЕХРЭ́СНИЙ [*не* перехрє́стний]

ПЕРЕХРЭ́СТЯ, *род. мн.* -хрє́сть

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

Переяслава-Хмельницького, *ор.*

Переяславом-Хмельницьким, *ім.*

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

перейаслав-хмельницького, *ор.* пере-

яслав-хмельницьким, *прикм.*

ПЕРИФЕ́РІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.*

-рій

ПЕРСОНА́Ж, -а, *ор.* -ем, *мн.* -жі,

-жів

ПЕ́РСТЕНЬ, -рсня, *ор.* -рснем,

род. мн. -рснів

ПЕРТУ́РБА́ЦІЯ, -ії [*не* перетурба́ція]

ПЕРУ́, *невідм.*

ПЕРУКА́Р, -я́, *ор.* -ём, *кл. ф.* пе-

рука́рю, *мн.* перука́рі, *род. мн.*

-рів, *ор. мн.* -ря́ми

ПЕ́РШЕ ТРАВ́НЯ (1 Трав́ня). З

великої літери пишеться перше сло-

во.

ПЕ́РШИЙ-ЛІ́ПШИЙ

ПЕ́РШІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПЕРШО... Перша частина складних

слів. З наступною частиною завж-

ди пишеться разом: *першоджерело́,*

першоосно́ва, першопрохо́дець, пер-

шорозря́дний, першотра́вень, пер-

шочерго́вий.

ПЕ́СТИТИ, пещу́ і пещу́, пести́ш,

нак. песть, пестьмо́, пестьте́ і

пести́, песті́мо, песті́ть

ПЕ́СТОШІ́, *род. мн.* -ощі́в

ПЕ́ТЕРБУ́РГ, -а, *місц. у* -рзі

ПЕ́ТЕРБУ́РЗЬКИЙ [*не* петер-

бурзький]

ПЕТИ́ЦІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.* -ій

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежу́, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [*не* непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. *Керування:*

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. *Нерухомий, стійкий.*

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [*не* неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. *У жи-*

в а є т ь с я в знач. «який не підпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хи-

бний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [*не* -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [*не* непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРВОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРВОВО-СУДИННИЙ

НЕРВОВОХВОРНИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ¹ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСИТИЙ. *Який хоче їсти; жадібний,*

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. *Який не робить ситим.*

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПОСТФАКТУМ, присл.

ПО СУТІ, присл. спол.

ПОСУТНІЙ, -я, -е

ПОСУХА, -и, дів. -сусі, ор. -сү-хою, мн. -сүхи, -сүх

ПО-СУЧАСНОМУ, присл. і **ПО СУЧАСНОМУ**, прийм. з прикм.

ПОСЯГАННЯ, -я, ор. -нням, род. мн. -гання

ПО-ТВОЄМУ — ПО ТВОЄМУ

По-твоєму, присл. Брат зробив по-твоєму.

По твоєму, прийм. із займ. По твоєму сліду.

ПОТЕКТІ, -течє, мин. -тік, -теклі, *нак.* -течі, -течімо, -течіть

ГОТЕМКИ, присл. [*не* потёмки]

ПОТЕНЦІАЛЬНИЙ, -а, -е

ПОТЕНЦІЙНИЙ

ПО-ТЕПЕРІШНЬОМУ, присл.

ПОТЄРТИ, -трү, -трэш, -тремó, -третє [*не* -трёмo, -трéте], -труть, *нак.* -трі, -трімо, -тріть

ПОТИСНУТИ, -сну, -снеш [*не* потиснүти, -иснү, -испéш], мин. -тіс і -тіснув, -тісла, *нак.* -тісни, -тіснімо

ПОТИСНУТИСЯ [*не* потиснүтися], -тіснуса, -тіснешся [*потісне*"с":а], -тіснемoся [*не* -мся], -тіснетeся

ПОТИХУ, **ПОТИХЁНЬКУ**, **ПОТИХЁСЕНЬКУ**, рідше **ПОТИХЕНЬКО**, присл.

ПОТІМ, розм. **ПОТОМУ**, присл.

ПОТІПАТИ — ПОТІПАТИ. Розрізняються значенням.

Потіпати, -паю, -паєш. Потрясти. *Потіпати ковшу.*

Потіпати, -аю, -аєш. *Потіпати льон.*

ПО-ТОВАРИСЬКОМУ, присл. і **ПО ТОВАРИСЬКОМУ**, прийм. з прикм.

ПОВОКТИ, -вчү, -вчэш, -вчемó [*не* -вчёмo], -вчєтє [*не* -вчéте], -вчүть, мин. -тóвк, -товклá, *нак.* -товчі, -товчімо

ПОТОВШАННЯ — ПОТОВЩЕННЯ — **ПОТОВЩУВАННЯ**. Розрізняються значенням.

Потовщення. Стан за значенням дієслова **потовщати**. Стебло в період потовщення.

Потовщення, **потівщування**. Дія за значенням дієслів **потовстити**, **потовщувати**. *Квіткова стрілка з потовщенням (потовщуванням) на кінці.*

ПОТОВЩУВАТИ, **ПОТОВСТИТИ** — **ПОТОВЩАТИ** — **ПОТОВСТІТИ**.

Розрізняються значенням.

Потівщувати, -вшюю, -вшуєш, *нак.* -вшуй, -вшуймо, *недок.* і **потовстити**, -вщү, -встиш, -встимó, *нак.* -тòвсть, -тòвстьмо, -тòвсьте, *док.* Збільшувати товщину чогось. *Будівельники потовщують фундамент.* **Потівщати**, -вщаю, -вщаєш, -вщають. Робитися товстим. *Стебло потовщало від кореня.*

Потовстіти -ію, -ієш, *нак.* -тій, -тіймо. Стати товстим. Те саме, що **потовщати**. *Потовстіти від хвороби.*

ПОТОКОВИЙ — ПОТОЧНИЙ. Розрізняються значенням.

Потоковий. Який здійснюється безперервним потоком (про метод виробництва). *Потокова лінія. Потоковий спосіб.*

Поточний. Який існує тепер, у цей час; пов'язаний із сучасним моментом. *Поточний рік. Поточний момент.*

ПОТОНШАННЯ — ПОТОНШЕННЯ, **ПОТОНШУВАННЯ**. Розрізняються значенням.

Потоншення. Стан за знач. дієслова **потоншати**. *Стебло в період потоншення.*

Потоншення, **потоншування**. Дія за знач. дієслів **потоншити**, **потоншувати**. *Потоншення (потоншування) стебла.*

ПОТОПИТИ, -плію [*не* -тóплю], -пиш, *нак.* -топі, -топімо

ПОТОПАТИ, -пчү, [*не* -тóпчу], -пчєш, -пчуть [*не* -пчáть]

ПОТРАПИТИ — ПОПАСТИ. Збігаються у знач.: 1. Рухаючись, опинитися на чому-небудь, потрапляти в що-небудь. *Потрапити (попасти) на стежку.* 2. Опинитися в несприятливих обставинах. *Попадати, потрапляти (попасти, потрапити) в біду (тенета, лабети, на зуби).* 3. Кидаючи щось, досягати

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові. Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непоручений. Який незачеплений. Непоручені лісосмуги.

Непоручний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоручна. Нічна т'ша була непоручна. Його авторитет був непоручний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕНИЙ,** **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили. Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непояснений (непояснимі) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

вається в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ¹ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСИТИ². Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗА-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕН-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. *Непоясненні (непоясними) явища.*

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. *Не-*

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несили*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСІТИЙ. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПРИВ'ЯЗАТИ, -в'яжу́ [*не* -в'яжу],
-в'яжеш

ПРИВ'ЯЗЬ, -і, *ор.* -зю

ПРИГЛАДЖЕНИЙ [*пригла́дже-
ни́й*], -а, -е

ПРИГНІЧЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -чень

ПРИГНОБЛЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -блень

ПРИГОЛОМШЕНИЙ — **ПРИГО-
ЛОМШЛИВИЙ**. Розрізняються
значенням.

Приголомшений. 1. *дієприкм.* від
приголомшити, *пас.* Який зазнає
приголомшення. *Приголомшений
ударом.* 2. *прикм.* Який виражає
замішання, пригніченість. *Приго-
ломшений вигляд.*

Приголомшливий. Який приголом-
шує. *Приголомшлива звістка.*

ПРИГОЛУБЛЕНИЙ, -а, -е

ПРИГОРЩА, -і, *ор.* -щею, *род. мн.*
-орщ

ПРИГОСТИТИ, -ощу́ [*не* -гощу],
-остіш, -остимо́, -оститі́, -остять

[*не* -бстимо, -бстите, -бстять]

ПРИГОТОВАНИЙ і **ПРИГОТОВ-
ЛЕНИЙ**

ПРИГОТУВАННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -а́нь

ПРИГОЩАННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -а́нь

ПРИДАТНІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПРИДБАННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -а́нь

ПРИДВОРНИЙ, -а, -е

ПРИДИВИТИСЯ, -дивлю́сь [*не*
-дівлюсь], -дівлю́шся [*прид́иви-
с'а*], -дівлю́ться [*прид́иви-
с'а*], -дівлю́мося [*не* -дівлю́м-
ся]

ПРИДІЛИТИ, -ділю́ [*не* -ділю́],
ділиш, нак. -ділі́, -ділі́мо

ПРИДНІПРОВСЬКИЙ і **ПРИДНІ-
ПРЯНСЬКИЙ**

ПРИДНІПРОВ'Я, -я, *ор.* -ям

ПРИДНІСТРОВСЬКИЙ і **ПРИДНІ-
СТРЯНСЬКИЙ**

ПРИДНІСТРОВ'Я, -я, *ор.* -ям

ПРИДОРОЖНИЙ, -я, -є [*не* при-
дорóжний]

ПРИДУШЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -ень

ПРИЄДНАННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -а́нь

ПРИЄМНІСТЬ, -ності́, *ор.* -ністю

ПРИЖИВЛЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -е́нь

ПРИЖИТТЄВИЙ і **ПРИЖИТТЬО-
ВИЙ**

ПРИЗВОДИТИ, **ПРИЗВЕСТИ** —
ПРИВОДИТИ, **ПРИВЕСТИ**. Роз-
різняються значенням.

Призводити, **привести**. 1. Дово-
дити кого-небудь до якогось стану,
переважно негативного. *Призводи-
ти до бійки.* 2. Спричинити наслі-
док, переважно негативний. *При-
звести до втрат, занепаду.*

Приводити, **привести**. 1. Допома-
гати або примушувати йти за собою.
Приводити до хати. 2. Спонука-
ти, примушувати прийти куди-небудь.
Жадоба знань привела до школи.

3. Доводити до якогось стану. *При-
водити в належний вигляд.*

ПРИЗЕМЛЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -е́нь

ПРИЗЕМЛІТИСЯ, -землю́ся [*не*
-зёмлю́ся], -землю́шся [*призе́м-
лі-с'а*], -землю́ться [*призе́м-
лі-с'а*], -землю́мося, -землю́теся [*не* -зёмли-
мося, -зёмлитесь], -землю́ться [*призе́-
млі-с'а*]

ПРИЗНАННЯ, -я, *ор.* -нням, *род.*
мн. -а́нь

ПРИЗНАТИСЯ, -а́юся, -а́єшся
[*призна́ю-с'а*], -зна́ється [*призе́-
на́ю-с'а*], -зна́ємося [*не* -зна́ємся],
-зна́єтеся, -зна́ються [*призна́ю-с'а*],
нак. -зна́йся, -зна́ймося, -зна́йтеся,
док. і **ПРИЗНАВАТИСЯ**, -зна́юся,
-зна́єшся [*призна́ю-с'а*], -зна́ється
[*призна́ю-с'а*], -зна́ємося, -зна́-
єтеся, -зна́ються [*призна́ю-с'а*],
нак. -зна́вайся, -зна́ваймося, -зна́-
вайтеся, *недок.*

ПРИЗНАЧЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -е́нь

ПРИЗНАЧИТИ і **ПРИЗНАЧИТИ**,
-чу́ і -чу́, -чи́ш, -чи́ть, -чи́мо, -чи́те,
-ча́ть, *нак.* -зна́ч і -зна́чй

ПРИЗОВ, -у, *род. мн.* -зові́в [*не*
призо́в]

зійський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАНИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тиша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний».

Неправильні методи.

Неправильна форма.

Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь.

Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПРИНАЙМНІ, присл.
ПРИНЕСТИ [не принести], -несу́ [не -не́су], -несеш, -несе́ [не -не́се], -несемо́, -несете́, -несу́ть [не -не-се́мо, -несе́те, -несу́ть]

ПРИНИЖЕННЯ, -я, ор. -нням, род. мн. -ень
ПРИНИЗИТИ, -ніжу, -нізиш, нак. -нізь, -нізьмо

ПРИНЦИП, -у, мн. -пи, -пів
ПРИНЦИПОВІСТЬ, -ості, ор. -істю і рідше **ПРИНЦИПІАЛЬНІСТЬ**, -ості, ор. -істю. Те саме, що принципівість.

ПРИПАДОК, -дку, ор. -дком, мн. -дки, -дків

ПРИПАЛІТИ, -палю́ [не -па́лю], -пáliш

ПРИПАСТИ — **ПРИПАСТІ**. Розрізняються значенням.

Припасти. 1. -паду́ [не -па́ду], -падеш, -паде́, -падемо́, -падете́, -паду́ть [не -па́деш, -па́де, -паде́мо, -паде́те, -паду́ть]. Притулитися, вкритися чимось. *Припасти поро-хом. Припасти до землі.* 2. -пасу́, -пасеш, -пасе́, -пасемо́, -пасете́, -пасу́ть, мин. -па́с, -па́сла, -па́сли [не -па́сла, -па́сли], нак. -пасі́, -пасімо. *Припасімо корову.*

Припасіти, -пасу́, -пасеш, -семо́, -се-те́ [не -се́мо, -се́те], -су́ть, мин. -па́с, -па́сла, -па́сли. Зробити за-пас. *Припасли хліба.*

ПРИПЕКТІ, -печу́ [не -пе́чу], -печеш, -печемо́, -печете́ [не -пече́мо, -пече́те], -печу́ть, мин. -пї́к, -пекла́, -пеклі́, нак. -печі́, -печімо

ПРИПИНЕННЯ, -я, ор. -нням
ПРИПИНІТИ, -пиню́ [не -пї́ню], -пї́ниш

ПРИПИС — **ПРОПИС**. Розрізняються значенням.

Прийпис, -у. 1. Настанова, норма, вимога. *Прийписи медицини.* 2. Дописане до якогось тексту.

Пробіс, -у. Навчальний посібник із зразками каліграфічного пись-ма. Збігаються у знач. «правила, рекомендації, закони». *Прописи природи. Приписи тактики.*

ПРИПІСКА — **ПРОПІСКА**. Збігаються у знач. «офіційна реєстрація за місцем проживання; оформ-

лення документів на проживання». *Дістати прописку. Здати паспорт на приписку.*

Тільки **припіска**, -и, дав. -сці [при^епїс'ц'і], род. мн. -сок. 1. Дописане до тексту. *Приписка під листом.* 2. Перебільшення яких-небудь даних в офіційному документі. *Боротьба з приписками.* Тільки **пропіска**, -и, дав. -сці, род. мн. -сок. Перша стадія роботи художника (з живопису).

ПРИПЛІД, -плóду, род. мн. -плóдів [не приплі́ду]

ПРИПЛЮСНУТИЙ — **ПРИПЛЮЩЕНИЙ**. Збігаються в знач. «що має форму чогось стиснутого з боків або здавленого зверху». *Приплюснуте (приплющене) до землі село.*

Тільки **приплющений**. Прикритий повіками. *Приплющені очі.*

ПРИПУСТИТИ, -пушу́ [не -пу́шу], -пу́стиш, нак. -пусті́, -пусті́мо

ПРИПУЩЕННЯ, -я, ор. -нням, род. мн. -ень

ПРИП'ЯТЬ, -і, ор. -ття

ПРИРЕКТІ, -речу́ [не -ре́чу], -речеш, -рече́ [не -ре́че], -речемо́, -речете́ [не -рече́мо, -рече́те], -речу́ть, мн. -рі́к, -рекла́, нак. -речі́, -речі́мо, -речі́ть

ПРИРЄЧЕНІСТЬ, -ності, ор. -ністю

ПРИРІСТ, -росту, род. мн. -ростів [не прирі́сту]

ПРИРОДНИЙ [не природні́й], -а, -е **ПРИРОДОЗНАВЕЦЬ**, -вця, ор. -вцем, род. мн. -вці́в

ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, -я, ор. -нням

ПРИРОСТАННЯ — **ПРИРОЩЕННЯ**. Розрізняються значенням.

Приростання. Приєднання до чого-небудь у процесі росту; зростання з чимось. *Приростання селянина до землі.*

Прирощення. 1. Створення умов, можливостей для приростання чо-го-небудь. *Прирощення пересадже-ної шкіри.* 2. Кількісне зростання, збільшення, примноження. *Прирощення капітальної вартості.*

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хи-

бний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПРИХИЛЬНІСТЬ, -ності, *ор.* -ністю

ПРИХОДИТИ, -ходжу [*прихо́джу*], -ходиш [*не -ходи́ш*], -ходимо [*не -ходи́мо*], *мин.* -ходив, -ходила [*не -ході́в, -ході́ла*]

ПРИ ЦЬОМУ, ПРИ ЦІМ

ПРИЧЕПИТИ, -чеплю [*не -чеплю́*], -чепиш, *нак.* -чепі, -чепімо

ПРИЧЕТНІСТЬ, -ності, *ор.* -ністю

ПРИЧІНА — ПРИЧИННА. Розрізняються значенням.

ПРИЧІНА. 1. Явище, яке обумовлює або породжує інше явище. *Сміх без причини*. 2. Підстава, привід до яких-небудь дій, вчинків. *Поважна причина*.

ПРИЧІННА, *розм.* *Божевільна людина*.

ПРИЧИНИТИ, -чиню [*не -чіню́*], -чиниш, *нак.* -чині, -чинімо

ПРИЧІННИЙ

ПРИЧІННО-НАСЛІДКОВИЙ

ПРИЧОМУ, ПРИЧІМ, *спол.* — **ПРИ**

ЧОМУ, ПРИ ЧІМ, *займ.* з *прийм.*

ПРИЩЕПИТИ, -щеплю [*не -щеплю́*], -щепиш [*не -щепі́ш*], -щепимо, -щепите [*не -щепі́мо, -щепі́те*], *нак.* -щепі, -щепімо

ПРИЩЕПЛЕННЯ, -я, *ор.* -нням, *род. мн.* -ень

ПРИЯЗНІСТЬ — ПРИЯЗНЬ. Розрізняються значенням.

ПРИЯЗНІСТЬ, -ності, *ор.* -ністю. Виявлення приязні. *Почуття приязності*.

ПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню. 1. Дружня прихильність до кого-небудь, симпатія. *Велика приязнь*. 2. Привітне ставлення до кого-небудь.

ПРІЗВИСЬКО — ПРІЗВИЩЕ. Збігаються у знач. «найменування людини, яке вказує на яку-небудь рису характеру, зовнішності, діяльності, звичок».

Тільки **прізвище**. Найменування особи, набуте при народженні або вступі в шлюб, що передається нащадкам на спорідненість. Особливості відмінювання. 1. Чоловічі прізвища (слов'янські та іншомовні), що мають іменникові закінчення, відмінюються за зразком відповідних українських іменників;

Маркевич, Маркевича, Маркевичу, Маркевичем, на Маркевичу; Фолкнер, Фолкнера, Фолкнеру (-ові), Фолкнером, на Фолкнері; Гойя, Гойї, Гойю, Гойєю, на Гойї. 2. Чоловічі слов'янські прізвища на -ов, -ев (-ев), -ів (-ів), -ин, -ін (-ін) відмінюються, як прізвища з закінченням на приголосний, але в орудному відмінку мають прикметникове закінчення -им: *Пушкіним, Куйбишевим, Ковалевим, Спициним, Георгієвим*. У називному множини вони закінчуються на -и, в інших відмінках приймають закінчення прикметників твердої групи. 3. Іншомовні прізвища, які закінчуються на -е (-е), -і (-і), -о (-йо), -у (-ю) та наголошений -а, не відмінюються: *Руж'є, Віні, Гкго, Амаду, Золя* та ін. 4. Жіночі прізвища на приголосний та -о не відмінюються: з *Галиною Скалій, при Марині Гудименко*. Це саме стосується й іншомовних прізвищ: *у Рози Люксембург*.

ПРІРВА, -и, *ор.* -ою, *род. мн.* *прірв*

ПРІСНОВОДНИЙ, -а, -е

ПРОБАЧЕННЯ, -я, *ор.* -нням, *род. мн.* -чень

ПРОБИТИ, -б'ю, -б'єш, -б'ємо, -б'єте [*не -б'є́мо, -б'є́те*], *нак.* -бий, -биймо

ПРОБІРКА, *дав.* -рці, *род. мн.* -рок

ПРОБКА, *дав.* -бці, *род. мн.* -бок

ПРОБЛЕМА — ПРОБЛЕМАТИКА.

Розрізняються значенням.

Пробле́ма. Складне теоретичне або практичне питання, що потребує вирішення. *Проблема номер один*.

Проблема́тика. Сукупність проблем.

Проблематика дискусій.

ПРОБІІНА, -и, *род. мн.* -бої́н

ПРОБУВАННЯ (від *пробувати*)

і **ПРОБУВАННЯ** (від *пробува́ти*), *род. мн.* -а́нь

ПРОБУДЖЕННЯ, -я, *ор.* -нням, *род. мн.* -джень [*пробу́джен'н'*]

ПРОБУДИТИ, -буджу [*не -бу́джу*], -будиш

ПРОВАДИТИ — ПРОВОДИТИ.

Збігаються у знач.: 1. Іти, їхати разом до якогось місця, перед про-

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -сїш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна тїша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРІЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* Руки в несили

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* Стояти несила,

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Несітний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

ПРОДЗИЖЧАТИ [*проџи^ежча́ти*],
-дзижчіть [*проџи^ежчіт'*], -дзиж-
чать [*проџи^ежча́т'*]

ПРОДОВЖЕНИЙ див. **ПОДОВЖЕ-
НИЙ**

ПРОДОВЖЕННЯ, -я, ор. -нням,
род. мн. -жень

ПРОДОВОЛЬЧИЙ, -а, -е

ПРОДУКТИВНИЙ, -а, -е. *Продук-
тивна праця.*

ПРОДУКТИВНІСТЬ, -ності, ор.
-ністю

ПРОДУКЦІЯ, -ії, ор. -ією, род. мн.
-ій

ПРОЕКТ, -у [*не прое́кт*]

**ПРОЕКТНИЙ — ПРОЕКТОВА-
НИЙ — ПРОЕКЦІЙНИЙ — ПРО-
ЕКТИВНИЙ**. Розрізняються значенням.

Прое́ктний. Який стосується про-
екту, проектування. *Проектне зав-
дання. Проектний інститут.*

Проектований, дієприкм. до проєк-
тува́ти. *Проектовані видання. Про-
єктівана забудова.*

Проекційний. Який стосується
проекції. *Проекційний апарат.*

Проективний. У знач. «зображення
просторової фігури на площині».
Проективна геометрія.

ПРОЕКТУВАТИ [*не проєктува́ти*],
-кту́ю, -кту́еш, -кту́є, -кту́ємо,
кту́єте, -кту́ють

ПРОЕ́КЦІЯ, -ії, ор. -ією, род. мн.
-кцій

ПРОЖИВА́ННЯ, -я, ор. -нням,
род. мн. -ва́нь

ПРОЗА́ЙЧНИЙ — ПРОЗОВИЙ.
Збігаються у знач. «який властивий
прозі як роду літератури», але роз-
різняються стилістично: **прозо́вий** —
нейтр., **проза́їчний** — *заст.* *Про-
заїчна (прозова) оповідь.*

Тільки **прозаї́чний** вжив. у знач.
«позбавлений піднесеності, поетич-
ності, буденний». *Прозаїчне жит-
тя. Прозаїчний вигляд.*

**ПРОЗО́РИЙ — ПРОЗО́РИСТИЙ —
ПРОЗО́РЛИВИЙ і ПРОЗІ́РЛИВИЙ**
Прозо́рий, прозо́ристий. Який віль-
но пропускає крізь себе світло.
Прозорі (прозористі) хмаринки.
Прозорлі́вий і прозі́рливий,

Який має здатність передбачати.
Прозорливе око. Прозі́рлива людина.

ПРОЗО́РИСТЬ, -ості, ор. -істю
**ПРОЗО́РЛИВІСТЬ і ПРОЗІ́РЛИ-
ВІСТЬ** -ості, ор. -істю

ПРОЗО́РІННЯ, -я, ор. -нням, род.
мн. -рінь

ПРО́ИЖДЖАТИ [*проі́жж^ача́ти*],
-жджа́ю, -жджа́єш, -жджа́є, -жджа́-
ємо, -жджа́єте, -жджа́ють

ПРО́ИЖДЖИЙ, -а, -е [*проі́жж-
джи́й*]

ПРО́ИЗДИТИ, -їжджу́ [*проі́жж^ису́*],
-їзди́ш

ПРО́ИЗДОМ, присл.

ПРО́ИЗНИЙ [*не проі́здний*]

ПРО́ИНЯТИ, -їму́ [*не про́йму*],
-їмеш, -їмемо, -їмете [*не -їмемо́,
-їмете́*], -їмуть, мин. -їня́в, -їня́ла
[*не -їня́ла*], нак. -їми́, -їмі́мо

ПРО́ЙТИ, -йду́ [*не про́йду*], -йдеш,
-їдемо, -їдете, -їдуть [*не -їде́мо,
-їде́те, -їду́ть*], мин. -йшо́в, -йшла́,
нак. -йди́, -йді́мо

ПРОКА́ТНО-ШТАМПУВА́ЛЬНИЙ

ПРО́КІП, -копа, кл. ф. -копе і **ПРО-
КІ́П**, -ко́па, кл. ф. -ко́пе; **ПРО́КО-**

ПОВИ́Ч, -а, ор. -ем, кл. ф. -у;
ПРО́КОПІВНА, -и [*не Про́копівної*],

дав. -і [*не Про́копівни́й*], кл. ф. -о
ПРО́КІС, -ко́су, род. мн. -ко́сів [*не
прокі́су*]

ПРОКЛА́МЦІЯ, -ії, ор. -ією, род.
мн. -ій

ПРОКлі́н, -кльо́ну, мн. -ів [*не
проклі́ну*]

ПРОКля́сти [*не прокля́сти*], -кля-
ну́, -клянэ́ш, -клянемо́, -клянете́,
-кляну́ть [*не -клянемо́, -клянете́*],
мин. -я́в, -я́ла, -я́лі [*не -я́ла, -я́лі*]

ПРОКля́ття, -я, ор. -ття́м, род.
мн. -ля́ть

ПРОКО́ЛОТИ, -колю́ [*не -ко́лю*],
-ко́леш, нак. -о́лі, -о́лімо

ПРОЛЕ́ЖАТИ, -ле́жу, -ле́жиш,
нак. -е́ж, -ле́жте

ПРОЛЕ́ЖЕ́НЬ, -жня, ор. -жнем,
род. мн. -жні́в

ПРОЛЕТА́Р, -я́, ор. -е́м, кл. ф.
-а́рю, мн. -і́, -і́в, дав. -я́м

ПРОЛЕТА́РСЬКИЙ, -а, -е. *Проле-
тарська революція, Пролетарський
рух,*

ПЕРЕСИП — ПЕРЕСІПКА — ПЕРЕСИПАННЯ. Розрізняються значенням.

Пересип, -у, *род. мн.* -пів. Природний вал із піску чи гальки. *Вузкий пересип.*

Пересіпка і **пересіпання** збігаються у знач. (від пересипати «сиплючи, перемішувати що-небудь з місця на місце, з чогось у щось»). Розрізняються відтінками значень і стилістичним уживанням).

Пересіпка, -и, *дав.* -сіпці, *род. мн.* -сіпок, — властиве розмовному стилю. *Пересіпка печі, лежанки.*

Пересіпання, *род. мн.* -ань, — слово, властиве книжним текстам. *Пересіпання зерна.*

ПЕРЕСЛАТИ — ПЕРЕСЛАТИ.

Розрізняються формою і значенням. **Пересла́ти**, -стелю́ [*не* стелю́], -стелеш, -стелю́ть [*не* -стеля́ть].

Застеляти повторно або по-іншому (про постіль, соломі, підстилку та ін.).

Пересла́ти, -шлю́, -шлеш, -шлеш, -шлемо́, -шлете́, -шлю́ть [*не* -решлю́, -решлеш, -решле, -решлемо́, -решлете́, -решлю́ть]. 1. Передавати, посилати, кому-небудь через когось із кимось. *Переслати вісточку.* 2. Відслати прислане для передачі іншій особі. *Переслати листа.*

ПЕРЕТВОРЕННЯ, *род. мн.* -рень

ПЕРЕТИН — ПЕРЕТИНАННЯ. Збігаються у знач. дії і стану (від перетинати, перетинатися). *Перетин (перетинання) дороги.*

Тільки **перетин**, -у, ч. Термін із знач. «пропорція, в якій одна частина відноситься до другої, як усе ціле до першої частини; гармонійний поділ». *Золотий перетин.*

ПЕРЕТО́ПКА — ПЕРЕТО́ПЛЕННЯ. Переплавлення твердого тіла на рідину. *Перетопка (перетоплення) брухту на залізо.* Розрізняються стилістично.

Перето́пка, *дав.* -то́пці, *род. мн.* -то́пок. Уживається в розмовному стилі.

Перето́плення, *род. мн.* -лень. Переважає в книжних текстах.

ПЕРЕТЯ́ТИ, -тну́ [*не* перетну́],

-тнеш, -тне́, -тнемо́, -тнете́ [*не* -тне́мо, -тне́те]

ПЕРЕХІ́Д -ходу́, *род. мн.* -ходів [*не* перехі́д, перехо́ду]

ПЕРЕХО́ДИТИ — ПЕРЕХО́ДИТИ. Розрізняються значенням.

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жу], -ходи́ш. Переправлятися через що-небудь на другий бік або проходити якийсь простір. *Переходити через дорогу.*

Пере́ходити, -ходжу́ [*не* -хо́жду], -ходи́ш. Обходити все або багато чого-небудь. *Переходити всі навколишні поля.*

ПЕРЕХРЭ́СНИЙ [*не* перехрє́стний]

ПЕРЕХРЭ́СТЯ, *род. мн.* -хрє́сть

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

Переяслава-Хмельницького, *ор.*

Переяславом-Хмельницьким, *ім.*

ПЕРЕЯ́СЛАВ-ХМЕ́ЛЬНИ́ЦЬКИЙ,

перейаслав-хмельницького, *ор.* пере-

яслав-хмельницьким, *прикм.*

ПЕРИФЕ́РІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.*

-рій

ПЕРСОНА́Ж, -а, *ор.* -ем, *мн.* -жі,

-жів

ПЕ́РСТЕНЬ, -рсня, *ор.* -рснем,

род. мн. -рснів

ПЕРТУРБА́ЦІЯ, -ії [*не* перетурба́-

ція]

ПЕРУ́, *невідм.*

ПЕРУКА́Р, -я́, *ор.* -ём, *кл. ф.* пе-

рука́рю, *мн.* перука́рі, *род. мн.*

-рів, *ор. мн.* -ря́ми

ПЕ́РШЕ ТРАВ́НЯ (1 Трав́ня). З

великої літери пишеться перше сло-

во.

ПЕ́РШИЙ-ЛІ́ПШИЙ

ПЕ́РШІСТЬ, -ості́, *ор.* -істю

ПЕРШО... Перша частина складних

слів. З наступною частиною завж-

ди пишеться разом: *першоджерело́,*

першоосно́ва, першопрохо́дець, пер-

шорозря́дний, першотра́вень, пер-

шочерго́вий.

ПЕ́СТИТИ, пещу́ і пещу́, пести́ш,

нак. песть, пестьмо́, пестьте́ і

пести́, песті́мо, песті́ть

ПЕ́СТОШІ́, *род. мн.* -ощі́в

ПЕ́ТЕРБУ́РГ, -а, *місц. у* -рзі

ПЕ́ТЕРБУ́РЗЬКИЙ [*не* петер-

бурзький]

ПЕТИ́ЦІЯ, -ії, *ор.* -ією, *род. мн.* -ій

ПРОРІСТЬ, -ості, *ор.* -істю
ПРОРОСТИТИ, -рош́у [*не* -ро́шу],
 -їостіш, *нак.* -рості́, -рості́мо,
 -рості́ть

ПРОРОЧИТИ і **ПРОРОКУВАТИ**.
 Збігаються у знач. «передбачати
 що-небудь, прорікати». *Пророку-*
вати (пророчити) світле майбутнє.
 Тільки **пророчити**, -чу, -чиш, *нак.*
 -рб́ч, -рб́чмо, -рб́чте, *ірон.* Безпід-
 ставно передбачати що-небудь.
Пророчити загибель.

Тільки **пророкува́ти**, -кю́ю, -кю́єш,
нак. -кю́й, -кю́ймо, -кю́йте. За релі-
 гійними уявленнями, проповіду-
 вати вслю божу. *Церква пророкує*
кінець світу.

ПРОСВІТИТИ, -свічу́ [*не* -сві́чу]
 -сві́тиш, -сві́тять [*не* просві́тять]
ПРОСВІТЛЕННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -тлень

ПРОСВІТОК і **ПРОСВІТОК**, -тку.
Без просвітку.

ПРОСИНЬ, -сині, *ор.* -синню
ПРОСИТИ *див.* **ПРОХАТИ**
ПРОСЛАВИТИ, -сла́влю, -сла́виш,
нак. -сла́в, -сла́вмо

ПРОСТИНЯ, -і, *ор.* -єю, *мн.* про́-
 стині́, про́стийн, *дав.* про́стиням
 і **ПРОСТИНЯ**, -і, *ор.* -єю

ПРОСТИРАДЛО, -а, *ор.* -длом,
мн. -дла, -радл

ПРОСТІЙ, -то́ю, *ор.* -то́єм, *мн.*
 -то́ї, -то́їв

ПРОСТІР, -ору і -бру, *мн.* -ори і
 -б́ри, -орів і -б́рів

ПРОСТОЛЮДЕЦЬ, -дця, *ор.* -дцем
 і **ПРОСТОЛЮДЕЦЬ**

ПРОСТОЛЮДИН, -а і **ПРОСТО-**
ЛЮДИН

ПРОСТОРИНЬ, -роні, *ор.* -рінню
ПРОСТОРО і **ПРОСТОРО**, *присл.*

ПРОСТО-ТАКИ, *присл.*
ПРОСТРЕЛИТИ, -лю, -лиш, *нак.*
 -е́ль

ПРОСТРІЛ, -у і **ПРОСТРІЛ**
ПРОСТРОЧИТИ — **ПРОСТРОЧІ-**
ТИ. Розрізняються значенням.

Простро́чити, -б́чу, -б́чиш; *нак.* -б́ч.
 Пропустити визначений час. *Про-*
стро́чити передплату книг.

Простро́чити, -очу́, -б́чиш, *нак.*
 -б́ч. 1. Прошити. *Простро́чити сук-*
ню, 2. Простріляти з автоматичної

зброї. Простро́чити з кулемета.
ПРОСТРУГАТИ, -ужу́ [*не* -ў́жу],
 -ў́жеш і -уга́ю, -уга́єш, *нак.* -ужі́ і
 -уга́й

ПРОСТУДИТИСЯ, -уджу́ся [*про-*
студжу́с'а], [*не* -ў́джуся], -ў́дишся,
нак. -уді́сь

ПРОСТЯГАТИ, **ПРОСТЯГНУТИ**
 і **ПРОСТЯГТИ** — **ПРОТЯГАТИ**,
ПРОТЯГНУТИ і **ПРОТЯГТИ**. Збі-
 гаються у знач. «випрямляючи,
 витягати в якому-небудь напрям-
 ку (руку, ногу і т. ін.)». *Я руку*
протягну́в і жадав, що гість Мені
цим добрим жестом одповість
(Павличко). Раїса протягувала ру-
ку до книжки й несміливо питала:
— Може, почитаємо? (Ксцюбин-
ський).

Тільки **протяга́ти**, **протягну́ти**
вжив. у знач. «розпростирати, роз-
 пускати, розтягувати в різні бо-
 ки». *Чорні смереки добродушно*
протягали над ними свої мохністі
лаби, наче благословляли (Ксцю-
бинський).

Тільки **протяга́ти**, **протягну́ти**, **про-**
тягті́ **вжив.** у знач. «просувати
 крізь що-небудь, попід чимсь. *Про-*
тягнути нитку через вушко голки.
Протягнути дріт.

ПРОСТЯГНУТИЙ і **ПРОСТЯГНЕ-**
НИЙ

ПРОСУВАННЯ, -я, *ор.* -нням,
род. мн. -ва́нь

ПРОСЬБА — **ПРОХАННЯ**. Збіга-
 ються в знач. «ввічливе звертання
 до кого-небудь з метою домогтися
 чогось». *Я звернувся до Стаханова*
з проханням розповісти про себе,
свою життєву долю. Він виконав
прохання (З журналу). Урядовий
комітет по преміях ім. Т. Г. Шев-
ченка звертається до громадськості
з проською взяти активну участь
у висуванні творів на здобуття пре-
мій (З журналу).

Із знач. «письмове клопотання; зая-
 ва, складена за офіційно встановле-
 ною формою» в сучасній мові пе-
 реважає **проха́ння**.

ПРОТЕ — **ПРО ТЕ**

Проте́, *спол.* **Проте**, загалом *кажу-*
чи, не може бути такого, щоб сприв-

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорущений. Який незачеплений.

Непорущені лісосмуги.

Непорущений. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непоруща. Нічна т'ша була непоруща. Його авторитет був непорущий.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЕН-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРІЯЖДЛИВИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРВОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРВОВО-СУДИННИЙ

НЕРВОВОХВОРНИЙ

НЕРЖАВЛЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСИЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Неситий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнавання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежу́, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [*не* непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. *Керування:*

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. *Нерухомий, стійкий.*

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [*не* неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. *У жи-*

в а є т ь с я в знач. «який не підпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хи-

бний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [*не* -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [*не* непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'язали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна вирішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИ¹ — **НЕСИТНИЙ**

НЕСІТИЙ. *Який хоче їсти; жадібний,*

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

НЕСИТНИЙ. *Який не робить ситим.*

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. Керування:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий.

Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснимий. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснимі) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У жи-

в а є т с я в знач. «який не відповідає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хибний». *Неправильні методи.*

Неправильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. *Не-*

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇДЖИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзdnий]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення. Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Несітий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

зойський, неоліт, неонацізм, неореалізм, неофашизм.

НЕОФІЦІЙНИЙ

НЕОСВІЧЕНИЙ. Неграмотний.

Неосвічена людина.

НЕОСУДНИЙ

НЕОЦІНЕНИЙ і *рідко* **НЕОЦІННИЙ**

НЕОЩАДЛИВИЙ і **НЕОЩАДНИЙ**

НЕ ПІД СИЛУ

НЕПІЗНАВАНИЙ — **НЕПІЗНА-**

ВАННИЙ — **НЕПІЗНАНИЙ** —

НЕПІЗНАНИЙ

Непізнаваний і непізнаваний. Недоступний для пізнання. Непізнання природа спадковості.

Непізнаний. Якого ще не пізнали, не вивчили. Непізнані сили природи.

Непізнаний. Недоступний для пізнання. Нема речей непізнаних.

НЕПЛАТІЖ, -тежy, *ор.* -тежём

НЕПОГІДНИЙ і **НЕПОГОДНИЙ**

НЕПОГРІШИМИЙ і **НЕПОГРІШ-**

НИЙ

НЕПОДАЛІК, *присл.*

НЕПОДОЛАННИЙ — **НЕПОДОЛАН-**

НИЙ

Неподоланий. Якого не подолали, непереможений. Неподолані труднощі.

Неподоланий. Якого не можна подолати, непереможний. Неподолання наша сила.

НЕПОКОЇТИ [не непокоїти], -ою, -с'ш

НЕПОКОРА. К е р у в а н н я:

кому — чому, перед ким — чим, проти кого-чого. Непокора батькові.

Непокора перед старшими. Непокора проти знобителів.

НЕ ПО ПРАВУ

НЕПОРУШЕНИЙ — **НЕПОРУШ-**

НИЙ

Непорушений. Який незачеплений.

Непорушені лісосмуги.

Непорушний. Нерухомий, стійкий. Сиділа весь день непорушна. Нічна тиша була непорушна. Його авторитет був непорушний.

НЕПОЯСНЕНИЙ — **НЕПОЯСНЄ-**

НИЙ, **НЕПОЯСНИМИЙ**

Непояснений. Якого не пояснили.

Непояснена тема,

Непояснений і непояснений. Якого не можна пояснити. Непояснений (непояснений) явища.

НЕПРАВИЙ [не неправий]

НЕПРАВИЛЬНИЙ, -а, -е. У ж и -

в а є т ь с я в знач. «який не відпо-

відає певним нормам; який не від-

повідає істині; помилковий, хиб-

ний». Неправильні методи. Не-

правильна форма. Неправильне уя-

влення. Неправильна відповідь. Не-

нормативним є вжив. у знач. «помил-

ковий» слова невірний. Пор.: Це

невірне рішення. Невірна відповідь.

Треба: Неправильне рішення. Не-

правильна відповідь.

НЕПРИПУСТИМИЙ і **НЕПРИПУ-**

ЩЕНИЙ

НЕПРИРОДНИЙ, -а, -е [не -я, -е]

НЕПРИЯЗНЬ, -і, *ор.* -зню

НЕПРОЇЗДНИЙ

НЕПРОЇЗНИЙ [не непроїзний]

НЕ РАЗ — **НІ РАЗУ.** *Не раз про*

це говорили. Ні разу про це не гово-

рили.

НЕРОВО ЗБУДЖЕНИЙ

НЕРОВО-СУДИННИЙ

НЕРОВОХВОРИЙ

НЕРЖАВІЮЧИЙ

НЕРІВНОБЕДРЕНИЙ

НЕРІВНОМІРНО-ВИПУКЛИЙ

НЕРОЗВ'ЯЗАНИЙ — **НЕРОЗВ'ЯЗ-**

НИЙ

Нерозв'язаний. Якого не розв'я-

зали; який не дістав вирішення.

Нерозв'язаний вузол. Нерозв'язані

проблеми.

Нерозв'язний. Якого не можна ви-

рішити. Нерозв'язні суперечності.

НЕРОЗЧИННИЙ

НЕСІЛА¹, -и, *ім.* *Руки в несилі*

опустилися.

НЕСИЛА², *незм.* *Стояти несила,*

НЕСИТИЙ — **НЕСИТНИЙ**

Неситий. Який хоче їсти; жадібний,

пенажерливий. Ворог неситий. Не-

сита жадоба.

Неситний. Який не робить ситим.

Неситна їжа.

НЕСКАЗАНИЙ — **НЕСКАЗАН-**

НИЙ

Несказаний. Не виражений слова-

ми, невисловлений. Несказані сло-

ва.

Р

Р [ер], невідм. Як назва літери вжив. у с. р. *Велике р.* Як назва звука вжив. у ч. р. *Твердий р.*

РАБИН [не рабін]

РАГУ, невідм., с. *Смачне рагу.*

РАДА, -и, мн. ра́ди, рад. У назвах міжнародних організацій і органів державної влади пишеться з великої літери. *Рада Безпеки ООН, Рада Економічної Взаємодопомоги, Рада Міністрів СРСР (УРСР), Рада Народних Комісарів (УРСР), Рада Національностей Верховної Ради СРСР, Рада Союзу Верховної Ради СРСР, Рада старійшин Верховної Ради СРСР, селища Рада народних депутатів.*

РАДАР, -а [не ра́дар]

РАДІРУВАТИ

РАДІАЛЬНО... 1. Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *радіально-волокнистий, радіально-осьовий, радіально-поршневий, радіально-свердильний і радіально-свердлувальний, радіально-сферичний*. 2. присл., спец. У напрямі радіусів, за радіусами. З дієприкметниками пишеться окремо: *радіально спрямований, радіально розташований.*

РАДІАЦІЙНО-АКТИВНИЙ

РАДІАЦІЙНО-СТІЙКИЙ

РАДІАЦІЙНОЗАХИСНИЙ

РАДІНФОРМБЮРО, невідм., с., іст. Пишеться з великої букви.

РАДІО... Перша частина складних слів, які завжди пишуться разом: *радіоантена, радіоастрономія, радіоаузол, радіогазета, радіограма, радіодефектоскопія, радіозахисний, радіоломінесцентний, радіометр, радіопеленг, радіорозвідка і радіорозвідка, радіоскопія, радіотелеграфія, радіотелеметрія, радіотелескопія, радіотелефонія, радіотерапія, радіофонія, радіощогла.*

РАДОМИШЛЬ, -я, ор. -ем

РАДОМИШЛЬСЬКИЙ, прикм. до

Радомишль.

РАДЯНСЬКИЙ, -а, -е. У власних назвах пишеться з великої літери: *Радянська Армія, Радянська Батьківщина, Радянська Вітчизна, Радянська влада, Радянська держава, Радянська країна, Радянська Республіка, Радянський комітет захисту миру, Радянський комітет славістів, Радянський Союз, Радянський уряд, Радянський фонд миру, Радянські Збройні Сили.* **РАЗ**, -у, мн. -і, рсд. разів і раз, але два рази

РАЗ ЗА РАЗОМ

РАЗ НАЗАВЖДИ і РАЗ НАЗАВЖДИ

РАЗОМ [не разом], присл.

РАЗ ПО РАЗ

РАЗ У РАЗ

РАЙ, -ю, ор. -єм, місц. у раї і у рай

РАЙ-ДЕРЕВО, -а

РАЙВНО, невідм., ч. *Ленінський райвно.* Райвно скликав нараду вчителів.

РАЙДУГА і рідше РАДУГА

РАЙДУЖНИЙ і рідше РАДУЖНИЙ

РАЙОН — РЕГІОН. Розрізняються значенням.

Район, -у. 1. Невелика адміністративно-територіальна одиниця у складі області, краю, республіки або великого міста. 2. Частина території, яка становить єдине ціле як економічна, промислова, географічна і т. ін. одиниця. *Промислові райони країни.* 3. Місце, в межах якого відбувається або поширюється щось; осередок чогось. *Район епідемії. Район землетрусу.*

Регіон, -у. Велика територія, що характеризується комплексом притаманних їй ознак (фізико-географічних, економічних тощо). *Сибірський регіон. Африканський регіон.*

РАЙСПОЖИВСПІЛКА, -и, дав.

-лиці

РАК¹, -а. Назва тварини. *Клішні рака.*
РАК², -у. Назва хвороби. *Проблеми раку.*
РАКЕТА-НОСІЙ, ракети-носія
РАКЕТА-ПЕРЕХОПЛЮВАЧ, ракети-перехоплювача
РАКЕТНО-КОСМІЧНИЙ
РАКЕТНО-ЯДЕРНИЙ
РАКЕТОБУДІВНИЙ
РАКЕТОДИНАМІЧНИЙ
РАЛІ, *невідм.*, с. Спортивні змагання на автомобілях (авторалі) або мотоциклах і моторолерах (моторалі).
РАМБУЛЬЄ, *невідм.*, с. Порода овець.
РАНЕТ, -у і **РЕНЕТ**
РАНЕЦЬ, -нця, *ор.* -нцем, *мн.* -нці, -нців
РАНЖІР, -у. За ранжиром. *Згідно з ранжиром. Під один ранжир.*
РАНИТИ [не раніти], -ню, -ниш, *нак.* рань
РАННІМ РАНКОМ
РАННІМ-РАНО, *присл.*
РАННЬОВЕСНЯНИЙ і **РАННЬОВЕСНЯНИЙ**
РАННЬОСЕРЕДНЬОВІЧНИЙ
РАННЬОСТИГЛИЙ
РАНО-ВРАНЦІ, *присл.*
РАНО-ПОРАНЕНЬКУ, *присл.*
РАНО-РАНО, *присл.*
РАНТЬЄ, *невідм.*, ч. Особа в капіталістичному суспільстві, яка живе за рахунок доходів від цінних паперів, на проценти від капіталів, які передає в позичку.
РАНЧО, *невідм.*, с. У країнах Латинської Америки — хутір, садиба. *Велике ранчо.*
РАПОРТ — **РАПОРТ**. Розрізняються значенням.
Рáпорт, -у. 1. Офіційне повідомлення про що-небудь вищій інстанції, керівництву. *Рáпорт командирів роти.* 2. Звіт про виконання взятих соціалістичних зобов'язань, про досягнення у певній сфері діяльності. *Рáпорт трудівників ферми.*
Рапóрт, -у. Повторювана частина малюнка на тканині, шпалерах, килимах і т. ін. *Безперервний рапорт.*

РАСИСТСЬКИЙ — **РАСОВИЙ**. Розрізняються значенням.
Расістський. Який стосується расистів; властивий расизму і расизмам. *Расистська ідеологія.*
Рáсовий. Який стосується раси. *Расова дискримінація.*
РАТАЙ, -я, *кл. ф.* ратаю і **РАТАЙ**, -я, *нар.* -поет., *заст.*
РАТАУ, *невідм.*, с. Скорочення: Радіотелеграфне агентство України. Пишеться великими літерами.
РАХУНОК. 1. *род.* -а. Грошовий документ. *Оформлення рахунка.* 2. *род.* -у. Виражений у числах результат підрахунків, обчислень; результат спортивних зустрічей; облік прибутків і витрат у господарстві, а також запис такого обліку; фінансові операції. *Команда не відкрила рахунку. Відкриття особистого рахунку в ощадній касі.*
РВАТИ, рву, рвеш, рвемо́, рветé [не рвемо́, рвете́]
РВУЧИ [не рв́учи], *дієприсл.*
РЕАКТИВНО-ТУРБІННИЙ
РЕБЕРНИЙ — **РЕБРІСТИЙ** — **РЕБРАСТИЙ** — **РЕБЕРЧАСТИЙ** — **РЕБРОВИЙ** і **РЕБРОВИЙ**.
Реберний. Який стосується ребра. *Реберний горб.*
Реберчастий, **ребрастий** і **ребрістий** збігаються у знач. «у якого випинаються ребра; який має виступи, подібні на ребра», але розрізняються вживанням: **ребрістий** — *нейтр.*, **ребрастий** — *розм.*, **реберчастий** — *ужив. рідко.* *Ребристе тіло. Ребраста корова. Ребриста (реберчаста) поверхня.*
Ребровий і **ребровий** *ужив.* у знач. «який стосується місця, лінії перетину двох площин».
РЕВАНШІСТСЬКИЙ
РЕВЕНЕВИЙ
РÉвінь, -веню, *ор.* -венем
РЕВУЧИ [не реву́чи], *дієприсл.*
РЕВОЛЮЦІЙНО-ВИЗВОЛЬНИЙ
РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ
РЕВОЛЮЦІЙНО-НАРОДНИЦЬКИЙ
РЕВЮ, *невідм.*, с. Естрадне або театральне видовище, *Цікаве реву.*

РЕГБІ, *невідм.*, *с.*

РЕГЕНТ, -а [*не* регéнт]

РЕГІОН *див.* **РАЙОН**

РЕГІСТР. 1. *род.* -у. Ділянка звукового діапазону; орган державного нагляду за якістю морських і річкових суден, що будуються, та за безпекою їх плавання. *Звуки нижнього регістру. Діяльність регістру.*

2. *род.* -а. Розподільник, регулятор у деяких машинах і приладах; пристрій в обчислювальних машинах. *Клавіші регістра.*

РЕГОТАТИ, -гочу́ [*не* регóчу], -гóчеш, -гóче, -гóчемо, -гóчете, -гóчуть, *нак.* -гочі́ і **РЕГОТІТИ**, -гочу́, -готі́ш, -готі́ть, -готі́мо, -готі́тє, -готі́ть, *нак.* -готі́

РЕДАКТОР, -а, *мн.* -і́, -і́в, але два реда́ктори

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ

РЕДИСКА — **РЕДЬКА**. Збігаються у знач. «однорічна овочева рослина з істівним червоним, іноді білим коренеплодом; коренеплід цієї рослини». *Рання редиска (редька).* Тільки **редька** ужив. у знач. «дворічна овочева рослина з істівним чорним або білим коренеплодом; коренеплід цієї рослини».

Чорна редька.

РЕЄСТР, -у. Список, перелік чогонебудь. *Внести до реєстру.*

РЕЖИСЕРУВАТИ — **РЕЖИСІРУВАТИ**. Розрізняються значенням. *Режисерувати*. Бути на посаді режисера, працювати режисером.

Режисірувати. Здійснювати постановку спектаклю, кінофільму, естрадно-концертної програми, циркової вистави і т. ін.

РЕЖИСЕР-ПОСТАНОВНИК, *режисера-постановника*

РЕЗЮМЕ, *невідм.*, *с.* *Коротке резюме.*

РЕЙСМУС, -а, *спец.* Інструмент для прокреслювання ліній, рисунок.

РЕЙСФЕДЕР, -а

РЕЙТУЗИ, *рейту́з* і *рейту́зів*

РЕЙХСТАГ, -у, *місц.* -а́зі

РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ

РЕКЛАМНО-ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ

РЕКОГНОСЦІРІВКА і **РЕКОГНОСЦІРУВАННЯ**

РЕКОГНОСЦІРУВАТИ

РЕКРУТ, -а [*не* рекру́т]

РЕКРУТСЬКИЙ

РЕКРУТЧИНА

РЕКТИФІКАТ, -у

РЕЛЕ, *невідм.*, *с.* *Нове реле.*

РЕМЕСЛО, -а́, *мн.* -ме́сла, -е́сел, але два ремесла́

РЕМІНЬ, -меня, *мн.* -мені́, -мені́в і -мені́, -мені́в. 1. Довга смужка обробленої шкіри; шкіряний пояс. *Виготовлення гуцульського ременя.*

2. Довга смужка шкіри або цупкої тканини, що використовується для передачі руху від одного шківів до іншого.

РЕМІНЬ, -ме́ню. Оброблена шкіра, шевський товар. *Він ви́йняв з кишені шмат ременю, пар на дві підметок* (Головка).

РЕМОНТНО... Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *ремóнтно-експлуатаці́йний, ремóнтно-інструменталь́ний, ремóнтно-механі́чний, ремóнтно-профілакти́чний, ремóнтно-техні́чний, ремóнтно-тра́кторний.*

РЕНЕСАНС, -у. Як назва архітектурного стилю пишеться з малої літери, як назва епохи — з великої. *Стиль ренесанс. Епоха Ренесансу.*

РЕНКЛОД. 1. *род.* -у. Сорт сливи. *Вирощування ренклоду.* 2. *род.* -а Плід цього сорту. *Кістка ренклода.*

РЕНТГЕН. 1. *род.* -а. Одиниця вимірювання; апарат. *Два рентгени.* *Ремонт рентгена.* 2. *род.* -у. Проміння; просвічування цим промінням. *Не пройшов рентгену.*

РЕНТГЕНОСКОПІЯ

РЕПЕТИРУВАТИ — **РЕПЕТУВАТИ**.

Розрізняються значенням. *Репетірувати*. Проводити репетиції, додаткові заняття.

Репетувати. Сильно кричати; голосно говорити.

РЕСПІРАТОРНИЙ [*не* респіра́торний]

РЕСПУБЛІКА. В офіційних назвах держав пишеться з великої літери: *Республіка Венесуела, Республіка Нігер, Республіка Парагвай, Соціалістична Республіка В'єтнам,*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówу, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РОЗРАХУНКОВИЙ**РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНИЙ****РОЗРИВ-ТРАВА**, -й**РОЗРІЗ** і **РОЗРІЗ**, -у**РОЗРУБ** і **РОЗРУБ**, -у**РОЗСАДА**, -и**РОЗСАДИТИ**, -саджу́, -садиш [не -сади́ш]**РОЗСАДНИЙ** — **РОЗСАДНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Розса́дний. Який стосується розсади; який вирощується за допомогою розсади. *Вирощувати помідо-ри розса́дним способом. Розса́дні культури.***Розса́дний**, -а́, -е́. Призначений для розсаджування. *Розса́дний мате-ріал.***РОЗСИЛЬНИЙ** — **РОЗСИЛЬНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Розси́льний, у знач. ім. Той, хто розносить за призначенням листи, пакети, виконує різні доручення; кур'єр. *Прийшов розси́льний.***Розси́льний**, -а́, -е́. 1. Який служить для запису пакетів, що розсилаються з кур'єром. *Розси́льна книга. Розси́льний зошит.* 2. Призначений для розсилання. *Розси́льні па-кети.***РОЗСТАВАТИСЯ**, -аємо́ся [не -аємо́ся], -аєте́ся [не -аєте́ся]**РОЗСТЕБНУТИЙ** і **РОЗСТЕБНЕ-НИЙ****РОЗСТІБНИЙ**, -а́, -е́**РОЗСТЕЛЯТИ**, **РОЗСТИЛАТИ** і *рідше* **РОЗСТЕЛЮВАТИ****РОЗСТІБАТИ**, *рідше* **РОЗСТІБУ-ВАТИ****РОЗСУВНИЙ**, -а́, -е́**РОЗТАВАТИ**, -ємо́, -єте́**РОЗТЄРТИ**, -зітру́, -зітреш́, -зі-трé, -зітремо́, -зітрете́, -зітру́ть і -зітру́, -зітреш́, -зітре, -зітремо́, -зітрете́, -зітруть**РОЗТЛІТИ**, -тлю́, -тліш́, -тліть, -тлимó, -тліте́, -тліять**РОЗТЛІННИЙ****РОЗТРАТА**, род. мн. -а́т**РОЗТРАЧУВАТИ**, -чую́, -чуєш**РОЗТЯГНЕНИЙ** і **РОЗТЯГНУТИЙ****РОЗТЯЖНИЙ**, -а́, -е́**РОЗТЯТИ**, -зітну́, -зітнеш́, -зітне́, -зітнемó [не -зітне́мо], -зітнете́

[не -зітне́те], -зітну́ть і -зітну́, -зі-тнеш́, -зітне́, -зітнемо́, -зітнете́, -зі-тнуть

РОЗУКРУПНИТИ [не розукру́пни-ти]**РОЗФАСУВАТИ**, -ую́, -уєш**РОЗХІДНИЙ**, -а́, -е́**РОЗЦІНКА**, -и**РОЗЦІНКОВИЙ****РОЗЩЕДРИТИСЯ** [не розщедри-тися]**РОЗ'ЯСНИТИ**, -ясню́, -ясниш́, -яс-нить, -яснимо́, -ясните́, -ясня́ть і *рідше* -ясню́, -ясніш́, -ясніть, -яснимó, -ясните́, -ясня́ть**РОЗ'ЯСНЯТИ** і **РОЗ'ЯСНЮВАТИ****РОЗ'ЯТРИТИ**, -я́трию, -я́триш́, -я́тря́ть і **РОЗ'ЯТРИТИ**, -я́трию, -я́триш́, -я́тримó, -я́трите́, -я́тря́ть**РОК-Н-РОЛ**, -у**РОКОКО́**, невідм., с. Архітектур-ний і декоративний стиль XVIII ст.**РОЛИКОПІДШИПНИК****РОЛИКОПІДШИПНИКОВИЙ****РОМАН**, -у. Жанр епічної літера-тури. *Бібліотека історичного ро-ману.***РОМЁНСЬКИЙ**, прикм. до Ромні **РОМНІЙ**, -ме́н, дав. -мпа́м, місц. у -мна́х. Назва міста.**РОНДЕ́ЛЬ**, -я, ор. -ем**РО́НДО**, невідм., с. Музична фор-ма; музичний твір, написаний у такій формі.**РО́НДО**, невідм., с. Віршова фор-ма; віршований твір, написаний у такій формі.**РОП'У́ХА**, -и, дав. -у́сі, мн. -у́хи, -у́х**РОСІЯНИ**, -ян, мн. (одн. росія-нин, -а, ч.; росія́нка, -и, ж.)**РОСЛИННО-ТВАРИННИЙ****РОСТАВІ́ЦЯ** [не Ростáвиця]. На-зва річки.**РОСТБІ́Ф**, -а. Шматок засмаженої яловичини.**РОСТІ́**, -сте́у, -сте́ш, -темо́, -тетé [не -те́мо, -те́те]**РОСТОВ-НА-ДОНУ́**, Ростóва-на-Донú**РОСТОВСЬКИЙ-НА-ДОНУ́**. Прикм. до Ростóв-на-Донú. Останнє слово пишеться з великої літери

РОЗРАХУНКОВИЙ**РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНИЙ****РОЗРИВ-ТРАВА**, -й**РОЗРІЗ** і **РОЗРІЗ**, -у**РОЗРУБ** і **РОЗРУБ**, -у**РОЗСАДА**, -и**РОЗСАДИТИ**, -саджу́, -садиш [не -сади́ш]**РОЗСАДНИЙ** — **РОЗСАДНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Розса́дний. Який стосується розсади; який вирощується за допомогою розсади. *Вирощувати помідо-ри розса́дним способом. Розса́дні культури.***Розса́дний**, -а́, -е́. Призначений для розсаджування. *Розса́дний мате-ріал.***РОЗСИЛЬНИЙ** — **РОЗСИЛЬНИЙ**.

Розрізняються значенням.

Розси́льний, у знач. ім. Той, хто розносить за призначенням листи, пакети, виконує різні доручення; кур'єр. *Прийшов розси́льний.***Розси́льний**, -а́, -е́. 1. Який служить для запису пакетів, що розсилаються з кур'єром. *Розси́льна книга. Розси́льний зошит.* 2. Призначений для розсилання. *Розси́льні па-кети.***РОЗСТАВАТИСЯ**, -аємо́ся [не -аємо́ся], -аєте́ся [не -аєте́ся]**РОЗСТЕБНУТИЙ** і **РОЗСТЕБНЕ-НИЙ****РОЗСТІБНИЙ**, -а́, -е́**РОЗСТЕЛЯТИ**, **РОЗСТИЛАТИ** і *рідше* **РОЗСТЕЛЮВАТИ****РОЗСТІБАТИ**, *рідше* **РОЗСТІБУ-ВАТИ****РОЗСУВНИЙ**, -а́, -е́**РОЗТАВАТИ**, -ємо́, -єте́**РОЗТЄРТИ**, -зітру́, -зітреш́, -зі-трé, -зітремо́, -зітрете́, -зітру́ть і -зітру́, -зітреш́, -зітре, -зітремо́, -зітрете́, -зітруть**РОЗТЛІТИ**, -тлю́, -тліш́, -тліть, -тлимó, -тліте́, -тліять**РОЗТЛІННИЙ****РОЗТРАТА**, род. мн. -а́т**РОЗТРАЧУВАТИ**, -чую́, -чуєш**РОЗТЯГНЕНИЙ** і **РОЗТЯГНУТИЙ****РОЗТЯЖНИЙ**, -а́, -е́**РОЗТЯТИ**, -зітну́, -зітнеш́, -зітне́, -зітнемó [не -зітне́мо], -зітнете́

[не -зітне́те], -зітну́ть і -зітну́, -зі-тнеш́, -зітне́, -зітнемо́, -зітнете́, -зі-тнуть

РОЗУКРУПНИТИ [не розукру́пни-ти]**РОЗФАСУВАТИ**, -ую́, -уєш**РОЗХІДНИЙ**, -а́, -е́**РОЗЦІНКА**, -и**РОЗЦІНКОВИЙ****РОЗЩЕДРИТИСЯ** [не розщедри-тися]**РОЗ'ЯСНИТИ**, -ясню́, -ясниш́, -яс-нить, -яснимо́, -ясните́, -ясня́ть і *рідше* -ясню́, -ясніш́, -ясніть, -яснимó, -ясните́, -ясня́ть**РОЗ'ЯСНЯТИ** і **РОЗ'ЯСНЮВАТИ****РОЗ'ЯТРИТИ**, -я́трию, -я́триш́, -я́тря́ть і **РОЗ'ЯТРИТИ**, -я́трію, -я́тріш́, -я́тримó, -я́трите́, -я́тря́ть**РОК-Н-РОЛ**, -у**РОКОКО́**, невідм., с. Архітектур-ний і декоративний стиль XVIII ст.**РОЛИКОПІДШИПНИК****РОЛИКОПІДШИПНИКОВИЙ****РОМАН**, -у. Жанр епічної літера-тури. *Бібліотека історичного ро-ману.***РОМЁНСЬКИЙ**, прикм. до Ромні **РОМНІЙ**, -ме́н, дав. -мпа́м, місц. у -мна́х. Назва міста.**РОНДЕ́ЛЬ**, -я, ор. -ем**РО́НДО**, невідм., с. Музична фор-ма; музичний твір, написаний у такій формі.**РО́НДО**, невідм., с. Віршова фор-ма; віршований твір, написаний у такій формі.**РОП'У́ХА**, -и, дав. -у́сі, мн. -у́хи, -у́х**РОСІЯНИ**, -ян, мн. (одн. росія-нин, -а, ч.; росія́нка, -и, ж.)**РОСЛИННО-ТВАРИННИЙ****РОСТАВІ́ЦЯ** [не Роста́виця]. На-зва річки.**РОСТБІ́Ф**, -а. Шматок засмаженої яловичини.**РОСТІ́**, -сте́у, -сте́ш, -темо́, -тетé [не -те́мо, -те́те]**РОСТОВ-НА-ДОНУ́**, Ростóва-на-Донóу**РОСТОВСЬКИЙ-НА-ДОНУ́**. Прикм. до Ростóв-на-Донóу. Останнє слово пишеться з великої літери

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

СЕСТРА, -ї, *мн.* сестри, сестер і сестёр, але дві сестри

СЕСТРИН, -а, -е

СИВИЗНА і **СИВИЗНА** — **СИВИНА**. Збігаються у знач. «сиве волосся; *перен.* сірувато-біле забарвлення чогось; далекі часи», але розрізняються вживанням: **сивизна** вжив. *рідше*. З *сивини* (*сивизни*) *столить*.

СИВИТИ і **СИВІТИ**

СИДЯЧИ — **СИДЯЧІ**

Сидячи, присл. Писати сидячи. Сидячий, дієприсл. Сидячи дома.

СИЗО... Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *сізо-блакитний, сізо-голубий, сізо-зелений.*

СИКТИВКАР, -а

СИКТИВКАРСЬКИЙ, *прикм.* до Сиктивкар

СИЛА-СИЛЕННА, *си́ли-си́ленної*

СИЛКУВАТИСЯ, -уюся, -єшся, -ється

СИЛЬЦЕ, *мн.* си́льця, си́лець, але два си́льця, п'ять си́лець

СИМЕТРИЧНО-ПРОТИЛІЖНИЙ

СИМЕТРИЧНО РОЗТАШОВАНИЙ

СИМЕТРІЯ і *рідше* **СИМЕТРІЯ**

СИМОН, -а, *дав.* -ові і -у, *ор.* -ом, *кл. ф.* -е; **СИМОНОВИЧ**, *ор.* -ем; *кл. ф.* -у; **СИМОНІВНА**, -и [*не* Симонівної], *дав.* -і [*не* Симонівний]

СИН, *дав.* -ові і -у, *кл. ф.* си́ну, *мн.* сині, -ів, але два си́ни, п'ять синів

СИНДИКАЛІСТСЬКИЙ — **СИНДИКАЛЬНИЙ** — **СИНДИКАТСЬКИЙ** — **СИНДИКАТНИЙ**. Розрізняються значенням.

Синдикалістський. Який стосується синдикалізму і синдикалістів. *Синдикалістський ухил.*

Синдикальний. Який стосується синдикату (професійних спілок). *Синдикальний конгрес.*

Синдикатний і **синдикатський**. Який стосується синдикату (форми капіталістичної монополії). *Синдикатні (синдикатські) об'єднання.*

СИНОНІМІКА — **СИНОНІМІЯ** і *рідше* **СИНОНІМІА**. Розрізняються значенням,

Синоніміка. Розділ лексикології, який вивчає синоніми.

Синонімія і *рідше* **синоніміа**. 1. Скупність синонімів певної мови. 2. Подібність слів за значенням при різниці у звучанні. *Синонімія лексична.*

СИНХРОНІЯ, -ї, -єю

СИНЮВАТО... Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *синюва́то-зе́лений, синюва́то-сі́рий, синюва́то-фіо́летовий.*

СІНЯВИЙ і **СІНЯВИЙ**

СІНЬЮР *див.* **СЕНЬЮР**

СІНЬО... Перша частина складних прикметників, які пишуться: 1. Через дефіс, коли означають колір з додатковим відтінком: *сі́ньо-зе́лений, сі́ньо-фіо́летовий.* 2. Разом, коли вживаються у складі термінологічних словосполучень: *сі́ньо-зе́лені во́дорості.*

СИПНУТИ, -ну́, -неш, -не́, -немó, -нетé, -ну́ть [*не* сипне́мо, сипне́те]

СИРДАР'Я, -ї, *ор.* -єю

СИРÓК. 1. *род.* -а. Сиркова маса у розфасовці. *Два ящики сирка.* 2. *род.* -у. Зменш.-пест. до сир. *Купити сирку.*

СИРÓКО, *невідм., ч.* Сильний теплий вітер південного та південно-східного напрямку, характерний для країн Середземномор'я. *Гарячий сирокó.*

СИРОТА, ч. і *ж.* *Круглий (кругла) сирота.*

СИТУАТИВНИЙ — **СИТУАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Ситуативний**. Викликаний певними умовами, який виник у певних умовах. *Ситуативні неповні речення.*

Ситуаційний. Який стосується ситуації. *Ситуаційні прийоми.*

СІДНІЙ, -я, *ор.* -ем, *місц.* -ї

СІЄСТА *див.* **ФІЄСТА**

СІЗІФОВА ПРАЦЯ (**РОБОТА**). Стійке сполучення. Пишеться з малої літери.

СІК, со́ку, *місц.* у соку́; *мн.* со́ки, со́ків

СІЛЬСЬКИЙ, -а, -е. У назвах сільрад пишеться з малої літери,

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, *ч.*; *римлянка* -и, *ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.* Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

СПІДНИЗУ, присл.

СПІДСПІДУ, присл.

СПІДНИЧКА, -н, дав. -чці, мн. -чкй, -чок і -йчки, -йчок, але дві спіднічки

СПІЛКА, -и, дав. -ці, мн. -лкі, -лók, -лкám, але дві спілки. У власних назвах пишеться з великої літери. *Спілка архітекторів СРСР, Спілка журналістів СРСР, Спілка письменників СРСР.*

СПІЛКОВИЙ, -á, -é

СПІЛЬНОСЛОВ'ЯНСЬКИЙ

СПІНІНГ. 1. род. -а. Знаряддя для ловлення риби. *Котушка спінінга.* 2. род. -у. Спосіб ловлення риби за допомогою такого знаряддя. *Переваги спінінгу.*

СПІР, спіру, мн. спіри, -ів
СПІШИТИ — **ПОСПІШАТИ**. Збігаються у знач. «намагатися якнайшвидше зробити що-небудь, виконати якусь роботу; швидко йти, бігти, пливати, їхати; намагатися вчасно потрапити кудись, вчасно прийти». *Спішити (поспішати) з відповіддю. Спішити (поспішати) на роботу.*

Тільки **поспішати** вжив. у сполученні *Годинник поспішає.*

СПЛАВНИЙ, -á, -é

СПЛИГНУТИ, -ну́, -ієш, -не́, -немо́, -нетé, -ну́ть [не сплигнути, -ну, -неш, -не, -немо, -нете, -нуть]

СПЛИСТИ і **СПЛИВТИ**, -ливу́, -ливéш, -ливемо́ [не спливéмо], -ливетé [не спливéте], мн. сплив, спливá і спливá [не спли́ла]

СПЛУТАТИ — **СПУТАТИ**. Розрізняються значенням.

Сплутати. Порушити певний порядок чого-небудь, робити безладдя у чомусь; помилково сприймати одне за інше. *Що тобі у серце впало, мислі сплутало твої?* (Первомайський). *Той, хто хоч раз побував у осінньому лісі, ніколи не сплутає ясний промінь стрункового клена з червонуватим, в глибіню захованим жовтінням старого корчуватого граба* (Собко).

Спутати. Стягнути пучок передні ноги коня або іншої тварини; зв'язати комусь руки, ноги. *Увечері*

вони зупинились у полі під високою могилою, спутали коней (Скляренко).

СПЛЯЧИ [не сплячі], дієприсл.
СПОВИТИ, -в'ю́, -в'єш, -в'є́, -в'ємо́, -в'єтé [не -в'ємо, -в'єте], -в'ють і -вію́, -вієш, мн. -вів, -вилá і -ві́ла

СПОВЗТИ, мн. -земó [не -зéмо], -зетé [не -зéте], -зуть

СПОВНА і **СПОВНА**, присл.

СПОВНЕНИЙ. Керування: *чого і чим. Світ сповнений величчю й загадковості* (Гончар). *Пропливають, сповнені плодами, на Херсон, на Київ кораблі* (Нагнибіда).

СПОВНИТИ, -ю, -иш і **СПОВНИТИ**, -ю́, -йш, -йть, -імó, -итé, -я́ть
СПОВДИЖНИК — **ПОДВИЖНИК**. Розрізняються значенням.

Сподвижник. Чийсь соратник у якійсь надзвичайно важливій діяльності. *Сподвижники Хмельницького.*

Подвижник. Людина, яка самовіддано бореться за досягнення високої мети на якомусь важкому поприщі. *Подвижник мистецтва. Подвижник науки.*

СПОЖИВНИЙ, -á, -é і **СПОЖИВНИЙ**, -а, -е

СПОЖИТИ, мн. -живемо́, -живетé, -живу́ть, мн. -жі́в, -жилá, -жилó, -жилі́ [не -жівéмо, -живéте, мн. -жі́ла, -жі́ло, -жі́ли]

СПОДІВАТИСЯ. Керування: 1. *кого — чого, рідше на кого — що. Чекаати кого-, що-небудь. Сподіватися гостей (на гостей).* 2. *на кого — що. Розраховувати, покладати надію на що-небудь; надіятися. Сподіватися на кращі часи.*

СПОЗАРАНКУ, присл.

СПОКІЙ, споко́ю і спо́кою, ор. споко́єм і спо́коєм

СПОКОНВІК — **СПОКОНВІКІВ** — **СПОКОНВІКУ**, присл. Збігаються у значенні. *Споконвік (споконвіків, споконвіку) жити на цій землі.*

СПОКУШАТИСЯ. Керування: *на що і чим. Спокушатися на гроші (грішми).*

СПОЛУЧНИЙ — **СПОЛУЧНИЙ**. Розрізняються значенням.

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род.* *мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РАК¹, -а. Назва тварини. *Клішні рака.*
РАК², -у. Назва хвороби. *Проблеми раку.*
РАКЕТА-НОСІЙ, ракети-носії
РАКЕТА-ПЕРЕХОПЛЮВАЧ, ракети-перехоплювача
РАКЕТНО-КОСМІЧНИЙ
РАКЕТНО-ЯДЕРНИЙ
РАКЕТОБУДІВНИЙ
РАКЕТОДИНАМІЧНИЙ
РАЛІ, *невідм.*, с. Спортивні змагання на автомобілях (авторалі) або мотоциклах і моторолерах (моторалі).
РАМБУЛЬЄ, *невідм.*, с. Порода овець.
РАНЕТ, -у і **РЕНЕТ**
РАНЕЦЬ, -нця, *ор.* -нцем, *мн.* -нці, -нців
РАНЖІР, -у. За ранжиром. *Згідно з ранжиром.* Під один ранжир.
РАНИТИ [не раніти], -ню, -ниш, *нак.* рань
РАННІМ РАНКОМ
РАННІМ-РАНО, *присл.*
РАННЬОВЕСНЯНИЙ і **РАННЬОВЕСНЯНИЙ**
РАННЬОСЕРЕДНЬОВІЧНИЙ
РАННЬОСТИГЛИЙ
РАНО-ВРАНЦІ, *присл.*
РАНО-ПОРАНЕНЬКУ, *присл.*
РАНО-РАНО, *присл.*
РАНТЬЄ, *невідм.*, ч. Особа в капіталістичному суспільстві, яка живе за рахунок доходів від цінних паперів, на проценти від капіталів, які передає в позичку.
РАНЧО, *невідм.*, с. У країнах Латинської Америки — хутір, садиба. *Велике ранчо.*
РАПОРТ — **РАПОРТ**. Розрізняються значенням.
Рáпорт, -у. 1. Офіційне повідомлення про що-небудь вищій інстанції, керівництву. *Рáпорт командирів роти.* 2. Звіт про виконання взятих соціалістичних зобов'язань, про досягнення у певній сфері діяльності. *Рáпорт трудівників ферми.*
Рапóрт, -у. Повторювана частина малюнка на тканині, шпалерах, килимах і т. ін. *Безперервний рапорт.*

РАСИСТСЬКИЙ — РАСОВИЙ. Розрізняються значенням.
Расістський. Який стосується расистів; властивий расизму і расистам. *Расистська ідеологія.*
Рáсовий. Який стосується раси. *Расова дискримінація.*
РАТАЙ, -я, *кл. ф.* ратаю і **РАТАЙ**, -я, *нар.* -поет., *заст.*
РАТАУ, *невідм.*, с. Скорочення: Радіотелеграфне агентство України. Пишеться великими літерами.
РАХУНОК. 1. *род.* -а. Грошовий документ. *Оформлення рахунка.* 2. *род.* -у. Виражений у числах результат підрахунків, обчислень; результат спортивних зустрічей; облік прибутків і витрат у господарстві, а також запис такого обліку; фінансові операції. *Команда не відкрила рахунку. Відкриття особистого рахунку в ощадній касі.*
РВАТИ, рву, рвеш, рвемо́, рветé [не рвемо́, рвете́]
РВУЧИ [не рв́учи], *дієприсл.*
РЕАКТИВНО-ТУРБІННИЙ
РЕБЕРНИЙ — РЕБРИСТИЙ — РЕБРАСТИЙ — РЕБЕРЧАСТИЙ — РЕБРОВИЙ і РЕБРОВИЙ.
Реберний. Який стосується ребра. *Реберний горб.*
Реберчастий, ребрастий і ребристий збігаються у знач. «у якого випинаються ребра; який має виступи, подібні на ребра», але розрізняються вживанням: **ребрістий** — *нейтр.*, **ребрастий** — *розм.*, **ребристий** — *ужив. рідко.* *Ребристе тіло. Ребраста корова. Ребриста (реберчаста) поверхня.*
Ребровий і ребровий *ужив. у знач. «який стосується місця, лінії перетину двох площин».*
РЕВАНШІСТСЬКИЙ
РЕВЕНЕВИЙ
РÉвінь, -веню, *ор.* -венем
РЕВУЧИ [не реву́чи], *дієприсл.*
РЕВОЛЮЦІЙНО-ВИЗВОЛЬНИЙ
РЕВОЛЮЦІЙНО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ
РЕВОЛЮЦІЙНО-НАРОДНИЦЬКИЙ
РЕВЮ, *невідм.*, с. Естрадне або театральне видовище, *Цікаве реву.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówу, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ — **ТЕЛЕВІЗОРНИЙ**. Розрізняються значенням. **Телевізійний**. Який стосується телебачення, призначений для нього або здійснюється за його допомогою. *Телевізійна передача. Телесвізійна програма.*

Телевізорний. Який стосується телевізора як предмета, приладу; який виготовляє телевізори, призначений для них. *Телевізорний завод. Телесвізорна упаковка.*

ТЕЛЕФОН-АВТОМАТ, телефону-автомата

ТЕЛЕФОНІЗУВАТИ — **ТЕЛЕФОНУВАТИ**. Розрізняються значенням.

Телефонізувати, -ю, -уєш. Встановлювати телефонний зв'язок. **Телефонувати**, -ю, -уєш. Дзвонити по телефону, передавати по телефону.

ТЕЛЕФОНІЯ

ТЕЛЯ, -яти, дав. -яті, ор. -ям, мн. -ята, -ят

ТЕЛЁЦЬ, Тельця, ор. Тельцём. Сузір'я. Пишеться з великої літери.

ТЕЛІПАТИ, -паю, -паєш [не теліпати]

ТЕЛІПАТИСЯ, -паюся, -паєшся [не теліпатися]

ТЕМА — **ТЕМАТИКА**. Розрізняються значенням.

Тема, -и, род. мн. тем. Предмет розповіді, розмови, зображення, дослідження, навчального або контрольного завдання; основний мотив будь-якого музичного твору. *Тема екзаменаційної роботи. Тема роману. Тема сонати.*

Тематика, -и, род. мн. -ик. Сукупність тем. *Тематика конференції. Тематика твору.*

ТЕМНО... Перша частина складних прикметників, які пишуться: 1. Через дефіс, коли означають поєднання кольору з додатковим відтінком: *тёмно-вишнёвий, тёмно-каштановий, тёмно-коричневий, тёмно-рожевий, тёмно-сірий*. 2. Разом, коли називають підпорядковані одне одному поняття: *темнобарвний, темнозабарвлений, темно-*

колірний, темнокольоровий, темношкірий.

ТЕМНОТА, -и і **ТЕМНОТА́**, -й **ТЕМНО-ТЕМНО**, присл.

ТЕНДЕНЦІЙНО, присл. *Тенденційно настроєний. Тенденційно викладені відомості.*

ТЕНДЕНЦІЯ. Керування: *чого і до чого. Тенденція твору. Тенденція до зближення культур.*

ТЁНОР, -а, мн. -ій, -ів, але два тёнори

ТЕНОРОВИЙ

ТЕОДОР [не Теодор], -а, дав. -ові і -у, ор. -ом, кл. ф. Теодоре і рідше **ТОДОР**; **ТЕОДОРОВИЧ** [не Теодорович], ор. -ем, кл. ф. -у;

ТЕОДОРІВНА, -и [не Теодорівної], дав. -і [не Теодорівній] і рідше **ТОДОРІВНА**

ТЕПЛОВИДІЛЬНИЙ, -а, -е **ТЕПЛОВИТРАТА**, -и, мн. -ати, -ат

ТЕПЛОВИЗБУДІВНИЙ, -а, -е

ТЕПЛОЁМКИЙ і **ТЕПЛОЁМНИЙ**

ТЕПЛО-ЖОВТИЙ

ТЕПЛОЗАХИСНИЙ, -а, -е

ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНО - МОНТАЖНИЙ

ТЕПЛОНЕПРОНИКНИЙ, -а, -е і

ТЕПЛОНЕПРОНИКНИЙ, -а, -е

ТЕПЛОПЕРЕХІД, -хóду

ТЕПЛОПОВІТРЯНИЙ і **ТЕПЛОПОВІТРЯНИЙ**

ТЕПЛОПРОВІД, -вóду [не тепло-

прóвід]

ТЕПЛОПРОВІДНИЙ, -а, -е і **ТЕП-**

ЛОПРОВІДНИЙ, -а, -е

ТЕПЛОПРОНИКНИЙ, -а, -е і

ТЕПЛОПРОНИКНИЙ, -а, -е

ТЕПЛО-ЧОРНИЙ

ТЕРАПІЯ, -ї, ор. -єю

ТЕРАРІЙ, -ю і **ТЕРАРІУМ**, -а

ТЕРЕЗИ, -ів, мн. Як назва сузір'я

пишеться з великої літери.

ТЁРЕМ, -а, мн. -ій, -ів, але два

тёреми, п'ять теремів

ТЁРЕН — **ТЕРЁН**. Розрізняються

значенням.

Тёрен, -рну. Рослина; плоди цієї рослини: окрема її колючка. *Куці терну. Чорний терен. Вийняти терен з ноги.*

Терён, -у. Місцевість, територія. *Стародавній слов'янський терен,*

ТЕРЕНТІЙ, -я, дав. -еві і -ю, ср. -єм, кл. ф. Терентію; **ТЕРЕНТІЙОВИЧ** [не Терентієвич], ор. -ем, кл. ф. -у; **ТЕРЕНТІЙВНА**, -и [не Терентіївної], дав. -і [не Терентіївній]

ТЕР'ЄР, -а. Порода собак.

ТЕРИТОРІАЛЬНО... Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *територіально-виробничий, територіально-галузевий, територіально-географічний, територіально-економічний*.

ТЕРЛІЧ див. **ТИРЛІЧ**

ТЕРМІН¹, -у. Проміжок часу. *Продовжити термін навчання*.

ТЕРМІН², -а. Слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціально поняття певної галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя. *Математичний термін*.

ТЕРМІТ¹, -а, мн. -и, -ів. Комаха.

ТЕРМІТ², -у, спец. Порошковата суміш алюмінію з окисами деяких металів.

ТЕРМІТНИЙ — ТЕРМІЧНИЙ. Розрізняються значенням.

Термітний. Який містить речовину терміт, здійснюється за допомогою терміту. *Термітна суміш. Термітне зварювання*.

Термічний. Тепловий; призначений для теплової обробки металів. *Термічна переробка кам'яного вугілля. Термічна піч*.

ТЕРМО... Перша частина складних слів. З наступною частиною завжди пишеться разом: *термоактивний, термосілектрика, термофізика, термоядерний*.

ТЕРМОЛЮМІНЕСЦЕНЦІЯ, -ї, ор. -єю

ТЕРМОРЕЛЁ, невід.м., с.

ТЕРМОСИТИ, -óшу, -óсись, -óсять, -óсимо, -óсите, -óсять

ТЕРМОТЕРАПІЯ, -ї, ор. -єю

ТЕРНОПІЛЬЧАНИ, -án, мн. (одн. тернопільчанин, -а, ч.; тернопільчанка, -и, род. мн. -нок, ж.) і рідше **ТЕРНОПІЛЬЦІ**, -ів, мн. (одн. тернопілець, -льця, ч.; тернопілька, -и, ж.)

ТЕРНОПІЛЬЩИНА

ТЕРНОСЛИВ, -у, ч. і **ТЕРНОСЛИВА**, -и, ж.

ТЕРОРИСТИЧНИЙ — ТЕРОРИСТСЬКИЙ. Розрізняються значенням. **Терористичний**. Який стосується терору, тероризму. *Терористичний акт. Терористична діяльність. Терористичні методи боротьби*.

Терористський. Який стосується терористів. *Терористська група*.

ТЕРОРИСТИЧНО-ДИВЕРСІЙНИЙ
ТЕРОРИСТСЬКИЙ див. **ТЕРОРИСТИЧНИЙ**

ТЕРПІТИ, терплю, терпиш, терпить, терпимо, терпите, терплять і -плю, -пійш, -пійть, -пимо, -пите, -плють

ТЕРПНУТИ, мн. терп, терпла і терпнув, терпнула

ТЁРТИ, тру, треш, тре, тремо, третє [не тремо, трете]

ТЁРТКА і **ТЕРТУШКА**. Збігаються у знач. «кухонний предмет». *Терти на терті (тертушці) картоплю*. Тільки **тёртка** вжив. у знач. «укритий сіркою бік сірникової коробки». *Відламати шматок тертки*.

ТЕРЦЁТ. 1. род. -а. Трирядсва строфа в сонеті. *Рядки терцета*. 2. род. -у. Ансамбль із трьох виконавців; музичний твір для трьох виконавців. *Учасники терцету. Автор терцету*.

ТЕРЦІНА, -и

ТЕСАТИ, тешу [не тешу], тешеш **ТЕСЛО**, -á, мн. тésла, тésел, але два тесла, п'ять тésел, с. і рідко **ТЭСЛА**, -и, ж.

ТЭСЛЯ, -і, ор. -єю, мн. тésлі, тесль і **ТЕСЛЯР**, -á, ор. -ём, кл. ф. -яре, мн. -і, -ів, дав. -ám. Збігаються у знач. «робітник, що займається грубою обробкою деревини, спорудженням дерев'яних будов тощо».

Тільки **тэсля** зрідка ужив. у знач. «столяр». *Прийшли теслі й встановили вікна високі й широкі*.

ТЕСЛЯРСЬКО-СТОЛЯРНИЙ

ТЕСОВИЙ — ТИСОВИЙ. Розрізняються значенням.

ТЕСОВИЙ. Придатний для виготовлення тесу — тонких дощок;

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówу, місц.* *рову́ і рові, мн.* *рові, -ів, але два рови*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

Токарський. Який стосується токарства. *Токарський інструмент*
Токарська майстерність.

ТОКАРНО... Перша частина складних прикметників, які пишуться через дефіс: *токарно-гвинторізний, токарно-карусельний, токарно-комбінований, токарно-копіювальний, токарно-лобовий, токарно-револьверний, токарно-фрезерний, токарно-центровий.*

ТОКАР-РЕВОЛЬВЕРНИК, токаря-револьверника

ТОКАРСЬКИЙ див. ТОКАРНИЙ

ТОКАР-УНІВЕРСАЛ, токаря-універсала

ТОКАР-ШВИДКІСНИК, токаря-швидкісника

ТОКІЙСЬКИЙ

ТОКІО, *невідм., с.*

ТОККАТА, -и. Віртуозна музична п'єса.

ТОКСИКО-АЛЕРГІЧНИЙ

ТОКСИКО-ІНФЕКЦІЙНИЙ

ТОЛЕВИЙ — ТОЛОВИЙ. Розрізняються значенням.

Толевий. Зроблений із толю; призначений для виробництва толю. *Толева покрівля. Толевий завод.*

Толовий. Який стосується толу; виготовлений із толу. *Толова шапка.*

ТОЛЕРУБЕРОЙДОВИЙ

ТОЛОКА¹, -и. 1. Залишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби. 2. *діал.* Вільна ділянка біля села, де збиралася молодь гуляти.

ТОЛОКА², -я і **ТОЛОКА,** -и, *розм.* Гуртова допомога; робота громадою.

ТОЛОЧИТИ, -очу, -бчиш, -бчить, -бчимо, -бчите, -бчать, *нак.* -очі і **ТОЛОЧИТИ,** -бчу, -бчиш, -бчить, *нак.* -бч

ТОЛЬ, -ю, *ор.* -ем, *ч.* [не толі, толю.

ТОЛЬЯТТІ, *невідм., с.*

ТОМ, -у, *мн.* -я, -ів, *але* два **ТОМИ**
ТОМАТ. 1. *род.* -а. Помідор. *Плід томата.* 2. *род.* -у. Соус, паста в помідорів. *Банка томату.*

ТОМАТ-ПЮРЕ, томату-пюре

ТОМИТИ, томлю [не томлю], томиш

ТОМИТИСЯ, томлюся [не томлюся], томишся

ТОМУ-ТАКИ, *присл.*

ТОМУ-ТО, *присл.*

ТОМУ ЩО

ТОН, -у, *мн.* -я, -ів, *але* два **ТОНИ**

ТОНАЛЬНО-ЧАСТІТНИЙ

ТОНКОЛИСТИЙ — ТОНКОЛИ-

СТОВИЙ. Розрізняються значенням.

Тонколистий. Який має тонке листя.

Тонколистий асен.

Тонколистовий, спец. Який складається з тонких листів; призначений для виготовлення тонких листів. *Зварювання тонколистових конструкцій. Тонколистовий цех.*
ТОНКОСУКНЯНИЙ і ТОНКОСУ-
КІСНИЙ. Тонкосуконна (*тонкосукняна*) ковдра.

ТОНКОШКІРИЙ і ТОНКОШКУ-
РИЙ

ТОННА, *род. мн.* тонн. 15,5 *тонни* [не тонн]

ТОННАЖНІСТЬ, -ності, *ор.* -ністю

ТОННАЖО-ДОБА, -я

ТОННАЖО-РЕЙС, -у

ТОННО-КІЛОМЕТР [не тонно-кілометр]

ТОНУТИ, -ну [не тонути, тону], -неш

ТОПАЗ. 1. *род.* -у. Мінерал із класу силікатів. *Поклади топазу.* 2. *род.* -а. Один камінь, кристал цього мінералу. *Поверхня топаза.*

ТОПИТИ, -плю [не топлю], -пиш

ТОПИТИСЯ, топлюся [не топлюся], топишся

ТОПКИЙ — ТОПКОВИЙ. Розрізняються значенням.

Топкий. Який легко топиться. *Топкий матеріал.*

Топковий. Який стосується топки — пристрою в печі, котельній установці для спалювання палива. *Топкова камера.*

ТОПОЛІВИЙ — ТОПОЛІНИЙ.

Збігаються у знач. «який належить тополі, який складається з тополь». *Тополеве (тополине) листя. Тополева (тополина) алей.*

Тільки **тополіний** *вжив.* у знач. «який своєю будовою, стрункістю схожий на тополі». *Тополиний стан.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

ти. 2. Отвір для стікання води в каналізацію (у лазнях, пральнях). **ТРАПЕЗА**, -и, *род. мн.* -пез і **ТРАПЕЗА**, -пези, *род. мн.* -пез **ТРАФАРЕТ** — **ТРАФАРЕТКА**.

Збігаються у знач. «платівка з картону, металу тощо, у якій прорізано малюнки, літери або цифри для їх швидкого відтворення на якійсь поверхні», але розрізняються стилістично: **трафарет** — *нейтр.*, **трафаретка** — *розм.*

Тільки трафарёт ужив. у знач. «шаблон, штамп».

ТРЕЙЛЕР *див.* **ТРАЙЛЕР**

ТРЕМБІТАР, -я, *ор.* -ém, *кл. ф.*
-áрю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -я́м

ТРЕМОЛО, невідм., с., муз, Швидке багаторазове повторення одного звука або швидке чергування двох несуміжних звуків.

ТРЕМТЯЧІЙ [не тремт'ячи], дієприсл.

ТРЕПЕТАТИ, -печу́ [*не* -пéчу],
-пéчеш

ТРЕТІРУВАТИ

ТРЕФ — ТРЕ́ФА. Розрізняються значенням.

Треф, -у. Недозволена іудейською релігією страва.

Трефа, -и. 1. Масть у гральних картах, позначувана чорним хрестиком. 2. Гральна карта цієї масті. *Піти трефою.*

ТРЕФОВИЙ

ТРИ, трѣх, *дав.* трѣом, *ор.* трѣо-
мá, *місц.* трѣох

ТРИ... Перша частина складних прикметників, які пишуться завжди разом. Числівник **три** має форму пазивного відмінка, коли друга частина складного слова починається з пригелосного (крім слів *сотий, тисячний, мільйонний, мільярдний*): **тригодінний, триголо́сий і триголо́сний, триде́нний, тризмінний, тризна́чний, трикіломе́тровий, трикла́сний, трико́лірний, трикомпо́нентний, трико́пієчний, трикра́тний, трилі́нійний, трирі́чний, трилі́тровий, триме́тровий, тримі́сячний, тримі́сний, тримото́рний, трипо́верхо-вий, трипро́центний, триразо́-**

вий, трискладовий, триструнний, триступеневий, тритонний, тритонний, трифазний, трифазовий, трихвильний, триярусний.

ТРИДЦАТЕРО, -тьо́х, дав. -тьо́м,
ор. -тьома́ і -тьма́, місц. -тьо́х

**ТРИДЦЯТИЛІТНІЙ і ТРИДЦЯТИ-
РІЧНИЙ**

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ і ТРИДЦЯТИ-РІЧЧЯ

ТРИДЦАТЬ -ті і -тьох, дав. -ті і -тьом, ор. -тьма і -тьома, місц. -ті і -тьох

ТРИЗНА -и, *цроч.* Поминки

ТРИКО. невідм.. с.

ТРИКОТАЖНО-ПАНЧІШНИЙ

ТРИНАДЦАТЕРО, -ТЬОХ, дав.

-ТЬОМ, *ор.* -ТЬМА́ і -ТЬОМА́, *місц.*
-ТЬОХ

ТРИНАДЦЯТИЛІТНІЙ і ТРИНАДЦЯТИРІЧНИЙ

ТРИНАДЦАТЬ, -ті і -тьо́х, *дав.*
-ті і -тьо́м, *ор.* -тьма́ і -тьома́, *місц.*
-ті і -тьо́х

ТРІПЛЕКС. 1. *род. -у.* Органічне скло, яке не дає при руйнуванні осколків. 2. *род. -а.* Засклені таким склом віконця — щілини в танку тощо. 3. *невідм.* Ужив. як складова частина назв різного роду пристроїв, сполук і т. ін., які складаються з трьох самостійних частин, елементів. *Триплекс-процес.*

ТРИСТА, трьохсѣт, *дав.* трьом-
стáм, *ор.* трьомастáми, *місц.* трьох-
стáх

ТРІО, невідм., с.

ТРІОД — ТРІОДЬ. Розрізняються значенням.

ТРИОД, -а. 1. Трьохелектродна електронна лампа. 2. Трьохелектродний напівпровідниковий прилад (транзистор).

ТРЮ́ДЬ, -і, *ор.* -ддю, *род. мн.*
-дей. Книга церковних пісень і
молитов.

ТРІЙКА *див.* **ТРОЙКА**

ТРИПНУ́ТИ, -ну́, -не́ш, -не́, -немо́,
-не́тє́, -ну́ть і **ТРИ́ПНУТИ**, -ну,
-неш

ТРИПНУТИСЯ, -ну́ся, -не́шся,
-не́ться, -не́мося, -не́теся, -ну́ться і
ТРИПНУТИСЯ, -нуся, -нешся

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówу, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

алеї сиділи відпочиваючи. Вдовж (вздовж) і впоперек.

Тільки удóвж (вдовж) ужив. у знач. «у довжину». Витягнутися (удовж) вдовж.

УДÓВЖ (ВДОВЖ) і УЗДÓВЖ (ВЗДОВЖ)², прийм. з род. відм. Уживається при вказівці на рух або розміщення кого-, чого-небудь, на спрямованість дії по довжині чого-небудь. Прийм. **удовж (вдовж)** ужив. рідше. *Іти вздовж (вдовж) ріки.*

УДОВИН, -а́, -е́, -і́ [не удóвин] і **ВДОВИН**

УДОГІН див. **ВДОГІН**, присл.

УДОМА див. **ВДОМА**, присл.

УДОСВІТА див. **ВДОСВІТА**, присл.

УДОСТАЛЬ див. **ВДОСТАЛЬ**, присл.

УДРУГЕ див. **ВДРУГЕ**

УЖЕ Ж і ВЖЕ Ж

УЖЕ Ж БО і ВЖЕ Ж БО

УЖИТИ див. **ВЖИТИ**

УЗАГАЛЬНЕНО-ОСОБОВИЙ

УЗАПЕРТІ і ВЗАПЕРТІ, присл.

У ЗАТИШКУ і В ЗАТИШКУ [не в затишку]

УЗБЕ́КИ, -і́в, мн. (одн. узбе́к, -а, ч.; узбе́чка, -и, дав. -чці́, род. мн. -чок, ж.)

УЗБЕРЕ́ЖЖЯ, род. мн. -е́ж

УЗБІ́ЧЧЯ, род. мн. -і́ч

УЗВІ́ШШЯ, род. мн. -і́ш

УЗГОЛІ́В'Я і УЗГОЛÓВ'Я

УЗДÉЧКА, -и́, дав. -чці́, мн. -чки́, чок і -чкі́, -чо́к, але дві уздéчки

УЗДÉЧКОВИЙ

УЗДÓВЖ див. **УДÓВЖ**

УЗИ, уз, мн.

УЗИ́МКУ див. **ВЗИ́МКУ**, присл.

УЗЛІ́СНЯ, род. мн. -і́сь

УЗМО́Р'Я, род. мн. -р'і́в

УЗНАВА́ТИ, -наю́, -нае́ш, -наємо́ [не -наємо́], -нае́те [не -нае́те], -наю́ть і **ВЗНАВА́ТИ**

УЗНА́КИ див. **ВЗНА́КИ**, присл.

УЗЯ́ТИ, візьму́, візьмеш [не візьме́ш], візьме́ [не візьме́], мин. узя́в, узя́ла, узя́ло, узя́ли [не узя́ла, -я́ло, -я́ли, майб. візьмемо́ [не візьмемо́], візьмете́ [не візьмете́] і **ВЗЯ́ТИ**
УЗЯ́ТИСЯ, візьму́ся, візьмешся [не візьмешся], візьметься [не візьметься], мин. узя́вся, узя́лася,

узя́лося, узя́лися [не узя́лася, узя́лося, узя́лися], *нак. візьмися́, візьмі́мося, візьмі́ться і ВЗЯ́ТИСЯ*
УЙГУ́РИ, -і́в, мн. (одн. уйгу́р, -а, ч.; уйгу́рка, -и́, дав. -ці́, род. мн. -рок, ж.)

УЙГУ́РСЬКИЙ

УКА́З, -у. У назвах важливих партійних документів, що мають силу закону, пишеться з великої літери. *Указ Президії Верховної Ради СРСР.*

УКВІ́ТЧАТИ, -а́ю, -а́еш і **ВКВІ́ТЧАТИ**

УКІ́НЕЦЬ див. **ВКІ́НЕЦЬ**, присл.

УКІ́НЦІ див. **ВКІ́НЦІ**

УКІ́С, укóсу, мн. укóси, укóсів

УКЛА́Д, -у. 1. Порядок, який був установлений або склався в житті, побуті тощо. *Духовний уклад життя.* 2. Тип, форма господарства певної суспільно-економічної формації. *Соціалістичний уклад.*

УКЛА́ДАТИ¹ і ВКЛА́ДАТИ.

Укладати (вкладати) речі. Укладати (вкладати) спати. Укладати (вкладати) всю душу в якусь справу.

УКЛА́ДАТИ². Укладати угоду. Укладати союз. Укладати словник.

УКЛА́СТИ, -аду́, -аде́ш, -аде́мо [не -аде́мо], -аде́те [не -аде́те], -аду́ть

УКЛÉЙКА див. **ВКЛÉЙКА**

УКЛІ́Н — УКЛÓН. Розрізняються значенням.

Уклі́н, уклóну. Знак вітання, пошани, вдячності; передане письмово вітання у листі. *Віддати уклін. Передати уклін.*

Уклóн, -у, спец. 1. Частина залізничної колії, яка лежить під кутом до горизонту. 2. У гірничій справі — похила підземна виробка. 3. У геодезії — перелом профілю земної поверхні у напрямку вниз.

УКЛІ́ННИЙ — УКЛÓННИЙ. Розрізняються значенням.

Уклі́нний. Який виражає пошану; шанобливий. *Уклі́нний приві́т.*

Уклі́нне прохання.

УКЛÓН див. **УКЛІ́Н**

УКЛОНЯ́ТИСЯ див. **ВКЛОНЯ́ТИ-**

СЯ
УКЛОННИЙ, спец. Який лежить під кутом до горизонту. *Уклонне поле.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -ю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

Уставий (вставний). Який вставляють у що-небудь. *Вставна рама. Вставне слово.*

УСТІЛКА, -и, *род. мн.* -лок
УСТОЯТИ, -юю, -біш і **ВСТОЯТИ**
УСТРИЧНИЙ, *прикм.* до *устриця*
УСТУП — **УСТУП** — **ВСТУП**. Розрізняються значенням.

Уступ, -у, *книжн.* Частина тексту; уривок, абзац. *Цілі уступи «Гараса Бульби» безпосередньо навіяні козацькими думками (Рильський).*
Уступ, -у. 1. Виступ або виїмка в чому-небудь, що нагадує східць. *Солом'яний дах з уступами.* 2. У знач. присл. Нерівно, нагадуючи східці. *Отвір виходив крутими уступами на поверхню.*

Вступ, -у. 1. Дія за значенням «вступати». *Вступ до комсомолу.* 2. Початкова частина книжки, статті, музичного твору, що передує основному викладу. *Написати вступ. Почали грати вступ.*

УСТУПЧАСТИЙ

УСТЬ-АБАКАН, -а
УСТЬ-АБАКАНСЬКИЙ, *прикм.*
до *Усть-Абакан*

УСТЬАБАКАНЦІ, -ів, *мн.* (одн. *устьабаканець*, -нця, *ор.* -нцем, *ч.*; *устьабаканка*, -и, *дав.* -ниці, *род. мн.* -нок, *ж.*)

УСТЬ-КАМЕНОГОРСЬК, -а
УСТЬКАМЕНОГОРСЦІ, -ів, *мн.*
(одн. *устькаменогорець*, -рця, *ор.* -рцем, *ч.*; *устькаменогорка*, -и, *дав.* -рці, *род. мн.* -гóрок, *ж.*)

УСТЬ-КАМЕНОГОРСЬКИЙ,
прикм. до *Усть-Каменогорськ*
УСУВАТИ¹, -аю, -аеш. 1. Доводити що-небудь до зникнення, припиняти існування; ліквідовувати, виключати, викидати звідкись. 2. Відстороняти від якоїсь діяльності, звільняти з роботи. *Усувати з посади.*

УСУВАТИ² (**ВСУВАТИ**) і **УСОВУВАТИ** (**ВСОВУВАТИ**). 1. Уводити, вкладати, всаджувати щось у середину чого-небудь; впахати. *Всунути руки в кишені.* 2. Непомітно або насильно дати щось кому-небудь у руки; втиснути. *Усунути в руку цукерку.*

УСУМІШ і **ВСУМІШ**, *присл.*
УСУПЕРЕЧ *див.* **ВСУПЕРЕЧ**
УСУХОМ'ЯТКУ *див.* **ВСУХО-**
М'ЯТКУ, *присл.*, *розм.*
УСЯЧИНА і **ВСЯЧИНА**
УСЬОГО-НА-ВСЬОГО *див.* **ВСЬО-**
ГО-НА-ВСЬОГО, *част.*
УСЬОМЕ (**ВСЬОМЕ**) — **У СЬОМЕ**
(**В СЬОМЕ**)

УТАЇТИ, -аю, -аїш, -аїмо, -аїте, *нак.* -ай і **ВТАЇТИ**

УТВЕРДИТИ, -джу, -диш, -димо, -дितє, -дять [*не утвєрдити, -джу*]
УТЕКТИ *див.* **ВТЕКТИ**

УТЕПЛИТИ, -еплю, -еплиш, -еп-
лимо, -еплите, -еплять і -лю, -лиш,
-лїть, -лимо, -литє, -лїть

УТЕРТИ, -тру, -треш, -тремо [*не*
-трємо], -третє [*не* -трєте] і **ВТЕРТИ**
УТИЛІТАРИСТСЬКИЙ — **УТИЛІ-**
ТАРНИЙ. Розрізняються значен-

ням.
Утилітаристський. Який стосується утилітаризму; властивий утилітаристові. *Утилітаристські погляди.*

Утилітарний. Пов'язаний з практичним застосуванням, використанням. *Утилітарний бік справи. Утилітарне значення.*

УТИСКАТИ¹ і **УТИСКУВАТИ**.
Підавати утиску. *Утискати (утискувати) бідних.*

УТИСКАТИ² (**ВТИСКАТИ**) і **УТИСКУВАТИ** (**ВТИСКУВАТИ**). Натискаючи з силою, вдавлювати, заглиблювати, впахати.

УТІКАЧ *див.* **ВТІКАЧ**

УТІМ *див.* **ВТІМ**

УТКНУТИ *див.* **ВТКНУТИ**

УТОНУТИ, -ону [*не* -ону], -онеш і **ВТОНУТИ**

УТОПИТИСЯ, -оплюся [*не* -оплюся], -опишся і **ВТОПИТИСЯ**

УТОПТАТИ, -опчу [*не* -опчу], -опчеш і **ВТОПТАТИ**

УТОЧНИТИ, -нію, -ніш, -ніть, -нимо, -нитє, -нїть [*не* утóчнити, -тóчно, -тóчниш, -тóчнить, -тóчнимо, -тóчните, -тóчнїть]

УТОЧНЮВАТИ і **УТОЧНЯТИ**

УТРЕТЕ *див.* **ВТРЕТЕ**

УТРИДЕШЕВА *див.* **ВТРИДЕШЕ-**
ВА, *присл.*, *розм.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, *ч.*; *римлянка* -и, *ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, *ч.*; *римлянка* -и, *ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

ФОТО... Перша частина складних слів, що відповідає словам «фотографічний, фот (одиниця вимірювання світлового потоку, ступеня освітленості поверхні)». З наступною частиною пишеться разом: *фотоальбом, фотоапарат, фотограф, фотомістаква, фотовідбіток, фотогозета, фотогольванографія, фотогенічний, фотограмметр, фотобграф, фотографічний, фотографія, фотодрук, фотоекспоніметр, фотоелемент, фотемюльсія, фотоетюд, фотоефект, фотозбільшувач, фотозйомка.*

ФРАЗЕОЛОГІЯ, -ї, ср. -єю

ФРАМУГА, -и, дав. -зі

ФРАНКО... — **ФРАНЦУЗЬКО...**

Розрізняються значенням.

Франко... Перша частина складних слів, що, як правило, відповідає поняттю «такий, що має відношення до Франції». З наступною частиною пишеться через дефіс. *Франко-в'єтнамські війни XIX ст. Франко-фландрська школа.*

Французько... Перша частина складних слів, що відповідає поняттю «такий, що має відношення до французів». З наступною частиною пишеться через дефіс. *Французько-український словник.*

ФРАНКФУРТ-НА-МАЙНІ; Фрaнкфурта-на-Майні

ФРАНКФУРТСЬКИЙ-НА-МАЙНІ.

Останнє слово пишеться з великої літери. *Добре відомі у ФРН виробі франкфуртських-на-Майні підприємств хімічної промисловості.*

ФРАНЦУЖЕНКА — ФРАНЦУЗКА. Збігаються у знач. «представниця нації, що становить осмове населення Франції», але *французка* заст. *Французи і французьки (французки).*

ФРАНЦУЗИ, -ів, мн. (одн. француз, -а, ч.; французька, -и, ж.)

ФРАУ, невідм., ж. *Повисока фрау.*

ФРЕЗ — ФРЭЗА — ФРЭЗЕР

Тільки фрез як невідм. прикм. вжив. у знач. «сріблевий з бузковим відтінком». *Блузка кольору фрез.*

Фрэза, -и і **фрэзер**, -а збігаються у знач. «багатолезвий різальний

інструмент». *Обробка фрезю (фрезером) деталі.*

Тільки **фрэза** вжив. у знач. «грунтообробна машина». *Обробіток землі фрезю.*

Тільки **фрэзер** вжив. у знач. «верстат, обладнаний фрезю». *Працювати за фрезером.*

ФРЭЗЕРНО-ОБТОЧУВАЛЬНИЙ

ФРЭЗЕРНО-ЦЕНТРУВАЛЬНИЙ

ФРЭЙЛЕЙН, невідм., ж. Уживається при звертанні до незаміжньої жінки у німців.

ФРЭЙЛІНА, -и. Придворна особа; придворне звання. *Була фрейліною в Катерини II.*

ФРЭКЕН, невідм., ж. Уживається при звертанні до незаміжньої жінки у скандинавських країнах. *Шановна фрекен.*

ФРЭСКА, -и, дав. -сці, род. мн. -сок **ФРИВОЛЬНИЙ**

ФРИЗ. 1. род. -а. Архітектурна деталь. 2. род. -у. Товста ворсиста вовняна тканина. *Пальто з фризю.*

ФРИКАДЭЛЬКА, -и, дав. -льці, род. мн. -льок і **ФРИКАДЕЛЬ**, -і, ор. -ллю, род. мн. -лєй

ФРИКАСЭ, невідм., с. Страва з дрібно нарізаного м'яса в підливі. *Смачне фрикасе.*

ФРИКАТИВНИЙ

ФРІ, незм.

ФРІСТАЙЛ, -у. Фігурне катання на лижах. *Чемпіонат СРСР з фрістайлу.*

ФРОНТ, -у, мн. -і, -ів, але два фронті

ФРУКТИ див. **ОВОЧІ**

ФРУКТОВО-ЯГІДНИЙ

ФРУКТОПЕРЕРОБНИЙ

ФРУКТосушaрка, -и, дав. -ці, род. мн. -рок

ФРУНЗЕ, невідм., с.

ФРУНЗЕНСЬКИЙ

ФТИЗИАТРІЯ, -ї, ор.

ФТОРИСОВОДНЄВИЙ

ФУГА, -и, дав. -зі, род. мн. фуг

ФУГАТО, невідм., с. Епізод у музичному творі, побудований у стилі fugи. *Майстерне фугато.*

ФУГУВАЛЬНО-РОЗПІЛЮВАЛЬНИЙ

ФУЕТЕ, невідм., с. Фігура в балеті. *Впраєно виконане фуєте.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні*, *рефлексивні*) *рухи*. **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух*. *Реформатські війни.*
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин*, -а, ч.; *римлянка* -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів*, але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -ю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówу, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -ю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.*
Реформатський і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.**
РЕФОРМАЦІЯ. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки базар *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

ШЕСТИ... Перша частина складних слів, що означає «який має шість одиниць, складається з шести одиниць». З наступною частиною завжди пишеться разом: *шестигранный, шестимісячний, шестиповерховий, шестиразовий, шестирічний, шестикітний, шестиметровий, шеститисячний, шеститомник*.

ШЕСТИРНЯ, -і, *ор.* -єю, *мн.* шестірні, -терень, але дві шестірні, п'ять шестерень

ШЕФ-КУХАР, шеф-кухаря, *ор.* шеф-кухарем, *мн.* шеф-кухарі, *род.* шеф-кухарів, *дав.* шеф-кухарям
ШЕФ-МЕХАНІК; шеф-механіка

ШІБКА, -бки, *мн.* -бкі, *род.* -бок, але дві шібки, сім шібок

ШИЗОГОНІЯ, -ї [*не* шизогонія]
ШИЗОФРЕНІЧКА, -и [*не* шизофренічка]

ШИЗОФРЕНІЯ, -ї [*не* шизофренія]

ШІЙКА, -и, *дав.* -ці, *мн.* шійки [*не* шійкі], шійок

ШІЙКОВИЙ — **ШІЙНИЙ**. Розрізняються значенням.

Шійковий. Який пошкоджує, уражує шійку рослини. *Шійкова гниль* — найбільш шкідлива грибова хвороба в період зберігання цибулі (З журналу).

Шійний. Який стосується шиї, призначений для носіння чогось на ній. *Коли він... повернує голову трохи вбік, Тоня побачила шійні м'язи — прекрасні дужі м'язи фізкультурника* (Донченко). *Шійні прикраси*.

ШІЛО, -а, *мн.* шилá, шил, *дав.* шл-лám, але два шила, також двоє шил
ШІЛЬЦЕ, -я і **ШИЛЬЦЕ**, -я, *мн.* шільця, -лень

ШИМІ, *невідм.*, ч. Салонний бальний танець 20-х років ХХ ст. — різновид фокстроту. *Швідський шимі*.

ШИМПАНЗЕ, *невідм.*, ч. і (в умовах контексту, коли йдеться про жіночу статтю) *ж.* Шимпанзе стрибає по деревах. *Шимпанзе содувала малюка*.

ШИНЕЛЬ, -і, -*ор.* -ллю, *мн.* -і, -лей і **ШИНЕЛЯ**, -і, *ор.* -лею, *мн.* -і, -лей

ШИНКАР, -я, *ор.* -ём, *кл. ф.* -áрю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -я́м

ШИНКВАС, -а [*не* шинквасу]

ШИНКОВИЙ — **ШИНКОВИЙ**. Розрізняються значенням.

Шинковий. Який стосується шинки. *Шинковий відвар*.

Шинковий і **шинковий**. Який стосується шинку. *Шинкова сторожа*. *Шинкова кімната*.

ШИР, -у, *ор.* -ом, ч. і **ШИР**, -і, *ор.* шир'ю, *ж.*, *рідко*. *Навколо шир така — ском обійми* (Павличко). *Безмежний шир*.

ШИРОКО і *рідше* *поет.* **ШИРОКО**, *присл.*

ШИРОКО... Перша частина складних слів, що відповідає слову «широкий». З наступною частиною пишеться разом: *широкобородий, широковерхий, широкоживаний, широковідомий, широкодоступний, широкогрудий, широколістий, широкоплечий, широкоплічківий*. Але: *широко розповсюджений*, бо виступає обставиною способу дії і відповідає на питання *я к?*

ШИРОКОЛИЦІЙ, -цього, *дав.* -цьому, *ор.* -цим, *мн.* -ці, -цих, *дав.* -чим

ШИРОКОНІСКА, -и, *род.* *мн.* -но́сок

ШИФРОВКА — **ШИФРУВАННЯ**. Розрізняються значенням.

Шифровка, *розм.* Який-небудь зашифрований текст (телеграма, лист і т. ін.). *Треба зупростити шифровою командуючим фронтом* (Корнійчук).

Шифрування. Дія за знач. шифрувати, писати шифром. *Система шифрування*.

ШІХТА [*не* шихта́]

ШІХТОВИЙ [*не* шихтовий]

ШІШКА, -и, *дав.* -шці, *мн.* шішкі, шішбк і шішкі, шішнок, але дві шішки, сім шішок

ШІШКАР, -я, *ор.* -ём, *кл. ф.* -áрю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -я́м

ШІШКОВИЙ [*не* шішківий]

ШІШКОЯГОДА, -п

ШІСТДЕСЯТ, -ті і -тьб́х, *дав.* -ті і -тьб́м, *ор.* -тьма́ і -тьома́, *місц.* -ті і -тьб́х [*не* шестидесяті, шести-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТІВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські** *війни.* **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шэтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛІЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* **Рефлекторні** (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.*
РЕФОРМІСТСЬКИЙ
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* **римлянин**, -а, ч.; **римлянка** -и, ж.)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

Уставий (вставний). Який вставляють у що-небудь. *Вставна рама. Вставне слово.*

УСТІЛКА, -и, *род. мн.* -лок
УСТОЯТИ, -юю, -біш і **ВСТОЯТИ**
УСТРИЧНИЙ, *прикм.* до *устриця*
УСТУП — **УСТУП** — **ВСТУП**. Розрізняються значенням.

Уступ, -у, *книжн.* Частина тексту; уривок, абзац. *Цілі уступи «Гараса Бульби» безпосередньо навіяні козацькими думами (Рильський).*
Уступ, -у. 1. Виступ або виїмка в чому-небудь, що нагадує східць. *Солом'яний дах з уступами.* 2. У знач. присл. Нерівно, нагадуючи східці. *Отвір виходив крутими уступами на поверхню.*

Вступ, -у. 1. Дія за значенням «вступати». *Вступ до комсомолу.* 2. Початкова частина книжки, статті, музичного твору, що передує основному викладу. *Написати вступ. Почали грати вступ.*

УСТУПЧАСТИЙ

УСТЬ-АБАКАН, -а
УСТЬ-АБАКАНСЬКИЙ, *прикм.*
до *Усть-Абакан*

УСТЬАБАКАНЦІ, -ів, *мн.* (одн. *устьабаканець*, -нця, *ор.* -нцем, *ч.*; *устьабаканка*, -и, *дав.* -ниці, *род. мн.* -нок, *ж.*)

УСТЬ-КАМЕНОГОРСЬК, -а
УСТЬКАМЕНОГОРСЦІ, -ів, *мн.*
(одн. *устькаменогорець*, -рця, *ор.* -рцем, *ч.*; *устькаменогорка*, -и, *дав.* -рці, *род. мн.* -гóрок, *ж.*)

УСТЬ-КАМЕНОГОРСЬКИЙ,
прикм. до *Усть-Каменогорськ*
УСУВАТИ¹, -аю, -аеш. 1. Доводити що-небудь до зникнення, припиняти існування; ліквідовувати, викидати звідкись. 2. Відстороняти від якоїсь діяльності, звільняти з роботи. *Усувати з посади.*

УСУВАТИ² (**ВСУВАТИ**) і **УСОВУВАТИ** (**ВСОВУВАТИ**). 1. Уводити, вкладати, всаджувати щось у середину чого-небудь; впахати. *Всунути руки в кишені.* 2. Непомітно або насильно дати щось кому-небудь у руки; втиснути. *Усунути в руку цукерку.*

УСУМІШ і **ВСУМІШ**, *присл.*
УСУПЕРЕЧ *див.* **ВСУПЕРЕЧ**
УСУХОМ'ЯТКУ *див.* **ВСУХО-**
М'ЯТКУ, *присл.*, *розм.*
УСЯЧИНА і **ВСЯЧИНА**
УСЬОГО-НА-ВСЬОГО *див.* **ВСЬО-**
ГО-НА-ВСЬОГО, *част.*
УСЬОМЕ (**ВСЬОМЕ**) — **У СЬОМЕ**
(**В СЬОМЕ**)

УТАЇТИ, -аю, -аїш, -аїмó, -аїтє, *нак.* -аї і **ВТАЇТИ**

УТВЕРДИТИ, -джú, -диш, -димó, -дитє, -дять [*не утвєрдити*, -джу]
УТЕКТИ *див.* **ВТЕКТИ**

УТЕПЛИТИ, -еплю, -єплищ, -єплимо, -єплите, -єплять і -лю, -диш, -лїть, -лимó, -литє, -лять

УТЕРТИ, -тру, -трєш, -трємó [*не трємó*], -третє [*не трєтє*] і **ВТЕРТИ**
УТИЛІТАРИСТСЬКИЙ — **УТИЛІТАРНИЙ**. Розрізняються значенням.

Утилітаристський. Який стосується утилітаризму; властивий утилітаристові. *Утилітаристські погляди.*

Утилітарний. Пов'язаний з практичним застосуванням, використанням. *Утилітарний бік справи. Утилітарне значення.*

УТИСКАТИ¹ і **УТИСКУВАТИ**. Піддавати утиску. *Утискати (утискувати) бідних.*

УТИСКАТИ² (**ВТИСКАТИ**) і **УТИСКУВАТИ** (**ВТИСКУВАТИ**). Натискаючи з силою, вдавлювати, заглиблювати, впахати.

УТІКАЧ *див.* **ВТІКАЧ**

УТІМ *див.* **ВТІМ**

УТКНУТИ *див.* **ВТКНУТИ**

УТОНУТИ, -онú [*не -óну*], -óнеш і **ВТОНУТИ**

УТОПИТИСЯ, -оплюся [*не -ópлюся*], -óпишся і **ВТОПИТИСЯ**

УТОПТАТИ, -опчу [*не -ópчу*], -ópчеш і **ВТОПТАТИ**

УТОЧНИТИ, -нію, -ніш, -ніть, -нимó, -нитє, -нять [*не утóчнити*, -тóчно, -тóчниш, -тóчнить, -тóчнимó, -тóчните, -тóчнять]

УТОЧНЮВАТИ і **УТОЧНЯТИ**

УТРЕТЕ *див.* **ВТРЕТЕ**

УТРИДЕШЕВА *див.* **ВТРИДЕШЕВА**, *присл.*, *розм.*

щиросердечний, щиросердий, щиросердний, щиросердя.

ЩИТ, -а

ЩИТКОВИЙ [не щитковий]

ЩИТО... Перша частина складних слів, що відповідає словам «щит, щитовий». З наступною частиною пишеться разом: *щитолісник, щитомордник, щитонісець, щитоподібний, щитоскладальний.*

ЩИТОВИЙ [не щитовий]

ЩІ, щів, *мн.* Рідка страва з шаткованої капусти.

ЩІЛИНА і **ЩІЛИНА**

ЩІЛИНОПОДІБНИЙ

ЩІЛЬНИЙ — **ТІСНИЙ**. Збігаються у знач. «який складається з осіб, предметів, розташованих недалеко одне від одного». *Щільний (тісний) наповн. Оточити щільним (тісним) колом.*

Тільки **щільний** вжив. у знач. «такий, складові частини якого міцно з'єднані між собою». *Щільні шари атмосфери.*

Тільки **тісний** вжив. у знач. «такий, у якому мало вільного місця, недостатньо просторий; який має менший, ніж потрібно, розмір; близький, спільний (про взаємини, стосунки)». *Тісне взуття. Тісна кімната. Тісна дружба. Тісні контакти.*

ЩІЛЬНИК -а, *мн.* -ів, -ів [не щільник]

ЩІТКА, -и, *дав.* -тці, *мн.* -ткі, -ток, але дві щітки, сім щіток

ЩІТКАР, -я, *ор.* -ём, *кл. ф.* -арю, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям

ЩІТКОВИЙ [не щітковий]

ЩІТКОПОДІБНИЙ

ЩІТКОТРИМАЧ, -а, *ор.* -ём

ЩО, чого, *дав.* чому́, *знах.* що (а тісла прийм. *за, про, через* та ін. також *віщо*). 1. *займ.* Означає загальне питання про предмет, дію, явище та ін. (у т. ч. вжив. у риторичних питаннях), а також вжив. для приєднання підрядних речень, здебільшого означальних, супровідних, причини. *Що сталося? По-*

працював добре, за що йому оголошено подяку. 2. спол. Уживається для приєднання підрядних речень, здебільшого з'ясувальних, причини, умови, допустових, наслідкових. *Нас повідомили, що завтра відбудеться урочиста лінійка. Що увидиш ми рухалися, то більшим ставав опір повітря. 3. част., розм.* Уживається для вираження здивування, вагання, докору, припущення якоїсь можливості, для спонукання співрозмовника до відповіді, а також як питальне слово-речення у діалозі. *Що, неже це сталося? А що, може, вже закінчимо?*

ЩО... Перший компонент складних слів, який відповідає словам «кожний, найбільш» (з префіксом *най-*). З наступною частиною пишеться разом: *щовесні, щовечора, щогодіни, щоділі, щодакди, щодня, щодіху, щоміті, щонайбільше, щонайкращий, щоночі, щопівгодини, щораз, щоразу, щоранку, щоранок, щорік, щоріку, щосіли, щосуботи, щотижневиц.* Але поки що, тільки *що*.

ЩО-БУДЬ, чого-будь, чому-будь, чим-будь, чому-будь (чим-будь)

ЩОГЛЯ, -и, *рзд. мн.* щогл

ЩОДО, прийм.

ЩО Ж ДО

ЩОКА, -й, *дав.* -ні, *знах.* що́ку і шоку́, *мн.* що́ки, щік, *дав.* що́кам, *ор.* що́ка́ми, *місц.* на що́ках, але дві щокі

ЩО-НІБУДЬ, чого-нібудь, чому-нібудь, чим-нібудь, чому-нібудь (чим-нібудь)

ЩОПРАВДА, *незм.*

ЩОСЬ, чогось, чомусь, чимсь (чимось), чомусь (чимсь, чимось)

ЩУПАЛЬЦЕ, -я, *мн.* -льця, -лець і -льпі, -льців

ЩУР -а, *ор.* -ом, *мн.* -рі [не шурі], -рів

ЩУРЕНЯ, -яти, *ор.* -ям, *мн.* -ята, -ят

ЩУРЯ, -яти, *ор.* -ям, *мн.* -ята, -ят
ЩУЧНИК, -у, *бет.*

РЕТУШ, -і, *ор.* -шшю, *мн.* -ші, -шей
РЕФЕРУВАТИ, -ую, -уєш
РЕФЛЕКТИВНИЙ — **РЕФЛЕКСИВНИЙ** — **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлекс). Збігаються у значенні «який відбувається мимовільно, несвідомо», але **рефлексивний** і **рефлекторний** розрізняються вживанням: **рефлексивний** *ужив.* *рідше*, **рефлекторний** — *спец.* *Рефлекторні* (*рефлексивні, рефлексивні*) *рухи.* **РЕФЛЕКТОРНИЙ** (від рефлектор). *Рефлекторне освітлення. Рефлекторне дзеркало.*
РЕФОРМАТОРСЬКИЙ — **РЕФОРМАТСЬКИЙ** — **РЕФОРМАЦІЙНИЙ**. Розрізняються значенням. **Реформаторський**. Який стосується реформатора або реформи в галузі суспільного життя, культури і т. ін. *Реформаторська роль Т. Г. Шевченка.* **Реформатський** і **реформаційний** збігаються у знач. «який стосується реформації», але розрізняються вживанням: **реформаційний** *ужив.* *рідше*. **Реформатський** (*реформаційний*) *рух.* **Реформатські війни.** **РЕФОРМАЦІЯ**. Соціально-політичний рух проти феодалізму в Західній Європі в XVI ст. Як назва епохи пишеться з великої літери. *Епоха Реформації.* **РЕФОРМІСТСЬКИЙ**
РЕЧОВИНА і **РЕЧОВІНА**
РЕШЕТО [не решето], -а; *мн.* -шета, -шіт, *дав.* -шѣтам, але два решета
РИБАЛЬСЬКИЙ і *розм.* **РИБАЦЬКИЙ**
РИБАК — **РИБАЛКА**. Збігаються у знач. «людина, яка ловить рибу, займається рибальством». Тільки **рибалка** *ужив.* як *розм.* у знач. «риболовля».
РЖА *див.* **ІРЖА**
РЖАВІТИ *див.* **ІРЖАВІТИ**
РЖАТИ *див.* **ІРЖАТИ**
РИБОКОНСЕРВНИЙ
РИДИКЮЛЬ, -я, *ор.* -ем
РІДМА **РИДАТИ**
РИМ. 1. *род.* -а. Назва міста. *Вулиці Рима.* 2. *род.* -у. Назва стародавньої держави, *Кордони Риму,*

РИМЛЯНИ, -ян, *мн.* (*одн.* *римлянин, -а, ч.; римлянка -и, ж.*)
РИМСЬКО-КАТОЛИЦЬКИЙ
РИНГ, -у, *місц.* -зі і -гу
РИНОК — **БАЗАР**. Збігаються у знач. «місце роздрібної торгівлі продуктами сільського господарства та іншими товарами», але розрізняються вживанням: в офіційно-діловій мові перевага надається слову **ринок**. *Колгоспний ринок. Центральний ринок. Критий ринок.*
Тільки **ринок** *ужив.* як політично-економічний термін. *Світовий ринок. Ринок збуту. Теорія ринків. Зовнішній ринок. Чорний ринок.* Тільки **базар** *ужив.* у значеннях: 1. *Передсвяткова або сезонна торгівля. Книжковий базар. Ялинковий базар. Шкільний базар.* 2. *перен., розм.* Шум, гам, голосні безладні розмови. *Розводити базар.* Стійке сполучення **пташий базар** означає «місце на морському березі, де гніздяться величезною масою птахи».
РИПЛЯЧИ, *дієприсл.*
РИСКА, -и, *мн.* -ски, -сок і -скі, -сók
РИФ¹, -у. Пасмо підводних або невисоких надводних скель на мілководді. *Каміння рифу.*
РИФ², -а. Поперечний ряд отворів або петельок на вітрилі, через які просувають мотузку, щоб зменшити площу вітрила під час сильного вітру.
РІЦАР, -я, *ор.* -ем, *кл. ф.* -ю і -е, *мн.* -і, -ів, *дав.* -ям
РИШТОВАННЯ і **РИШТУВАННЯ**, *род. мн.* -ань
РІВ, *рówu, місц.* *рову́ і рові́, мн.* *рові́, -ів,* але два *рови́*
РІВНОБЕДРЕНИЙ
РІВНЯ, -і, *ор.* -єю
РІГ. 1. *род.* -а. Твердий кістковий наріст; виготовлений з кісткової речовини музичний інструмент. *У корови немає одного рога.* 2. *род.* -у. Роговий покрив; кісткова речовина, що використовується для виготовлення чогось; місце перетину двох вулиць; місце, де сходять-

ЯЗИЧНИЦЬКИЙ і рідше **ЯЗИЧЕСЬКИЙ**. Який стосується язичників, язичества, пов'язаний з ними. *Язичницькі (язическі) часи. Язичницькі (язическі) обряди.*

ЯІК, -а

ЯІТЬКИЙ

ЯІЛА, -ія, род. мн. яйл

ЯІЦЕ... Перша частина складних слів, які пишуться: 1. Разом, коли називають підпорядковані одне одному поняття: *яйцевидний, яйцезаготівельний, яйцеподібний, яйцекладка*. 2. Через дефіс, коли називають не підпорядковані одне одному поняття: *яйце-м'ясний*.

ЯІЦЕПРОВІД, -вóду [не яйце-провід, -вода]

ЯК. На писання. 1. присл. З часткою *би* пишеться окремо. *Як би я тепер хотіла у мале вовенце сісти і далеко на схід сонця золотим шляхом поплити* (Леся Українка). Слід відрізнати від однозвучного сполучника (див. **якби**). З частками *будь, -небудь, казна-, хтозна-, -таки* пишеться через дефіс: *будь-як, як-небудь, казна-як, хтозна-як, як-таки*. 2. спол. З часткою *от* пишеться через дефіс. *Нічого специфічного, врочистого, як-от гранітних та мармурових пам'ятників, на нашому кладовищі не було* (Довженко). 3. У ролі префікса в формах найвищого ступеня порівняння прикметників і прислівників пишеться разом: *якнайбільший, якнайбільше, якнайгілбиший, якнайгілбише, якнайдужчий, якнай-дужче*.

П у н к т у а ц і я. Перед *як* кома ставиться: 1. Коли приєднується підрядне речення способом дії із значенням порівняльної характеристики, уподібнення; сполучник *як* близький за значенням до слів *мов, немов, наче, неначе*. *Гарячий місяць сяє на підпівні, пливе, як човен, знявши паруси* (Малишко). *І сонце висить у повітрі, як велике, гартоване ядро, що от-от, здається, впаде на синьо-голубі небесні води* (Косинка). *І мати виходить у синій хустині із дому, і тихо зни-*

ка, як бджола, в золотому степу (Б. Олійник). 2. Якщо порівняльному звороту передують слова *такий, так*. *На самовідданих, мужніх, одержимих, на таких, як Франко, Грабовський, Леся, трималося культурне життя нашої нації* (Гончар). *Шість років Левкові минуло, а мало сміху на його обличчі, навіть зітхав часто, так само, як мати* (Стельмах). 3. Якщо порівняльний зворот починається сполукою *як і*. *Література наша, як і вся радянська громадськість, чесно служить справі миру* (З журналу). 4. Якщо слово *як* приєднує вставні слова, словосполучення і речення. *Заспівай, як кажуть, наостанку, щоб цвіла мелодія в устах* (Малишко). *Щастя! Воно прийшло, як завжди, неждано-негадано* (Гончар). *Звали нашого діда, як я вже потім довідався, Семеном* (Довженко). 5. Якщо сполучник *як* приєднує прикладку, яка має додатковий відтінок причини. *У горах Брянський, як командир, зустрівся з новими труднощами* (Гончар).

Кома не ставиться: 1. Якщо порівняльний зворот має значення обставини способу дії і може бути замінений орудним відмінком іменника або прислівником. *Тут я зустрівся з музою своєю. І, взявши в руки ліру й срібний лук, пливу як тіль по морю снів за нею* (Рильський). Порівн.: *пливу тінню*. *П'ятдесят літ нашої дружби прошуміли в тайзі як один день* (Довженко). 2. Якщо сполучником *як* приєднується зворот, який характеризує предмет з одного якогось боку або ж має значення «у ролі кого, чого». *Для чиновницької Полтави він був відомий як Панас Якович Рудченко, сумлінний службовець губернських установ...* (Гончар). 3. Якщо зворот виступає іменною частиною складеного присудка або за змістом тісно з ним пов'язаний. *І був той ліс мені як рідна мати* (Франко). *Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, ці-*

ЯЗИЧНИЦЬКИЙ і рідше **ЯЗИЧЕСЬКИЙ**. Який стосується язичників, язичества, пов'язаний з ними. *Язичницькі (язическі) часи. Язичницькі (язическі) обряди.*

ЯІК, -а

ЯІТЬКИЙ

ЯІЛА, -ія, род. мн. яйл

ЯІЦЕ... Перша частина складних слів, які пишуться: 1. Разом, коли називають підпорядковані одне одному поняття: *яйцевидний, яйцезаготівельний, яйцеподібний, яйцекладка*. 2. Через дефіс, коли називають не підпорядковані одне одному поняття: *яйце-м'ясний*.

ЯІЦЕПРОВІД, -вóду [не яйце-провід, -вода]

ЯК. На писання. 1. присл. З часткою *би* пишеться окремо. *Як би я тепер хотіла у мале цовенце сісти і далеко на схід сонця золотим шляхом поплисти* (Леся Українка). Слід відрізнати від однозвучного сполучника (див. **якби**). З частками *будь, -небудь, казна-, хтозна-, -таки* пишеться через дефіс: *будь-як, як-небудь, казна-як, хтозна-як, як-таки*. 2. спол. З часткою *от* пишеться через дефіс. *Нічого специфічного, врочистого, як-от гранітних та мармурових пам'ятників, на нашому кладовищі не було* (Довженко). 3. У ролі префікса в формах найвищого ступеня порівняння прикметників і прислівників пишеться разом: *якнайбільший, якнайбільше, якнайгілбиший, якнайгілбише, якнайдужчий, якнай-дужче*.

П у н к т у а ц і я. Перед *як* кома ставиться: 1. Коли приєднується підрядне речення способу дії із значенням порівняльної характеристики, уподібнення; сполучник *як* близький за значенням до слів *мов, немов, наче, неначе. Гарячий місяць сяє на підпівні, пливе, як човен, знявши паруси* (Малишко). *І сонце висить у повітрі, як велике, гартоване ядро, що от-от, здається, впаде на синьо-голубі небесні води* (Косинка). *І мати виходить у синій хустині із дому, і тихо зни-*

ка, як бджола, в золотому степу (Б. Олійник). 2. Якщо порівняльному звороту передують слова *такий, так. На самовідданих, мужніх, одержимих, на таких, як Франко, Грабовський, Леся, трималося культурне життя нашої нації* (Гончар). *Шість років Левкові минуло, а мало сміху на його обличчі, навіть зітхав часто, так само, як мати* (Стельмах). 3. Якщо порівняльний зворот починається сполукою *як і. Література наша, як і вся радянська громадськість, чесно служить справі миру* (З журналу). 4. Якщо слово *як* приєднує вставні слова, словосполучення і речення. *Заспівай, як кажуть, наостанку, щоб цвіла мелодія в устах* (Малишко). *Щастя! Воно прийшло, як завжди, неждано-негадано* (Гончар). *Звали нашого діда, як я вже потім довідався, Семеном* (Довженко). 5. Якщо сполучник *як* приєднує прикладку, яка має додатковий відтінок причини. *У горах Брянський, як командир, зустрівся з новими труднощами* (Гончар).

Кома не ставиться: 1. Якщо порівняльний зворот має значення обставини способу дії і може бути замінений орудним відмінком іменника або прислівником. *Тут я зустрівся з музою своєю. І, взявши в руки ліру й срібний лук, пливу як тіль по морю снів за нею* (Рильський). Порівн.: *пливу тінню. П'ятдесят літ нашої дружби прошуміли в тайзі як один день* (Довженко). 2. Якщо сполучником *як* приєднується зворот, який характеризує предмет з одного якогось боку або ж має значення «у ролі кого, чого». *Для чиновницької Полтави він був відомий як Панас Якович Рудченко, сумлінний службовець губернських установ...* (Гончар). 3. Якщо зворот виступає іменною частиною складеного присудка або за змістом тісно з ним пов'язаний. *І був той ліс мені як рідна мати* (Франко). *Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, ці-*

ЯЗИЧНИЦЬКИЙ і рідше **ЯЗИЧЕСЬКИЙ**. Який стосується язичників, язичества, пов'язаний з ними. *Язичницькі (язическі) часи. Язичницькі (язическі) обряди.*

ЯІК, -а

ЯІТЬКИЙ

ЯІЛА, -ія, род. мн. яйл

ЯІЦЕ... Перша частина складних слів, які пишуться: 1. Разом, коли називають підпорядковані одне одному поняття: *яйцевидний, яйцезаготівельний, яйцеподібний, яйцекладка*. 2. Через дефіс, коли називають не підпорядковані одне одному поняття: *яйце-м'ясний*.

ЯІЦЕПРОВІД, -вóду [не яйце-провід, -вода]

ЯК. На писання. 1. присл. З часткою *би* пишеться окремо. *Як би я тепер хотіла у мале цовенце сісти і далеко на схід сонця золотим шляхом поплисти* (Леся Українка). Слід відрізнати від однозвучного сполучника (див. **якби**). З частками *будь, -небудь, казна-, хтозна-, -таки* пишеться через дефіс: *будь-як, як-небудь, казна-як, хтозна-як, як-таки*. 2. спол. З часткою *от* пишеться через дефіс. *Нічого специфічного, врочистого, як-от гранітних та мармурових пам'ятників, на нашому кладовищі не було* (Довженко). 3. У ролі префікса в формах найвищого ступеня порівняння прикметників і прислівників пишеться разом: *якнайбільший, якнайбільше, якнайгілбиший, якнайгілбише, якнайдужчий, якнай-дужче*.

П у н к т у а ц і я. Перед *як* кома ставиться: 1. Коли приєднується підрядне речення способу дії із значенням порівняльної характеристики, уподібнення; сполучник *як* близький за значенням до слів *мов, немов, наче, неначе. Гарячий місяць сяє на підпівні, пливе, як човен, знявши паруси* (Малишко). *І сонце висить у повітрі, як велике, гартоване ядро, що от-от, здається, впаде на синьо-голубі небесні води* (Косинка). *І мати виходить у синій хустині із дому, і тихо зни-*

ка, як бджола, в золотому степу (Б. Олійник). 2. Якщо порівняльному звороту передують слова *такий, так. На самовідданих, мужніх, одержимих, на таких, як Франко, Грабовський, Леся, трималося культурне життя нашої нації* (Гончар). *Шість років Левкові минуло, а мало сміху на його обличчі, навіть зітхав часто, так само, як мати* (Стельмах). 3. Якщо порівняльний зворот починається сполукою *як і. Література наша, як і вся радянська громадськість, чесно служить справі миру* (З журналу). 4. Якщо слово *як* приєднує вставні слова, словосполучення і речення. *Заспівай, як кажуть, наостанку, щоб цвіла мелодія в устах* (Малишко). *Щастя! Воно прийшло, як завжди, неждано-негадано* (Гончар). *Звали нашого діда, як я вже потім довідався, Семеном* (Довженко). 5. Якщо сполучник *як* приєднує прикладку, яка має додатковий відтінок причини. *У горах Брянський, як командир, зустрівся з новими труднощами* (Гончар).

Кома не ставиться: 1. Якщо порівняльний зворот має значення обставини способу дії і може бути замінений орудним відмінком іменника або прислівником. *Тут я зустрівся з музою своєю. І, взявши в руки ліру й срібний лук, пливу як тіль по морю снів за нею* (Рильський). Порівн.: *пливу тінню. П'ятдесят літ нашої дружби прошуміли в тайзі як один день* (Довженко). 2. Якщо сполучником *як* приєднується зворот, який характеризує предмет з одного якогось боку або ж має значення «у ролі кого, чого». *Для чиновницької Полтави він був відомий як Панас Якович Рудченко, сумлінний службовець губернських установ...* (Гончар). 3. Якщо зворот виступає іменною частиною складеного присудка або за змістом тісно з ним пов'язаний. *І був той ліс мені як рідна мати* (Франко). *Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, ці-*

ЯЗИЧНИЦЬКИЙ і рідше **ЯЗИЧЕСЬКИЙ**. Який стосується язичників, язичества, пов'язаний з ними. *Язичницькі (язическі) часи. Язичницькі (язическі) обряди.*

ЯІК, -а

ЯІТЬКИЙ

ЯІЛА, -ія, род. мн. яйл

ЯІЦЕ... Перша частина складних слів, які пишуться: 1. Разом, коли називають підпорядковані одне одному поняття: *яйцевидний, яйцезаготівельний, яйцеподібний, яйцекладка*. 2. Через дефіс, коли називають не підпорядковані одне одному поняття: *яйце-м'ясний*.

ЯІЦЕПРОВІД, -вóду [не яйце-провід, -вода]

ЯК. На писання. 1. присл. З часткою *би* пишеться окремо. *Як би я тепер хотіла у мале цевенце сісти і далеко на схід сонця золотим шляхом поплисти* (Леся Українка). Слід відрізнати від однозвучного сполучника (див. **якби**). З частками *будь, -небудь, казна-, хтозна-, -таки* пишеться через дефіс: *будь-як, як-небудь, казна-як, хтозна-як, як-таки*. 2. спол. З часткою *от* пишеться через дефіс. *Нічого специфічного, вродистого, як-от гранітних та мармурових пам'ятників, на нашому кладовищі не було* (Довженко). 3. У ролі префікса в формах найвищого ступеня порівняння прикметників і прислівників пишеться разом: *якнайбільший, якнайбільше, якнайгілбиший, якнайгілбише, якнайдужчий, якнай-дужче*.

П у н к т у а ц і я. Перед *як* кома ставиться: 1. Коли приєднується підрядне речення способу дії із значенням порівняльної характеристики, уподібнення; сполучник *як* близький за значенням до слів *мов, немов, наче, неначе. Гарячий місяць сяє на підпівні, пливе, як човен, знявши паруси* (Малишко). *І сонце висить у повітрі, як велике, гартоване ядро, що от-от, здається, впаде на синьо-голубі небесні води* (Косинка). *І мати виходить у синій хустині із дому, і тихо зни-*

ка, як бджола, в золотому степу (Б. Олійник). 2. Якщо порівняльному звороту передують слова *такий, так. На самовідданих, мужніх, одержимих, на таких, як Франко, Грабовський, Леся, трималося культурне життя нашої нації* (Гончар). *Шість років Левкові минуло, а мало сміху на його обличчі, навіть зітхав часто, так само, як мати* (Стельмах). 3. Якщо порівняльний зворот починається сполукою *як і. Література наша, як і вся радянська громадськість, чесно служить справі миру* (З журналу). 4. Якщо слово *як* приєднує вставні слова, словосполучення і речення. *Заспівай, як кажуть, наостанку, щоб цвіла мелодія в устах* (Малишко). *Щастя! Воно прийшло, як завжди, неждано-негадано* (Гончар). *Звали нашого діда, як я вже потім довідався, Семеном* (Довженко). 5. Якщо сполучник *як* приєднує прикладку, яка має додатковий відтінок причини. *У горах Брянський, як командир, зустрівся з новими труднощами* (Гончар).

Кома не ставиться: 1. Якщо порівняльний зворот має значення обставини способу дії і може бути замінений орудним відмінком іменника або прислівником. *Тут я зустрівся з музою своєю. І, взявши в руки ліру й срібний лук, пливу як тіль по морю снів за нею* (Рильський). Порівн.: *пливу тінню. П'ятдесят літ нашої дружби прошуміли в тайзі як один день* (Довженко). 2. Якщо сполучником *як* приєднується зворот, який характеризує предмет з одного якогось боку або ж має значення «у ролі кого, чого». *Для чиновницької Полтави він був відомий як Панас Якович Рудченко, сумлінний службовець губернських установ...* (Гончар). 3. Якщо зворот виступає іменною частиною складеного присудка або за змістом тісно з ним пов'язаний. *І був той ліс мені як рідна мати* (Франко). *Весь світ був як казка, повна чудес, таємнича, ці-*